

RAPORT O STANIE GMINY WIERZCHOWO ZA ROK 2019

Spis treści

I. Wstęp.....	4
II. Informacje ogólne	4
III. Demografia.....	5
IV. Informacje finansowe	6
IV.1. System podatkowy w gminie	12
IV.2. Informacja o wykonanych planach finansowych placówek oświatowych.....	15
V. Informacja o stanie mienia komunalnego.....	24
VI. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii.....	27
VI.1. Strategia Rozwoju Gminy Wierzchowo.	27
VI.2. Lokalny Program Rewitalizacji	35
VI.3. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy	42
VI.4. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych	43
VI.5. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wierzchowo	45
VI.6. Program Ochrony Środowiska	46
VI.7. Strategia rozwiązywania problemów społecznych	55
VI.8. Gminny program wspierania rodziny	59
VI.9. Polityka społeczna	63
VI.10. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii.....	68
VI.11. Roczny Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.....	73
VI.12. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wierzchowo, Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego.....	75
VII. Realizacja uchwał Rady Gminy Wierzchowo.....	78
VIII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi.....	85
VIII.1. Stowarzyszenia gmin i powiatów	85
VIII.2. Związki Komunalne	86
VIII.3. Współpraca zagraniczna.....	88
IX. Część analityczna	91

IX.1. Oświata.....	91
IX.2. Kultura.....	94
X. Podsumowanie.....	103

I. Wstęp

Obowiązek opracowania i przedłożenia Raportu o stanie Gminy Wierzchowo za rok 2019 wynika z art. 28 aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2020 r. poz. 713). Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

II. Informacje ogólne

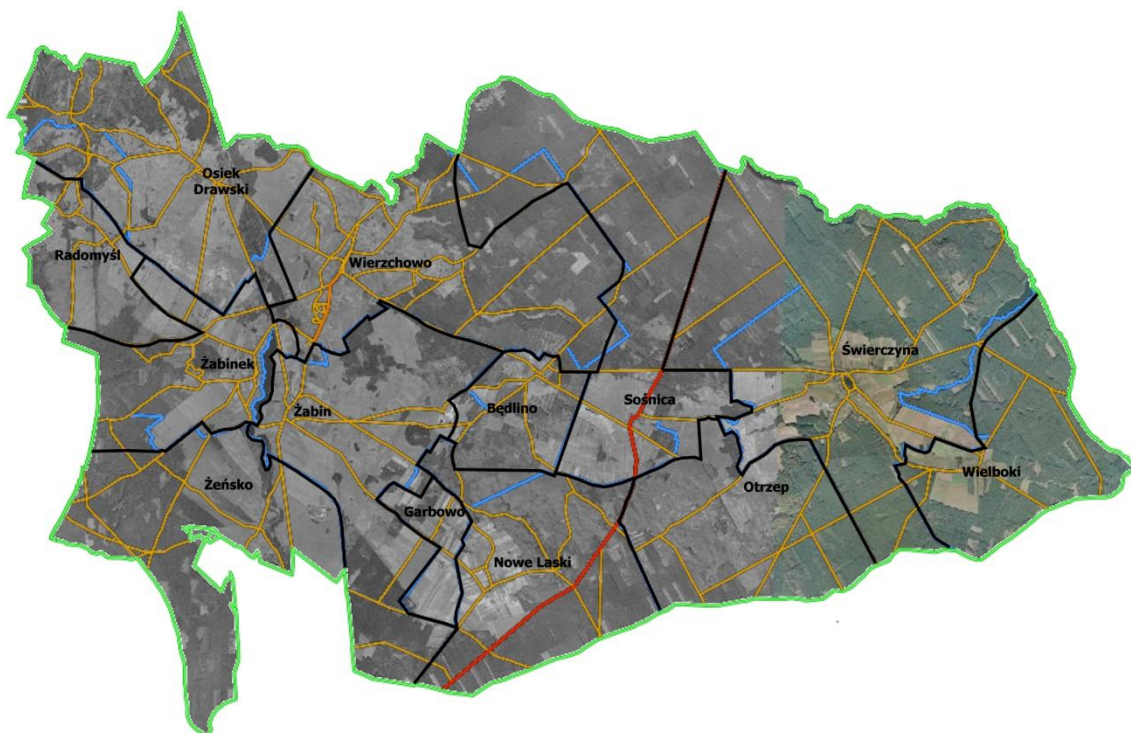
Gmina Wierzchowo położona jest w południowo-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie drawskim. Powierzchnia gminy wynosi 229,15 km², stanowiąc 13% ogólnej powierzchni powiatu. Ponad 60% powierzchni gminy zajmują lasy, a użytki rolne to ok. 32%. Gmina sąsiaduje z następującymi gminami: od północy z gminą Czaplinek, od północnego zachodu z gminą Złocieniec, od południa: z gminami Mirosławiec, Wałcz i Kalisz Pomorski.

Przez gminę prowadzi droga wojewódzka nr 177 łącząca Sośnicę z Czaplinkiem (15 km) i Mirosławcem (13 km). Odległość z Wierzchowa do tej drogi wynosi 7 km, a do stolicy powiatu, Drawska Pomorskiego 25 km jadąc przez Złocieniec (12 km).

Gmina Wierzchowo jest gminą wiejską o charakterze rolniczym z dużą rolą przemysłu leśno-drzewnego, zamieszkiwaną przez 4376 mieszkańców. Siedzibą Gminy jest Wierzchowo, a w jej skład wchodzi 13 sołectw: Będolino, Garbowo, Nowe Laski, Osiek Drawski, Otrzep, Radomyśl, Sośnica, Świerczyna, Wielboki, Wierzchowo, Żabin, Żabinek, Żeńsko oraz 19 miejscowości (Będolino, Bonin, Danowice, Dębnowice, Garbowo, Knowie, Króle, Nowe Laski, Osiek Drawski, Otrzep, Radomyśl, Sośnica, Świerczyna, Wielboki, Wierzchowo, Wierzchówko, Żabin, Żabinek, Żeńsko).

Obszar gminy obejmuje tereny o dużej atrakcyjności turystycznej. Wysoki stopień zalesienia, bogactwo krajobrazu w połączeniu z niskim stopniem zurbanizowania sprawiają, iż gmina należy do jednych z najbardziej atrakcyjnych obszarów województwa zachodniopomorskiego.

Piękno krajobrazu można podziwiać dzięki zlokalizowanym na jej terenie punktom widokowym: nad doliną Wąsawy, na terenie bezleśnego wzniesienia w rejonie Radomyśla, nad jeziorem Okrągłe Małe oraz w rejonie Nowych Lasek.

Mapa Gminy Wierzychowo, z podziałem na sołectwa.

III. Demografia

Gminę Wierzychowo, według danych na dzień 31 grudnia 2019, zamieszkuje 4343 osób. W poniższych tabelach oraz wykresach przedstawiona została struktura demograficzna Gminy Wierzychowo.

Liczba mieszkańców Gminy Wierzychowo z podziałem na sołectwa oraz miejscowości:	
Nazwa miejscowości	Liczba mieszkańców (stan na 31 grudnia 2019 r.)
Będolino	215
Garbowo	28
Nowe Łaski	103
Osiek Drawski	338
Bonin	16
Otrzep	60
Radomyśl	87
Sośnica	212
Knowie	1
Króle	2
Świerczyna	703
Danowice	2
Dębnowice	21

Wielboki	67
Wierzchowo	1496
Wierzchówko	58
Żabin	535
Żabinek	279
Żeńsko	120
RAZEM	4343

Struktura zameldowania w Gminie Wierzchowo		
Rok (stan na 31. 12)	Liczba osób zameldowanych na pobyt stały	Liczba osób zameldowanych na pobyt czasowy
2018	4323	53
2019	4281	62

Liczba urodzeń oraz zgonów		
Rok	Liczba urodzeń	Liczba zgonów
2018	42	41
2019	37	52

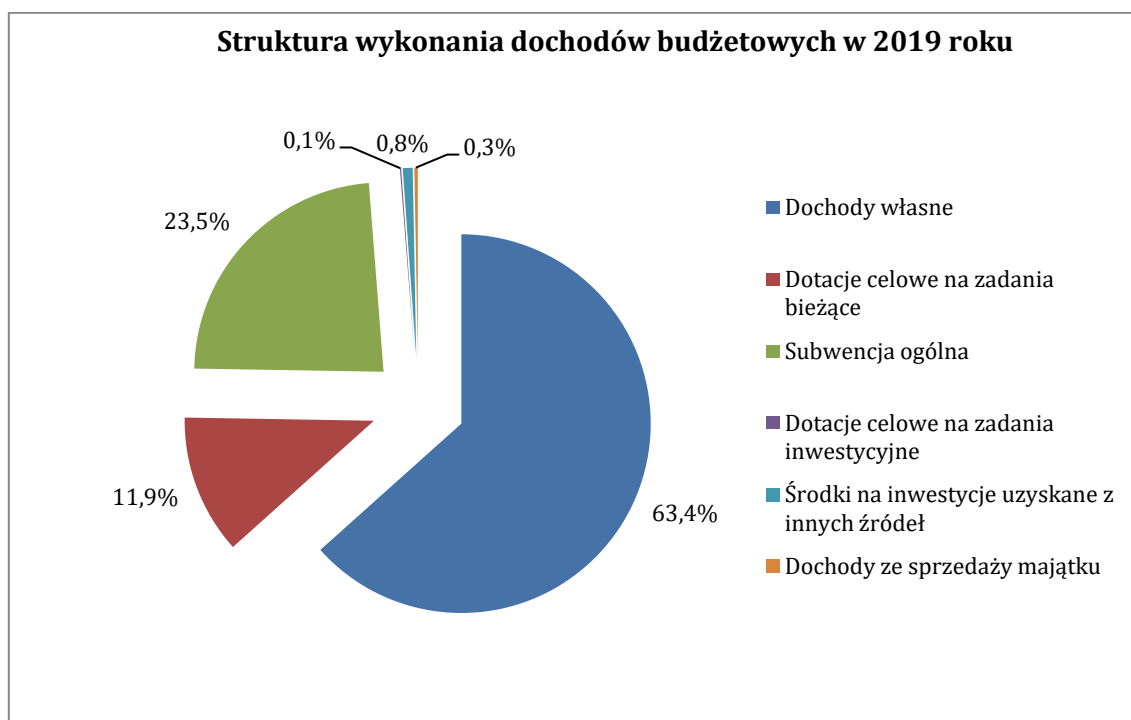
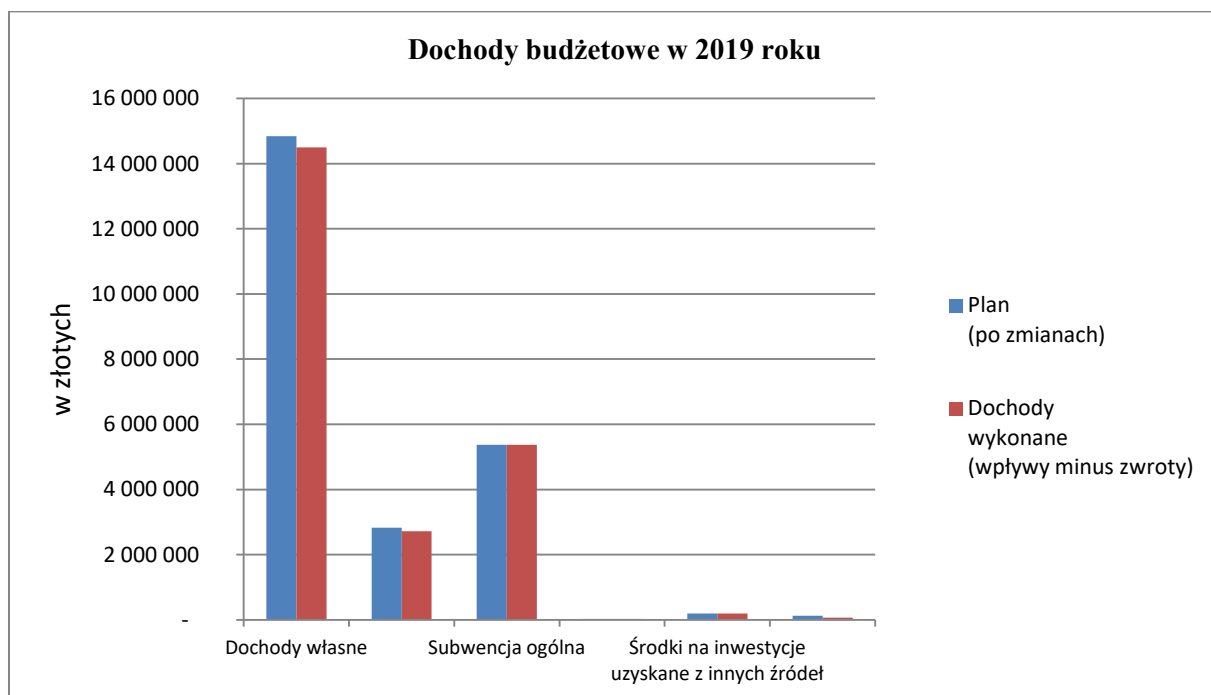
Statystyka ludności wg płci na koniec 2019 r.			
Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0-2	67	69	136
3	20	27	47
4-5	47	43	90
6	10	20	30
7	26	27	53
8-12	122	119	241
13-15	82	56	138
16-17	42	37	79
18	29	19	48
19-65	1471	1314	2785
>65	274	422	696
Ogółem	2190	2153	4343

IV. Informacje finansowe

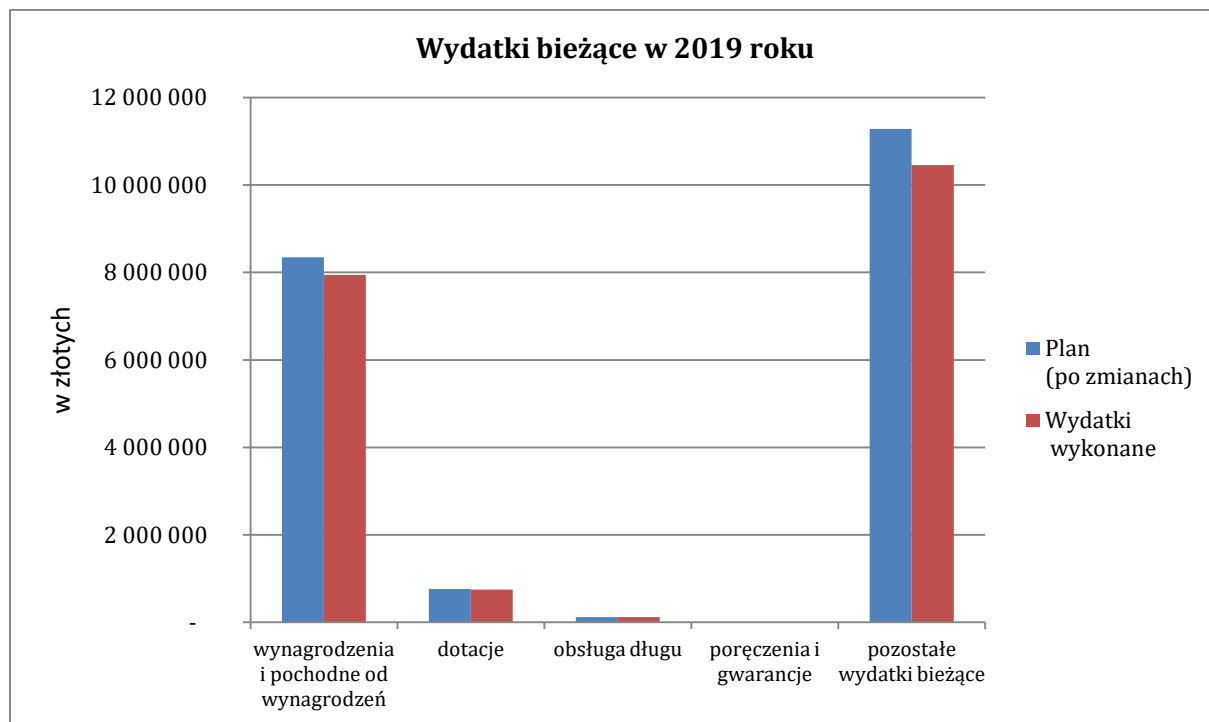
Polityka finansowa Gminy Wierzchowo realizowana jest w oparciu o uchwałę budżetową corocznie uchwalaną przez Radę Gminy Wierzchowo, która określa źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków.

Budżet Gminy Wierzchowo na 2019 rok został uchwalony uchwałą Nr III/12/2018 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 20 grudnia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Wierzchowo na rok 2019.

Plan dochodów ogółem w 2019 roku wynosił 23.378.506,32 zł, a **wykonanie** 22.869.966,92 zł, co stanowiło 97,8 % wykonania w stosunku do planu.

Plan wydatków ogółem w 2019 roku wynosił 24.765.930,19 zł, a **wykonanie** 22.477.819,78 zł, co stanowi 90,8 % wykonania w stosunku do planu.

Plan budżetu zakładał **wynik finansowy** – deficyt – w kwocie 1.387.423,87 zł, natomiast zamknął się nadwyżką w kwocie 392.147,14 zł, co jest wynikiem prowadzenia racjonalnej gospodarki finansowej. W trakcie roku 2019 do budżetu wprowadzono **przychody** w postaci wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie 792.397,58 zł. Z tego kwotę 435.506,12 zł przeznaczono na **rozchody**, czyli spłatę rat kredytów i pożyczek. W 2019 roku z budżetu gminy udzielono również pożyczki w wysokości 262.562,00 zł, które zostały spłacone w kwocie 167.134,00 zł.

Zrealizowany budżet Gminy Wierzchowo za 2019 rok charakteryzuje się dużą stabilnością dochodów i wydatków. Główne wpływy do budżetu pochodzą z wpłat z tytułu podatków i opłat lokalnych oraz udziałów we wpływach z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych (39%), z dotacji z budżetu państwa na zadania zlecone (24%) oraz z subwencji ogólnych (23%).

Gmina Wierzchowo ponosi wydatki na realizację zadań, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym. Najwięcej środków z budżetu gminy wydaje się na zadania oświatowo-wychowawcze, a od 2016 roku ogromną część wydatków stanowi realizacja programu rządowego „Rodzina 500+”.

Kolejne pozycje kosztowe budżetu gminy tworzą: gospodarka komunalna i ochrona środowiska, pomoc społeczna i świadczenia rodzinne.

Dynamikę wykonania budżetu Gminy Wierzchowo w latach 2017-2019 przedstawia Tabela Nr 1.

Tabela Nr 1. Informacja o podstawowych wielkościach budżetu Gminy Wierzchowo w latach 2017-2019

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2017 rok	2018 rok	2019 rok	(3:2)	(4:3)	(4:2)
1	2	3	4	5	6	7
Dochody ogółem	19 942 386,31	21 130 552,34	22 869 966,92	106,0%	108,2%	114,7%
podatek dochodowy od osób prawnych	580 418,25	41 444,11	395 416,43	7,1%	954,1%	68,1%
podatek dochodowy od osób fizycznych	2 060 637,00	2 297 717,00	2 522 045,00	111,5%	109,8%	122,4%
subwencja ogólna część oświatowa	3 255 110,00	3 424 054,00	3 531 514,00	105,2%	103,1%	108,5%
subwencja ogólna część wyrównawcza	1 037 690,00	1 982 503,00	1 840 298,00	191,0%	92,8%	177,3%
dotacje celowe z budżetu państwa na zadania zlecone	5 120 209,76	5 039 344,87	5 443 343,10	98,4%	108,0%	106,3%
dotacje celowe z budżetu państwa na zadania bieżące	620 061,58	564 575,77	509 472,43	91,1%	90,2%	82,2%
Pozostałe podatki i opłaty razem	3 238 388,31	4 046 441,22	3 427 113,20	125,0%	84,7%	105,8%
w tym:						
podatek rolny	299 704,62	294 827,74	305 352,56	98,4%	103,6%	101,9%
podatek od nieruchomości	2 353 772,54	3 135 519,14	2 529 398,53	133,2%	80,7%	107,5%
podatek leśny	458 171,14	470 499,51	458 943,78	102,7%	97,5%	100,2%
podatek od środków transportowych	15 050,00	16 081,00	26 181,00	106,9%	162,8%	174,0%
podatek od dział. gosp. osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej	1 152,00	1 254,00	1 206,00	108,9%	96,2%	104,7%
podatek od spadków i darowizn	516,00	8 135,00	1 890,05	1576,6%	23,2%	366,3%
podatek od czynności cywilnoprawnych	95 373,01	105 045,83	88 851,28	110,1%	84,6%	93,2%
wpływy z opłaty skarbowej	14 644,00	15 074,00	15 290,00	102,9%	101,4%	104,4%
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	0,00	0,00	0,00			
wpływy z opłaty targowej	5,00	5,00	0,00	100,0%	0,0%	0,0%
Wydatki ogółem	17 945 752,34	20 476 170,47	22 477 819,78	114,1%	109,8%	125,3%
bieżące	17 532 952,13	17 817 908,94	19 266 529,17	101,6%	108,1%	109,9%
majątkowe	412 800,21	2 658 261,53	3 211 290,61	644,0%	120,8%	777,9%

Wydatki wg wybranych działów						
na oświatę i wychowanie	5 383 818,87	5 598 198,43	8 027 005,41	104,0%	143,4%	149,1%
na ochronę zdrowia	52 250,27	69 003,88	59 187,10	132,1%	85,8%	113,3%
na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska	2 480 806,91	2 660 404,08	2 768 146,93	107,2%	104,0%	111,6%
na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego	493 998,76	577 560,00	882 502,78	116,9%	152,8%	178,6%
na pomoc społeczną	1 179 442,14	1 205 806,08	1 248 742,07	102,2%	103,6%	105,9%
na świadczenia rodzinne	1 631 262,63	1 602 208,00	1 437 837,75	98,2%	89,7%	88,1%
na świadczenia wychowawcze 500+	2 955 481,37	2 729 059,91	3 234 154,38	92,3%	118,5%	109,4%
na pozostałe działy	3 768 691,39	6 033 930,09	4 820 243,36	160,1%	79,9%	127,9%
Wynik wykonania budżetu (-deficyt, + nadwyżka)	1 996 633,97	654 381,87	392 147,14	32,8%	59,9%	19,6%
Zobowiązania	4 745 938,86	4 277 972,86	3 844 150,49	x	x	x
Relacja zobowiązań do dochodów	23,8%	20,2%	16,8%	x	x	x

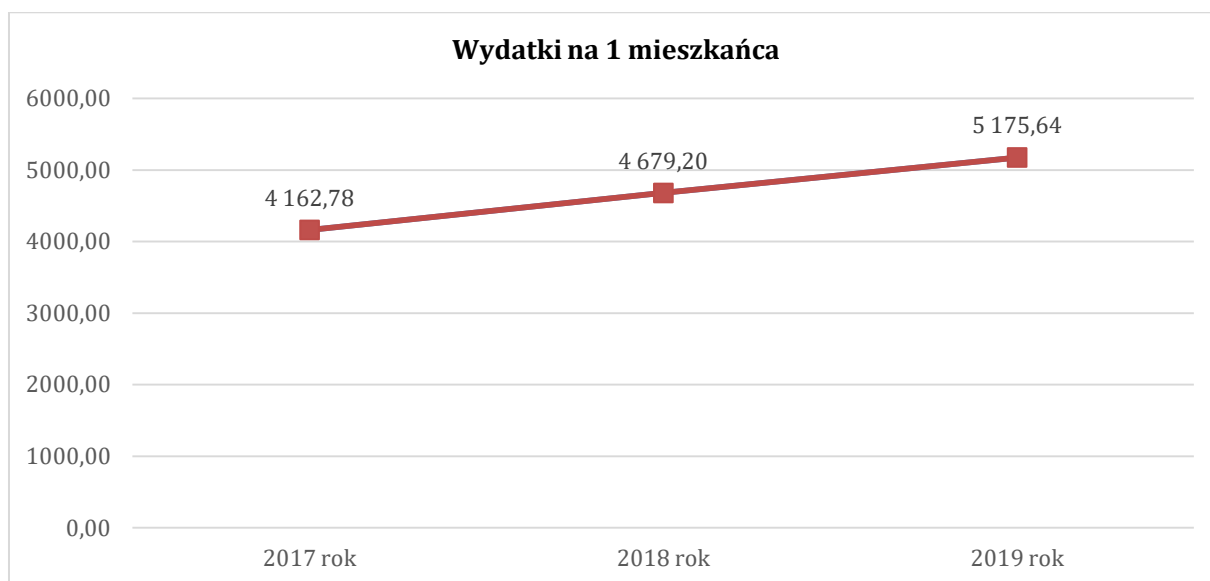
Dochód podatkowy na 1 mieszkańca w 2019 roku wzrósł w stosunku do roku 2017 o 2,5%, a w stosunku do roku 2018 zmniejszył się o 2,5%.

Dochód podatkowy na 1 mieszkańca w latach 2017 - 2019

Tendencja wzrostu wydatków na 1 mieszkańca utrzymuje się od 2017 roku. W 2019 roku wzrosły o 24,3 % w stosunku do roku 2017, natomiast w stosunku do roku 2018 o 10,6 %.

Wydatki budżetu na 1 mieszkańca w latach 2017-2019

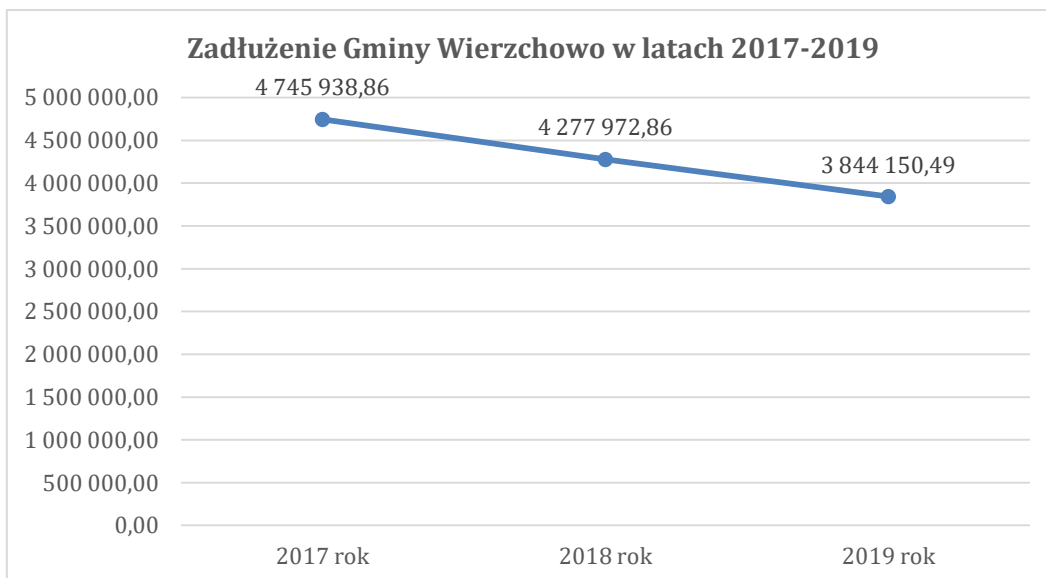

Zadłużenie Gminy

W latach 2017-2019 zobowiązania Gminy Wierzchowo to zadłużenie:

- 1) z tytułu zaciągniętych kredytów:
 - a) w Banku Spółdzielczym w Kaliszu Pomorskim w kwocie 785.696,00 zł,
 - b) w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Szczecinie w kwocie 981.816,00 zł;
- 2) z tytułu zaciągniętych pożyczek:
 - a) w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie w kwocie 674.156,74 zł;
- 3) z tytułu wyemitowanych obligacji komunalnych :
 - a) w PKO Banku Polskim S.A. w Warszawie w kwocie 1.400.000,00 zł;
- 4) z tytułu zakupu na raty telefonów komórkowych:
 - a) w Polkomtel S.A. w kwocie 114,00 zł,
 - b) w Orange w kwocie 2.367,75 zł.

Gmina Wierzchowo w latach 2017-2019 nie zaciągała żadnych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz nie emitowała obligacji komunalnych. Nie korzystała z usług w pozabankowych instytucjach finansowych, tzw. parabankach oraz nie korzystała z kredytu na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu. W latach 2017-2019 poziom zadłużenia gminy wykazuje tendencję spadkową.

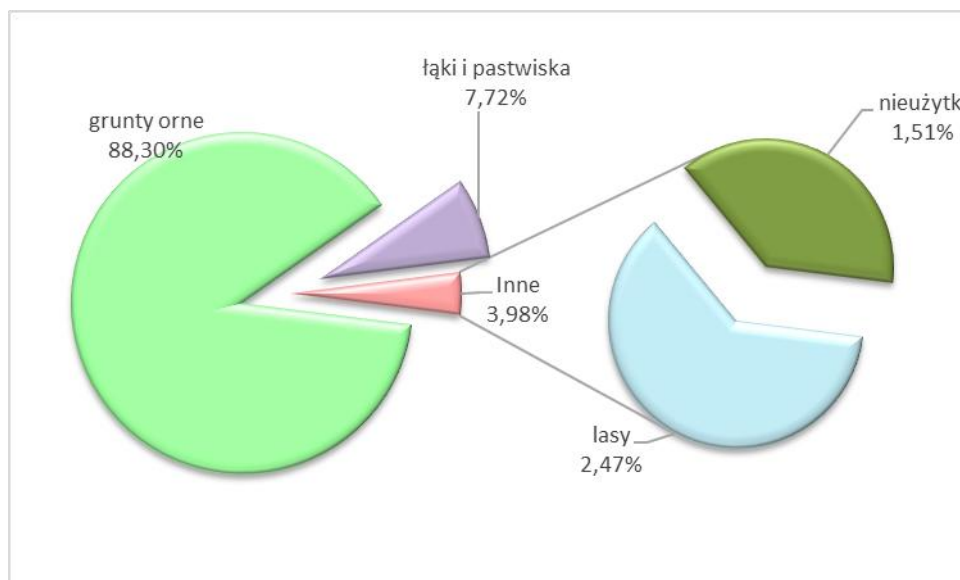

IV.1. System podatkowy w gminie

Rolnictwo

Jedną z form użytkowania terenu Gminy Wierzchowo jest ich rolnicze wykorzystanie. Rolnicy na terenie Gminy Wierzchowo gospodarują na powierzchni 4 639 ha użytków rolnych, w tym grunty orne stanowią powierzchnię 4 096 ha. Około połowy powierzchni gruntów zajmują gleby klasy V i VI. Struktura użytków rolnych została zobrazowana na poniższym wykresie.

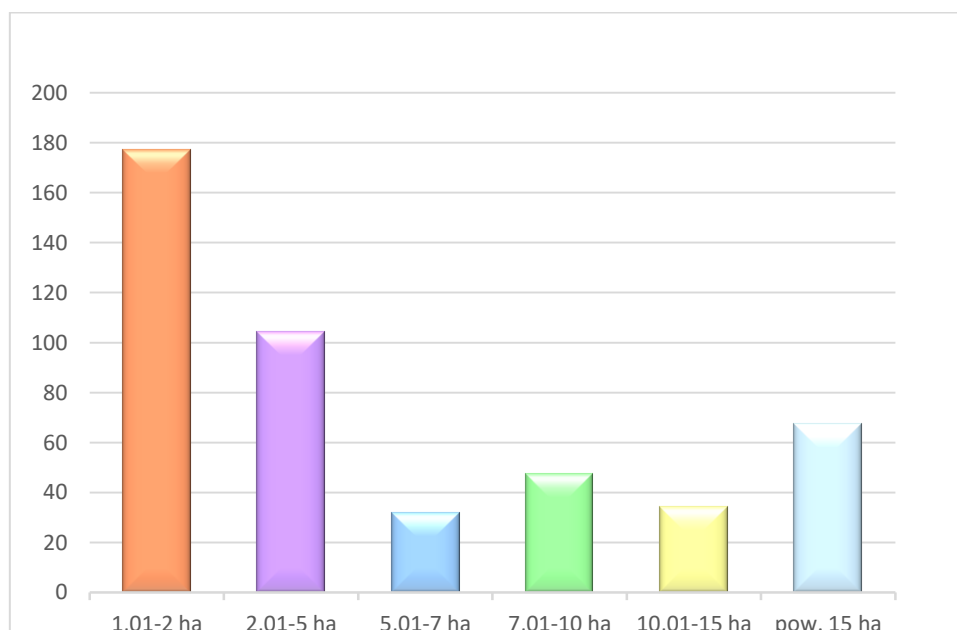
Wykres 1. Struktura użytków rolnych w gminie

Na terenie Gminy Wierzchowo funkcjonuje ponad 461 gospodarstw rolnych osób fizycznych. Rolnicy prowadzą typową produkcję roślinną (głównie zboża) oraz produkcję zwierzęcą z nastawieniem na bydło mleczne. Występują gospodarstwa specjalistyczne

nastawione na produkcję owoców, warzyw oraz kwiatów. Najważniejsze dane na temat wielkości gospodarstw rolnych w Gminie Wierzchowo zostały przedstawione na wykresie.

Wykres 2. Liczba gospodarstw rolnych według powierzchni

Powyższe informacje wskazują na to, że gospodarstwa małe o powierzchni poniżej 5 ha stanowią aż 60% liczby wszystkich gospodarstw na terenie Gminy Wierzchowo. Można przypuszczać, że te małe gospodarstwa w znacznej części nie stanowią głównego źródła utrzymania ich właścicieli.

Stawki podatkowe

W 2018 roku Rada Gminy Wierzchowo podjęła uchwałę w sprawie wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2019 r., które pozostały na poziomie roku poprzedniego. Utrzymano jednak zasadę istotnego obniżania stawek w porównaniu do maksymalnie możliwych.

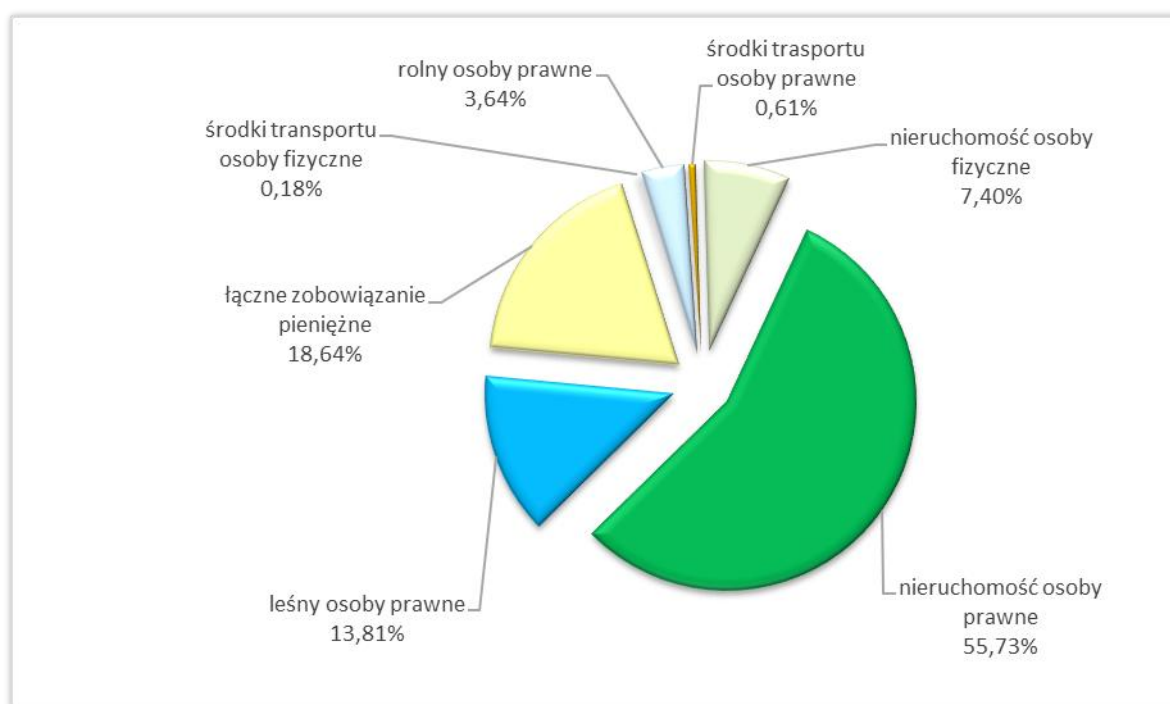
Wyszczególnienie	Stawka obowiązująca w Gminie Wierzchowo	Stawka maksymalna
Grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	0,85 zł	0,93 zł
Grunty pod wodami powierzchniowymi	4,60 zł	4,71 zł
Grunty pozostałe	0,40 zł	0,49 zł
Grunty niezabudowane objęte obszarem rewitalizacji	2,98 zł	3,09 zł
Budynki mieszkalne	0,75 zł	0,79 zł

Budynki związane z działalnością gospodarczą	22,80 zł	23,47 zł
Budynki zajęte do obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	10,80 zł	10,98 zł
Budynki związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych	4,30 zł	4,78 zł
Budynki pozostałe	7,20 zł	7,90 zł
Budowle	2 %	2 %

W 2018 roku podjęto uchwałę w sprawie wysokości podatku od środków transportowych na 2019 r., które pozostały na poziomie roku poprzedniego. Stawka podatku rolnego oraz leśnego obowiązuje w wysokości ustalonej na podstawie Komunikatu Prezesa GUS-u.

Wpływy z podatków

Wykres 3. Wpływy z poszczególnych podatków

Pomoc publiczna

Pomoc publiczna dla podatników polega w szczególności na odroczeniu terminu płatności podatku lub rozłożeniu jego płatności na raty, umorzeniu zaległości podatkowych w całości lub części. W 2019 r. nie udzielono żadnej z ww. pomocy publicznej.

Pomoc publiczna dla rolników

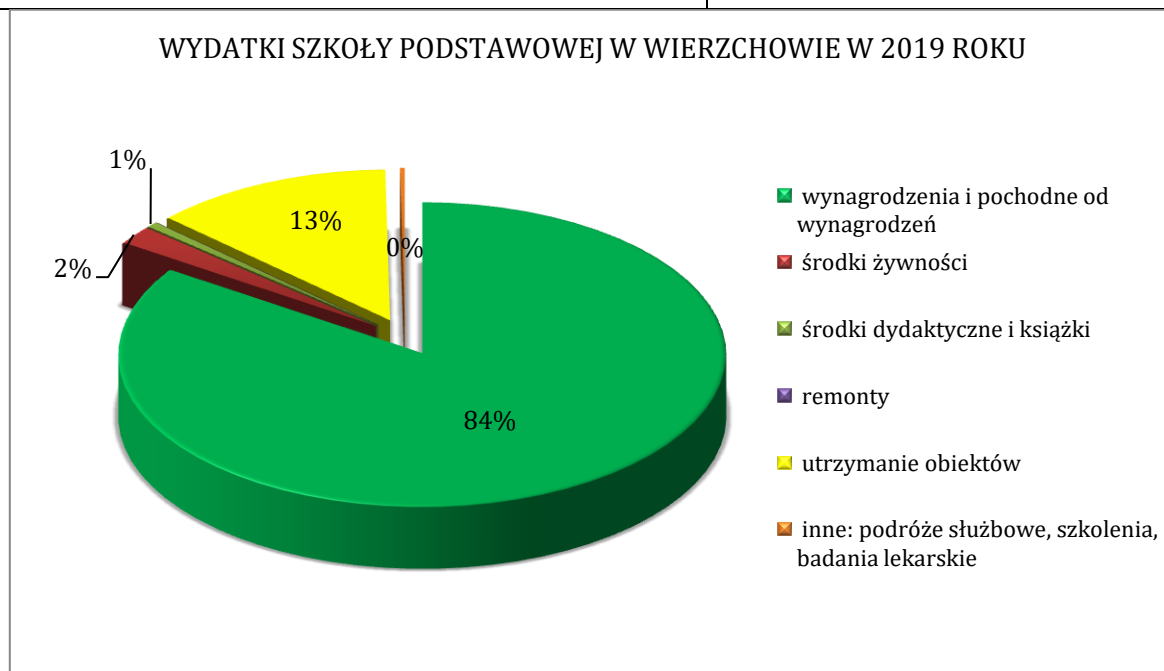
Pomoc publiczna w rolnictwie z tytułu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej dla producentów rolnych posiadających gospodarstwa rolne na terenie Gminy Wierzchowo: rok 2019 łącznie kwota dotacji 490.733,72 zł, z tego 481.111,49 zł przeznaczone na wypłaty dla rolników oraz 9.622,23 zł na pokrycie kosztów związanych z obsługą. Łącznie w 2019 r. rolnicy złożyli 185 wniosków.

IV.2. Informacja o wykonanych planach finansowych placówek oświatowych

Wykonanie planu finansowego Szkoły Podstawowej w Wierzchowie z podziałem na wydatki wg paragrafów i zakres działalności szkoły oraz źródła ich pokrycia.

Według podziału na grupy paragrafów

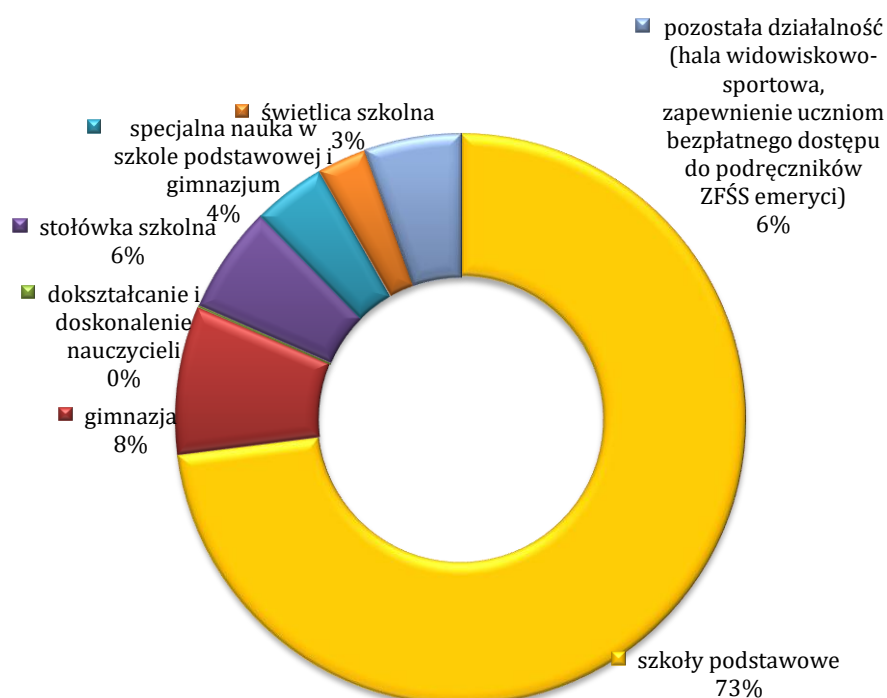
Wykonanie wydatków ogółem	3 228 871,30
w tym na:	
wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	2 721 773,29
środki żywności	63 500,05
środki dydaktyczne i książki	19 117,26
remonty	0,00
utrzymanie obiektów	416 285,99
inne: podróże służbowe, szkolenia, badania lekarskie	8 194,71

Według zakresu działalności

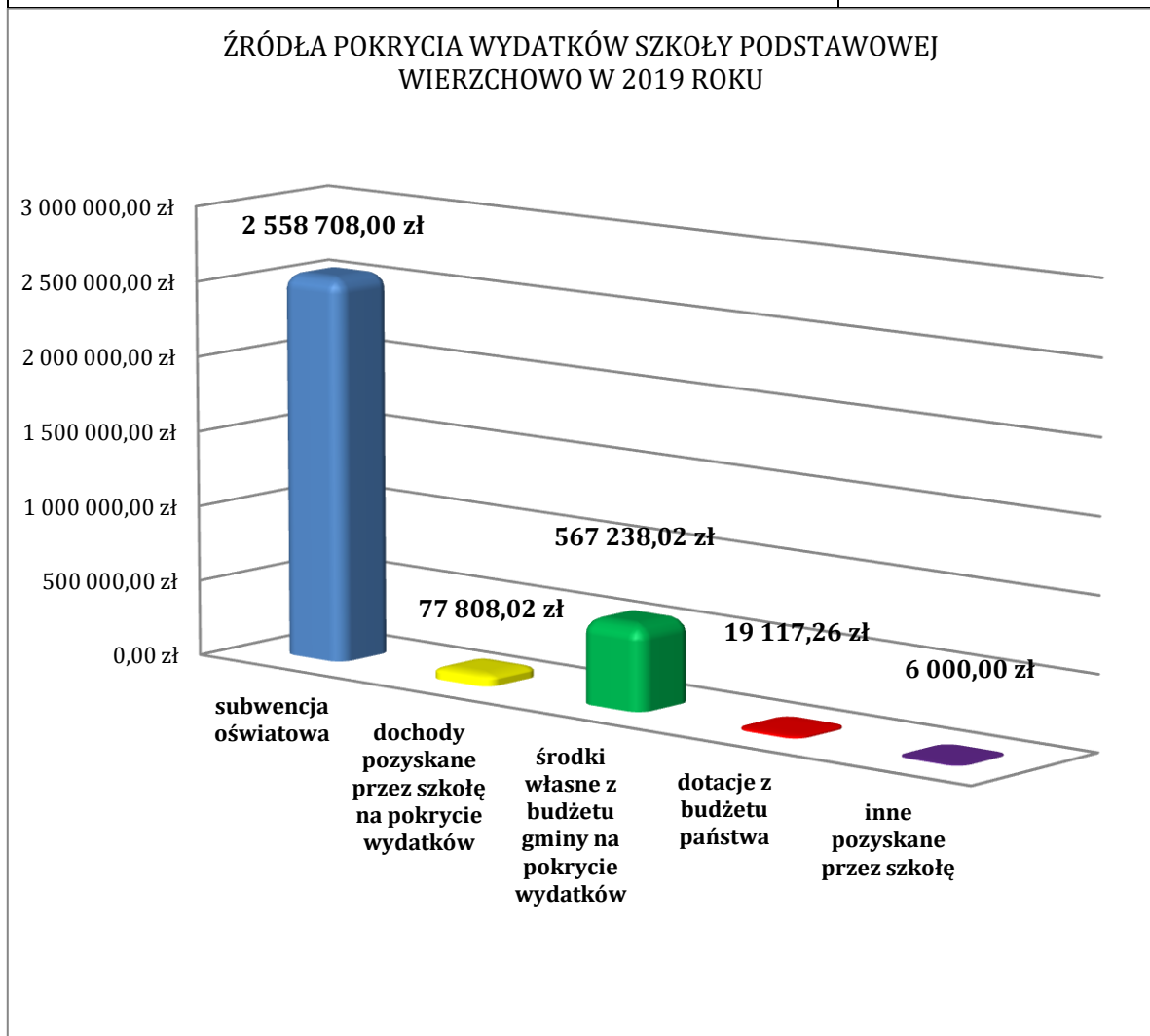
Wykonanie wydatków ogółem	3 228 871,30
w tym na:	
szkoły podstawowe	2 357 231,73
gimnazja	269 492,53
dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	5 875,07
stołówka szkolna	196 178,70
specjalna nauka w szkole podstawowej i gimnazjum	133 529,76
świetlica szkolna	90 408,01
pozostała działalność (hala widowiskowo-sportowa, zapewnienie uczniom bezpłatnego dostępu do podręczników ZFŚS emeryci)	176 155,50

WYDATKI SZKOŁY PODSTAWOWEJ W WIERZCHOWIE W 2019 ROKU WG ZAKRESU DZIAŁALNOŚCI

Źródła pokrycia wydatków

Wykonanie ogółem:	3 228 871,30
subwencja oświatowa	2 558 708,00
dochody pozyskane przez szkołę na pokrycie wydatków	77 808,02
środki własne z budżetu gminy na pokrycie wydatków	567 238,02
dotacje z budżetu państwa	19 117,26
inne pozyskane przez szkołę	6 000,00

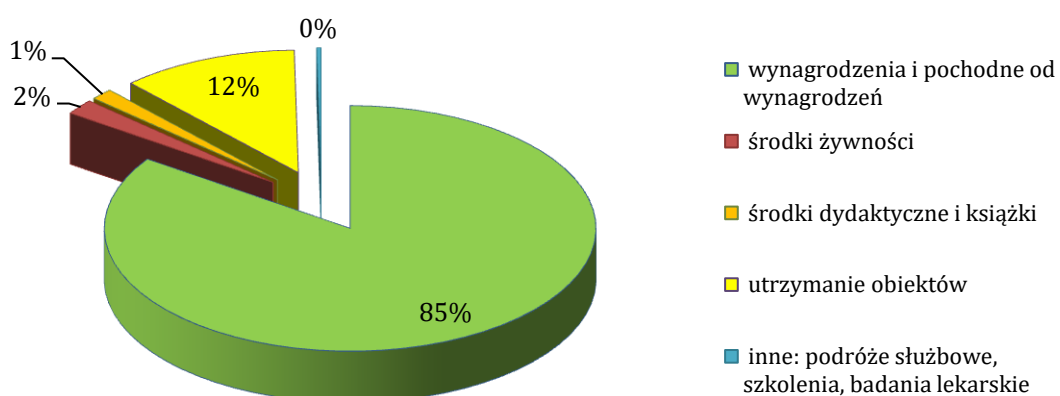

Wykonanie planu finansowego Zespołu Szkół w Świerczynie z podziałem na wydatki wg paragrafów i zakres działalności szkoły oraz źródła ich pokrycia.

Według podziału na grupy paragrafów

Wykonanie wydatków ogółem	1 592 857,92
w tym na:	
wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	1 346 730,41
środki żywności	31 954,04
środki dydaktyczne i książki	23 624,82
utrzymanie obiektów	186 203,37
inne: podróże służbowe, szkolenia, badania lekarskie	4 345,28

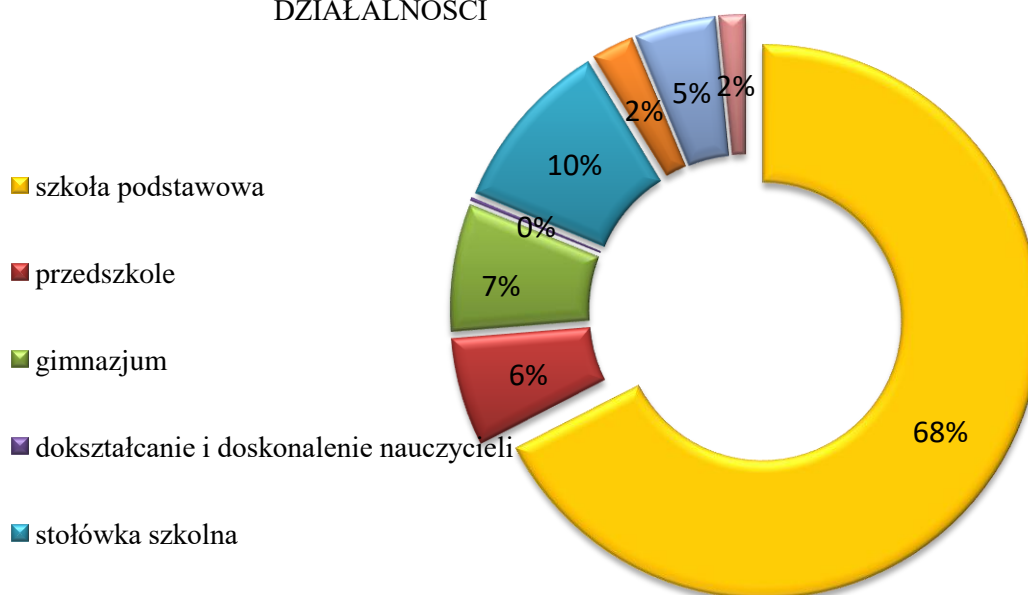
WYDATKI ZESPOŁU SZKÓŁ W ŚWIERCZYNIE W 2019 ROKU

Według zakresu działalności

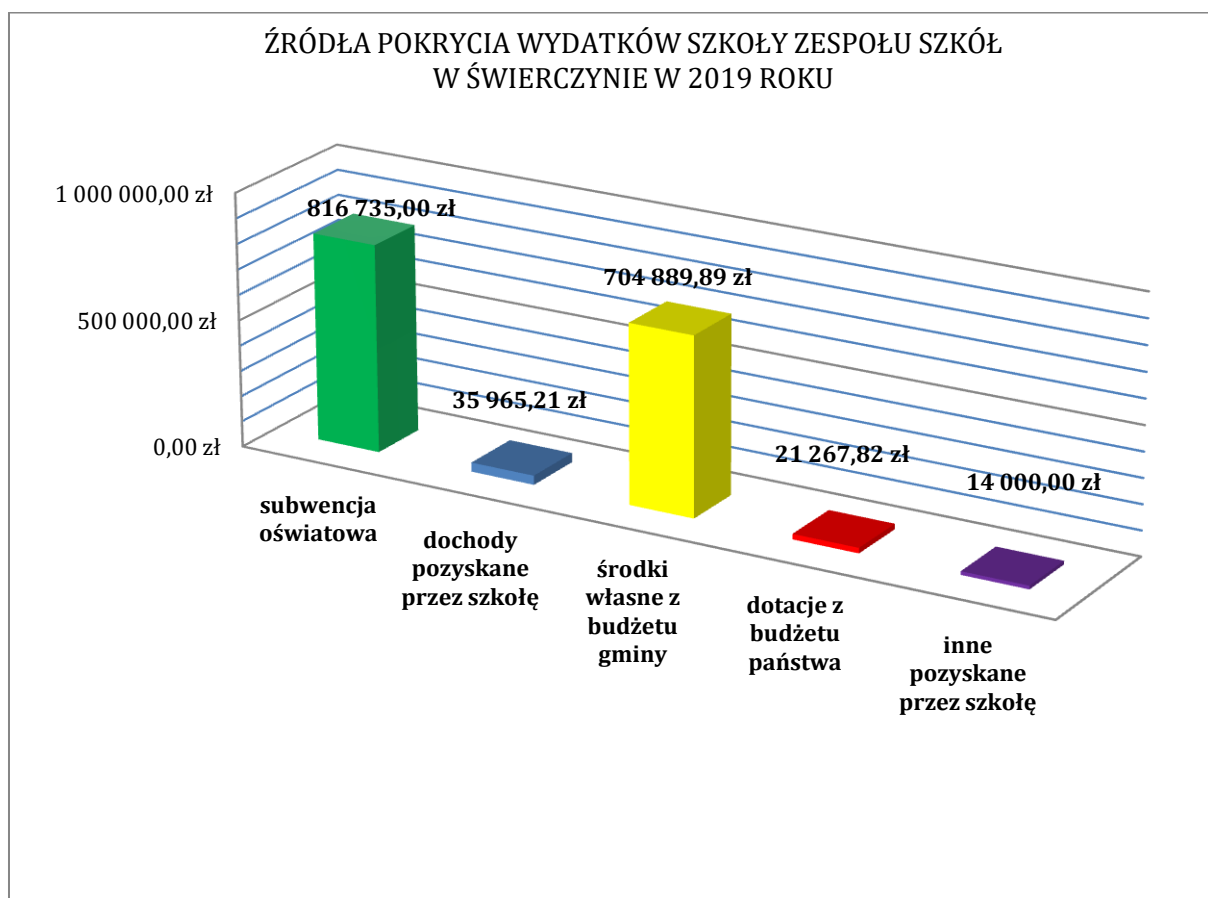
Wykonanie wydatków ogółem	1 592 857,92
w tym na:	
szkoła podstawowa	1 074 827,87
przedszkole	99 523,09
gimnazjum	116 739,48
dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	3 466,67
stołówka szkolna	159 756,78
specjalna nauka w szkole podstawowej	39 110,65
świetlica szkolna	74 907,56
pozostała działalność (zapewnienie uczniom bezpłatnego dostępu do podręczników, ZFŚS emeryci)	24 525,82

WYDATKI ZESPOŁU SZKÓŁ W ŚWIERCZYNIE WG. ZAKRESU DZIAŁALNOŚCI

Źródła pokrycia wydatków

Wykonanie ogółem	1 592 857,92
subwencja oświatowa	816 735,00
dochody pozyskane przez szkołę	35 965,21
środki własne z budżetu gminy	704 889,89
dotacje z budżetu państwa	21 267,82
inne pozyskane przez szkołę	14 000,00

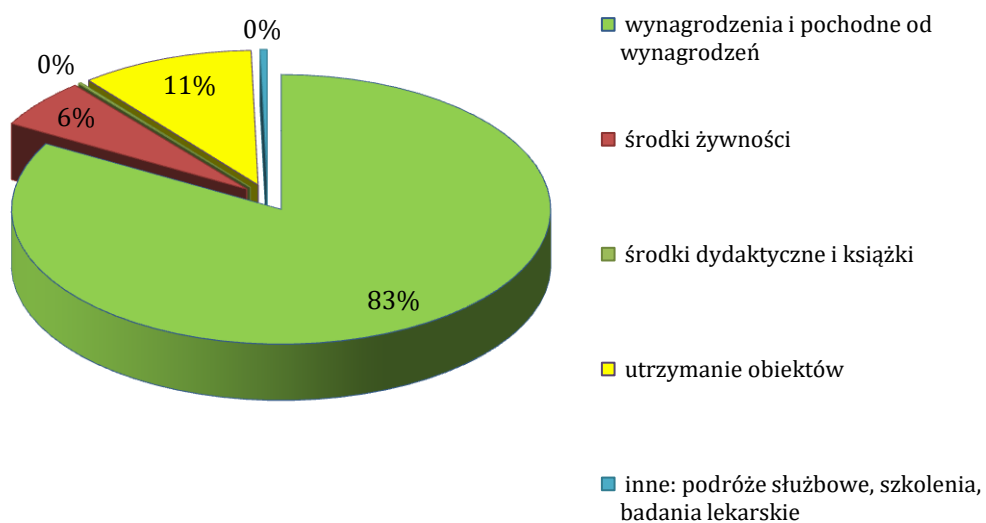

Wykonanie planu finansowego Przedszkola w Wierzchowie z podziałem na wydatki wg paragrafów i zakres działalności przedszkola oraz źródła ich pokrycia.

Według podziału na grupy paragrafów

Wykonanie wydatków ogółem	775 418,95
w tym na:	
wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	644 355,52
środki żywności	45 740,81
środki dydaktyczne i książki	1 313,03
utrzymanie obiektów	80 777,60
inne: podróże służbowe, szkolenia, badania lekarskie	3 231,99

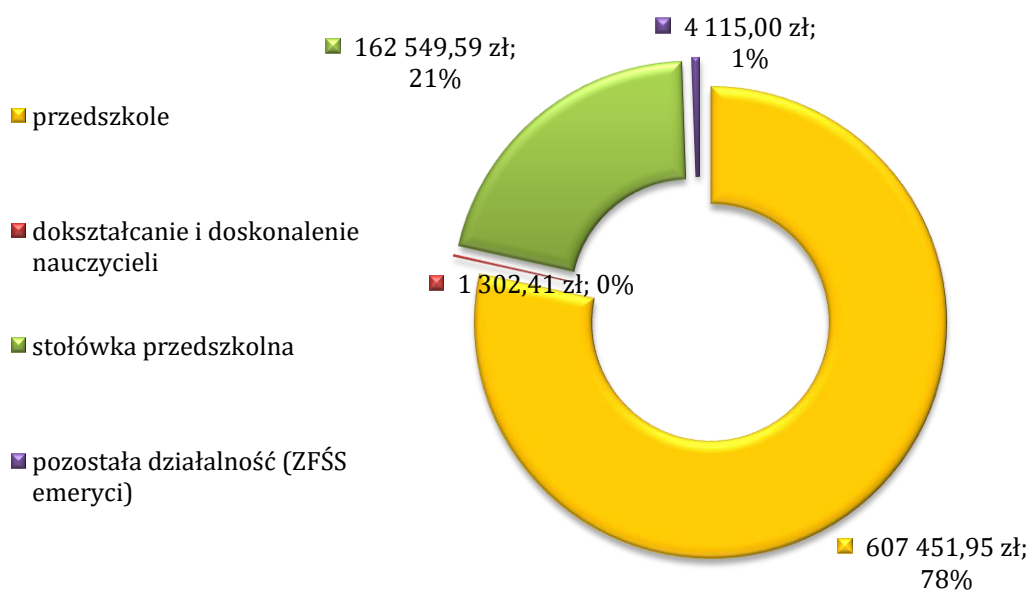
WYDATKI PRZEDSZKOLA W WIERZCHOWIE W 2019 ROKU

Według zakresu działalności

Wykonanie wydatków ogółem	775 418,95
w tym na:	
przedszkole	607 451,95
dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	1 302,41
stołówka przedszkolna	162 549,59
pozostała działalność (ZFŚS emeryci)	4 115,00

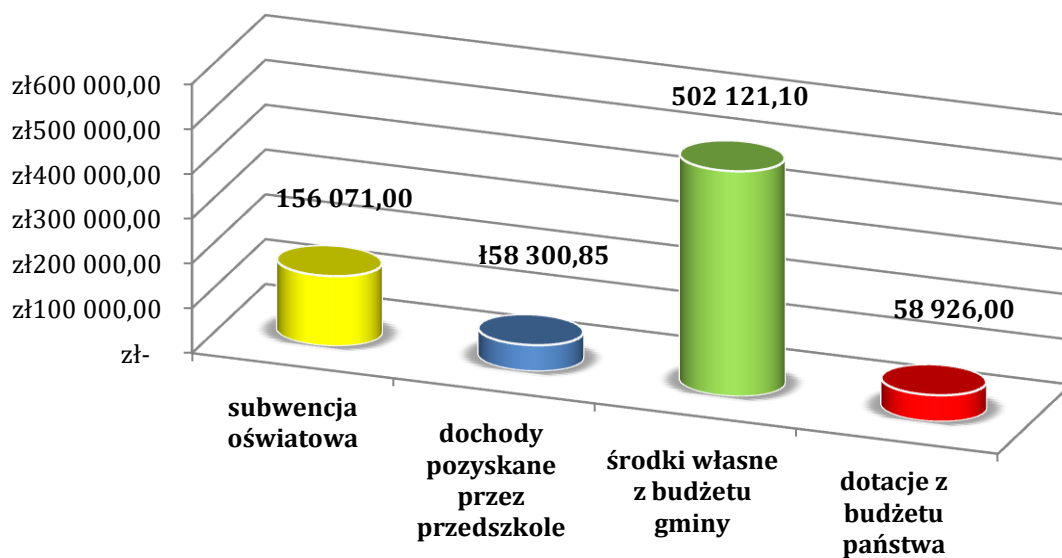
WYDATKI PRZEDSZKOLA W WIERZCHOWIE WG ZAKRESU DZIAŁALNOŚCI W 2019 ROKU

Źródła pokrycia wydatków

Wykonanie ogółem	775 418,95
subwencja oświatowa	156 071,00
dochody pozyskane przez przedszkole	58 300,85
środki własne z budżetu gminy	502 121,10
dotacje z budżetu państwa	58 926,00
inne pozyskane przez przedszkole	0,00

**ŹRÓDŁA POKRYCIA WYDATKÓW PRZEDSZKOŁA W WIERZCHOWIE
W 2019 ROKU**

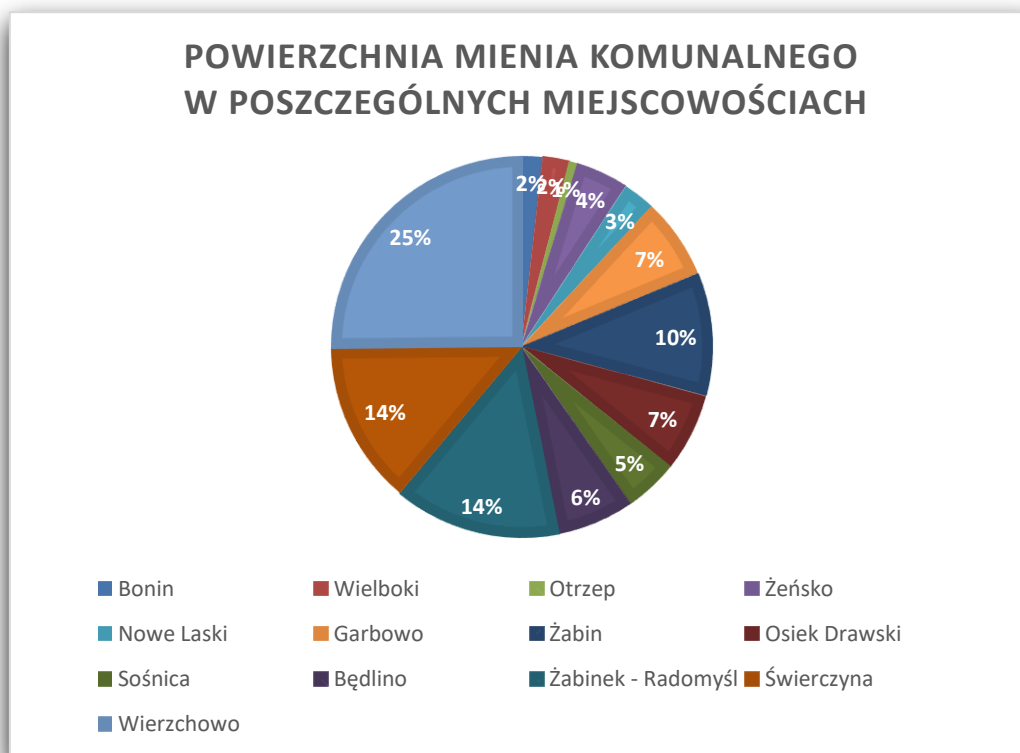
V. Informacja o stanie mienia komunalnego

Informacja o stanie mienia komunalnego sporządzona została w oparciu o art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 poz. 869 z późn. zm.) i obejmuje:

- a) dane dotyczące przysługujących Gminie Wierzchowo praw własności,
- b) dane dotyczące innych niż własność praw majątkowych, w tym w szczególności o ograniczonych prawach rzeczowych, użytkowaniu wieczystym,
- c) dane o zmianach w stanie mienia komunalnego, w zakresie określonym w lit. a i b, od dnia złożenia poprzedniej informacji,
- d) dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych,
- e) inne dane i informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia jednostki samorządu terytorialnego, w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.

Gmina Wierzchowo jest właścicielem nieruchomości gruntowych o powierzchni 268,3216 ha na kwotę 4 148 354,01 zł znajdujących się w granicach administracyjnych gminy. Gmina jest użytkownikiem wieczystym gruntów będących własnością Skarbu Państwa o powierzchni 15,5153 ha na kwotę 46 067,00 zł.

Stan mienia komunalnego gminy z wyłączeniem trwałego zarządu stanowi załącznik nr 1.

W 2019 r. powierzchnia gruntów zmieniła się w wyniku zbycia, nabycia oraz likwidacji i regulacji środków trwałych. Powierzchnia gruntów na dzień 31.12.2019 r. w stosunku do 31.12.2018 r. zmniejszyła się o 5,4641 ha i wartości 13 060,60 zł.

Zbycie, nabycie i regulacje mienia komunalnego Gminy Wierzchowo na dzień 31.12.2019 r.							
Lp.	Obręb/ Nazwa	Nr działk i	Powierzchni a w ha/ m2	Oznaczeni e wg EGiB	Wartość w zł	Akt notarialny	Data zbycia/ nabycia
ZBYCIE							
1.	Świerczyna	303/2	0,2	dr	190,00 zł	1240/2019	03.07.2019
2.	Wielboki	2/2	1,33	dr	1 257,00 zł	1240/2019	03.07.2019
3.	Wielboki	3/2	2,4	dr	2 140,00 zł	1240/2019	03.07.2019
4.	Wielboki	236/3	0,6	dr	560,00 zł	1240/2019	03.07.2019
5.	Wielboki	237/1	0,42	dr	390,00 zł	1240/2019	03.07.2019
6.	Osiek Drawski	124/2	0,0848	B	14 095,00 zł	3320/2019	31.07.2019
7.	Osiek Drawski - lokal nr 1/2	124/2	120		46 870,00 zł	3320/2019	31.07.2019
8.	Wierzchowo	329/4	0,16	RIIIa i RIIIb	1 600,00 zł	3327/2019	31.07.2019
9.	Wierzchowo	353/6	0,22	Bi	495,00 ZŁ	Zaświadczenie GN.6826.1.2019	16.09.2019
10.	Wierzchowo	522/2	0,030497	B	1 079,60 zł	4857/2019	23.10.2019
11.	Wierzchowo - lokal nr 62/3	522/2	79,88		45 800,00 zł	4857/2019	23.10.2019
12.	Domek holenderski	-	-	-	16 500,00 zł	umowa sprzedaży	18.07.2019
13.	Wierzchowo	574/58	0,047	Bi	194,00 zł	Zaświadczenie GN.6826.5.2019	19.12.2019
	Razem				131 170,60 zł		
NABYCIE							
1.	Wierzchowo	888/4	0,0386	RV	8 940,00 zł	operat szacunkowy	18.12.2019
	Razem				8 940,00 zł		
ZWIĘKSZENIE WARTOŚCI							
1.	Kaplica Cmentarna Wierzchowo				47.431,33 zł	PT nr 2/2019	-
2.	Warsztat w oczyszczalni ścieków (budynek warsztatowo -socjalnym)				30.586,77 zł	PT nr 1/2019	-
	Razem				78.018,10 zł		

ZMIANY DANYCH EWIDENCYJNYCH							
1.	Wierzchowo	558/1	z 0,4070 ha na 0,3966 ha	Bz	0,00 zł	zmiana w egib z dnia 26.07.2019r.	-
2.	Będolino	89/1	0,21 ha	z "RVI" na "Bi"	0,00 zł	06.09.2019r.	-
	Razem				0,00 zł		
LIKWIDACJA							
1.	Hydrofornia Żabin	187/54	16,80 m ²	-	58.959,72 zł	LT	03.12.2019
2.	Zbiornik p.poż. Żabin	187/54	-	-	17.368,85 zł	LT	03.12.2019
	Razem				76 328,57 zł		

Wykonanie dochodów w 2019 r. w dziale gospodarka mieszkaniowa - rozdziale gospodarki gruntami i nieruchomościami wyniosło łącznie 107 851,90 zł.

Na koniec 2019 r. Gmina Wierzchowo uzyskała ze sprzedaży mienia komunalnego i składników majątkowych 48 089,12 zł w tym:

- z tytułu sprzedaży mienia na raty w latach ubiegłych i sprzedaży nieruchomości - 46 987,12 zł,
- z tytułu sprzedaży składników majątkowych - 1 102,00 zł.

Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych, za użytkowanie wieczyste i z tytułu opłat za zajęcie gruntu gminnego w wysokości 58 036,19 zł kształtowały się następująco:

- dochody z najmu i dzierżawy - 38 268,27 zł,
- z tytułu oddania w użytkowanie wieczyste - 4 725,64 zł,
- z tytułu przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów - 7 872,00 zł,
- z tytułu opłat za zajęcie gruntu gminnego - 7 170,28 zł.

Wpływy z tytułu kosztów wezwań - 11,60 zł. Pozostałe dochody w wysokości 1 714,99 zł pochodzą z tytułu odsetek od nieterminowych płatności oraz zwrotu kosztów związanych z przekazaniem prawa własności.

Gmina Wierzchowo w 2019 r. poniosła wydatki związane z gospodarką gruntami i nieruchomościami o łącznej wartości 30 904,77 zł z tego:

- wydatki poniesione na zakup energii, materiałów budowlanych do bieżących remontów lokali gminnych, tabletu oraz publikacji wyniosły 2 510,30 zł,
- wydatki związane z remontem pokrycia dachowego - 8 000,00 zł,
- wydatki związane z usługami kominiarskimi, ogłoszeniami w prasie, aktualizacją oprogramowania, przeglądami technicznymi, wyceną nieruchomości gminnych, kosztorysami oraz pozostałymi usługami wyniosły 15 820,80 zł,
- na czynsz za dzierżawę gruntu pod przepompownie ścieków oraz za opłaty z tytułu użytkowania wieczystego gruntów poniesiono wydatki w wysokości 4 571,30 zł,

podatek od towarów i usług wpłacony do Urzędu Skarbowego ze sprzedaży, najmu i dzierżawy wyniósł 2,37 zł.

VI. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

VI.1. Strategia Rozwoju Gminy Wierzchowo.

Strategia Rozwoju Gminy Wierzchowo na lata 2016-2025 przyjęta przez Radę Gminy Wierzchowo w dniu 25 lutego 2016 r. uchwałą Nr XVII/93/2016 stanowi odpowiedź społeczności lokalnej na zmianę uwarunkowań wynikające z nowej perspektywy finansowania rozwoju lokalnego i regionalnego, a także z konieczności dokonania nowego spojrzenia na dotychczasowe osiągnięcia, aspiracje mieszkańców oraz zasoby i perspektywy rozwoju Gminy Wierzchowo.

W Strategii zaprezentowana została wizja Gminy w 2025 roku, jej misja oraz cele główne i szczegółowe przewidziane do realizacji do 2025 roku. Wyróżniono również działania priorytetowe, które należy podjąć, aby osiągnąć wyznaczone cele. Strategia Gminy Wierzchowo jest dokumentem otwartym, co oznacza, iż w miarę upływu czasu oraz podejmowanych działań w niej zawartych, możliwa jest jej aktualizacja, w tym również kreowanie nowych działań, oraz korekta tych, które zostały sformułowane na etapie jej tworzenia, aby w jak najlepszy sposób dostosować się do zmieniającego się otoczenia.

Określono następującą **misję Gminy Wierzchowo**:

Gmina Wierzchowo lokalnym ośrodkiem gospodarczym przemysłu drzewnego i gospodarki rolnej wykorzystująca szanse rozwoju, ukierunkowana na poprawę jakości życia mieszkańców i przedsiębiorców.

Przyjęcie Misji oznacza, że w latach 2016-2025 nastąpi:

- dalsze wykorzystywanie rosnącego potencjału rozwoju wynikających z położenia i walorów krajobrazowych;
- wsparcie turystyki i rekreacji jako potencjalnych kierunków rozwoju gospodarczego gminy Wierzchowo w połączeniu z działaniami w zakresie promocji;
- intensyfikacja działań społecznych w powiązaniu z działaniami infrastrukturalnymi w gminie Wierzchowo.

Gmina Wierzchowo w swojej działalności reprezentuje postawę partnerską – współpraca partnerska (partnerstwo) to jedna z wartości kluczowych dla Gminy. W związku z tym, cele strategiczne i operacyjne zostały sformułowane z uwzględnieniem możliwości kontynuacji współpracy z obecnymi Partnerami Gminy, w tym zwłaszcza organizacjami pozarządowymi,

a także nawiązywaniu relacji partnerskich z nowymi podmiotami reprezentującymi zarówno sektor publiczny, jak i prywatny. Bardzo istotne dla Gminy Wierzchowo w perspektywie lat 2015 – 2025 będzie nawiązywanie współpracy partnerskiej zwłaszcza z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, w celu realizowania projektów inwestycyjnych m.in. w ramach tzw. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Należy jednak podkreślić, że sformułowane w dokumencie cele strategiczne i operacyjne nie stanowią zamkniętego katalogu działań Gminy Wierzchowo. Katalog ten może być rozwijany i modyfikowany w zależności od możliwości jego realizacji.

CEL NADRZĘDNY:

Aktywizacja gospodarcza gminy przy wykorzystaniu i zachowaniu wysokiej jakości środowiska przyrodniczego oraz poprawa warunków życia mieszkańców.

Liczba celów strategicznych powinna być ograniczona. Gmina Wierzchowo pragnie rozwijać swoją działalność w następujących kierunkach strategicznych:

- A. Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości.
- B. Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i lokalnej mobilności.
- C. Rozwój mieszkalnictwa oraz poprawa infrastruktury społecznej.
- D. Poprawa jakości infrastruktury technicznej i wzrost wykorzystania energii przyjaznej środowisku.

Cele strategiczne i operacyjne:

L.p.	Cel strategiczny	Cele operacyjne
A.	Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych. 2. Zapewnienie odpowiedniego zagospodarowania przestrzennego gminy pod rozwój przedsiębiorczości oraz wyznaczenie terenów preferencyjnych. 3. Rozwój terenów mieszkaniowych, usługowych oraz produkcyjnych w otoczeniu lotniska wojskowego Mirosławiec. 4. Zapewnienie systemu ulg podatkowych dla przedsiębiorców. 5. Zapewnienie pomocy formalno – prawnej przedsiębiorcom już działającym i rozpoczynającym prowadzenie działalności. 6. Zapewnienie efektywnego systemu promocji gminy. 7. Budowa (samodzielnie lub wspólnie z innymi JST) Inkubatora Przedsiębiorczości. 8. Wspieranie wykorzystania istniejących linii kolejowych dla rozwoju turystyki i usług około turystycznych.
B.	Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i lokalnej mobilności	<ol style="list-style-type: none"> 1. Remont lub przebudowy dróg na terenie gminy Wierzchowo. 2. Budowa oświetlenia drogowego na terenie gminy Wierzchowo z możliwością wykorzystania alternatywnych źródeł energii. 3. Budowa chodników, zatok autobusowych na terenie gminy Wierzchowo. 4. Podjęcie działań w celu poprawy dostępu do komunikacji publicznej w gminie. 5. Budowa infrastruktury szerokopasmowego Internetu. 6. Budowa systemu dróg i ścieżek rowerowych. 7. Budowa infrastruktury rowerowej – stacje (stanice) rowerowe.
C.	Rozwój mieszkalnictwa oraz poprawa infrastruktury społecznej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie i wdrożenie Gminnego Programu Senioralnego. 2. Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi, w tym zlecenie zadań. 3. Remonty budynków i lokali stanowiących własność gminy w tym termomodernizacje. 4. Budowa nowego przedszkola w miejscowości Wierzchowo. 5. Remont i rozbudowa remiz strażackich. Modernizacja wyposażenia OSP. 6. Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego w miejscowości Świerczyna. 7. Działania w celu przeprowadzenia remontu świetlicy wiejskiej w Żabinku, remontu oraz rozbudowy świetlicy wiejskiej w Żeńsku oraz remontów tych świetlic, które tego wymagają.

D.	Poprawa jakości infrastruktury technicznej i wzrost wykorzystania energii przyjaznej środowisku	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja oczyszczalni ścieków oraz rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Wierzchowo (Świerczyna, Sośnica, Będolino, Otrzep). 2. Działania na rzecz oczyszczenia jezior w gminie Wierzchowo, ze szczególnym uwzględnieniem oczyszczenia i zagospodarowania jezior w miejscowościach Świerczyna, Żabin i Żabinek. 3. Wsparcie dla budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nie objętych siecią kanalizacyjną. 4. Przebudowa i rozbudowa kanalizacji deszczowej, w tym w ramach modernizacji dróg i ulic. 5. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej 6. Pozafinansowe wsparcie dla rozbudowy instalacji odnawialnych źródeł energii.
----	--	--

Wdrażanie Strategii będzie się odbywać poprzez projekty lub funkcjonalne programy działania. Istotnym elementem każdego planu jest szczegółowa projekcja alokacji środków na poszczególne cele i działania danego programu. Celowe jest stworzenie wokół strategii korzystnego klimatu, dzięki włączeniu w proces opracowania programów operacyjnych instytucji publicznych, społecznych i gospodarczych. Szeroki horyzont, tworzony przez szereg współdziałających instytucji, przyczyni się wydatnie do sukcesu strategii.

Dotychczas podjęto szereg działań aby zrealizować następujące cele strategiczne:

1) Remont lub przebudowy dróg na terenie gminy Wierzchowo

W 2018 roku zrealizowano zadanie pn. Przebudowa drogi gminnej publicznej ul. Szkolnej w Wierzchowie. Wartość dofinansowania pozyskanego z Rządowego Programu na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej, to kwota 1.220.585,40 zł. Całkowita wartość inwestycji wyniosła 1.720.912,60 zł, z czego roboty budowlane -1.708.292,36 zł., inspektor nadzoru 12.300,00 zł, tablica informacyjna 320,00 zł.

2) Remonty budynków i lokali stanowiących własność gminy w tym termomodernizacje.

Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej realizowana w ramach projektu pn. „Poprawa efektywności energetycznej budynków Urzędu Gminy, Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Wierzchowie oraz Zespołu Szkół w Świerczynie” w okresie od grudnia 2014 do kwietnia 2016 roku, całkowity koszt - 2 493 000,18 zł, w tym dofinansowanie 1 548 576,64 zł z Programu Operacyjnego PL 04 pn. „Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii” Mechanizm Finansowy EOG 2009-2014. Głównym celem projektu była poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Wierzchowo.

Cel został osiągnięty dzięki wykonaniu termomodernizacji budynku Urzędu Gminy, Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Wierzchowie oraz Zespołu Szkół w Świerczynie. Rezultaty realizacji projektu to: zwiększenie liczby termomodernizowanych budynków użyteczności publicznej, zwiększenie liczby wymienionych/zmodernizowanych źródeł ciepła, zwiększenie liczby zainstalowanych maszyn, urządzeń lub instalacji wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych, zwiększenie mocy zainstalowanych maszyn, urządzeń lub instalacji wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych.

Została wykonana dokumentacja na termomodernizację budynków użyteczności publicznej tj. budynek Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Ośrodka Zdrowia w Wierzchowie oraz Sali Wiejskiej i Strażnicy OSP w Świerczynie. Koszt wykonania dokumentacji wyniósł 36 900 zł. W 2019 roku sposobem gospodarczym wykonano częściowe ocieplenie budynku strażnicy w Świerczynie.

3) Budowa nowego przedszkola w miejscowości Wierzchowo

W dniu 25 kwietnia 2019 r. w Urzędzie Gminy Wierzchowo miało miejsce podpisanie umowy na realizację inwestycji pn. „Budowa przedszkola w Wierzchowie”. Zadanie obejmuje nie tylko samą budowę przedszkola, ale także ogrodzenie terenu oraz jego zagospodarowanie w plac zabaw. Umowa została podpisana z firmą STEF-BUD Przemysław Stefaniak z Wielenia, wyłonioną w drodze przetargu nieograniczonego (trzeciego). Koszt inwestycji to kwota 3 220 000 zł.

Budowa przedszkola w Wierzchowie jest współfinansowana ze środków Funduszu Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014 – 2020, Oś Priorytetowa 9. Infrastruktura publiczna. Działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich. wartość dofinansowania 2 549 999,99 zł.

4) Remont i rozbudowa remiz strażackich. Modernizacja wyposażenia OSP

W 2019 roku przeprowadzono prace remontowe sali przy strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej w Wierzchowie na podstawie zlecenia. Wykonawcą była firma KANGUS pana Macieja Augustyniaka z Żabinka. Usługa remontowa została wyceniona na kwotę 16 000 zł brutto. Prace remontowe dotyczyły: naprawy instalacji elektrycznej, położenia terakoty, szpachlowania i pomalowania ścian oraz położenia tynku mozaikowego. Ponadto dokonano wymiany bram garażowych w strażnicy OSP Wierzchowo. Koszt wymiany bram wyniósł 10 956,84 zł brutto. Dofinansowanie z Powiatu Drawskiego – 15 000 zł, koszt Gminy Wierzchowo – 11 956,84 zł.

W roku 2019 wykonano remont elewacji budynku remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Świerczynie. Remont elewacji budynku remizy został przeprowadzony sposobem gospodarczym. Koszt remontu poniesiony przez Gminę Wierzchowo wyniósł 11 706,85 zł.

5) Remont podłogi w sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Wierzchowie

W roku 2019 przeprowadzono remont podłogi w sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Wierzchowie. Wykonawcą zadania była firma Usługi Transporotowo - Budowlane Krzysztof Pawlicki z Tanowa. Łączny koszt zadania wyniósł 39.975,00 zł, dotacja Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego wyniosła 18.500,00 zł, wkład własny Gminy Wierzchowo 21.475,00 zł.

6) „Podniesienie kompetencji cyfrowych mieszkańców województw: wielkopolskiego i zachodniopomorskiego”

Gmina Wierzchowo od 01.04.2019r. realizuje projekt grantowy pn. **„Podniesienie kompetencji cyfrowych mieszkańców województw: wielkopolskiego i zachodniopomorskiego”** w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej nr III: Cyfrowe Kompetencje Społeczeństwa, działania 3.1: Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych. Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Na jego realizację Gmina Wierzchowo pozyskała kwotę 148.320 zł.

Celem projektu jest podniesienie kompetencji cyfrowych mieszkańców województwa zachodniopomorskiego poprzez realizację 24 bezpłatnych szkoleń tematycznych dla 288 osób. W ramach projektu zostały zakupione 24 przenośne komputery. W roku 2019 zostało przeszkolonych 192 osoby. Uczestnicy szkoleń otrzymują certyfikaty ukończenia szkolenia, materiały promocyjne oraz mają zapewniony obiad i serwis kawowy.

W roku 2020 zostanie przeszkolonych 96 osób. Projekt zakończy się 28 lutego 2020 r. Po zakończeniu szkolenia komputery zostaną przekazane do szkół: 12 szt. do Szkoły Podstawowej w Wierzchowie, 12 szt. do Zespołu Szkół w Świerczynie.

7) Działania w celu przeprowadzenia remontu świetlicy wiejskiej w Żabinku, remontu oraz rozbudowy świetlicy wiejskiej w Żeńsku oraz remontów tych świetlic, które tego wymagają.

Projekt Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Turystyki w Wierzchowie pn: „Zmiana sposobu użytkowania wiatrołapu na cele sanitarne w Sali wiejskiej w Sośnicy” uzyskał dofinansowanie w ramach PROW na lata 2014 - 2020, działanie „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”, typ operacji „Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne”. Wartość projektu 119 336,86 zł, kwota dofinansowania 75 934 zł. Projekt zakładał wybudowanie sanitariatów w sali wiejskiej w Sośnicy, postawienie wiaty na opał, jak również został wykonany podjazd do sali.

W 2018 roku przeprowadzono remont dachu w sali wiejskiej w Nowych Laskach, wartość remontu 29 000 zł. Wyremontowano place zabaw znajdujące się w zarządzie ośrodka kultury. Oprócz tego planuje się wymianę wkładu kominkowego w świetlicy wiejskiej w Nowych Laskach.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego GOKSiT w Wierzchowie złożył wniosek na dofinansowanie budowy sali wiejskiej w Żeńsku.

Działania podjęte w ramach celu strategicznego Modernizacja oczyszczalni ścieków oraz rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Wierzchowo (Świerczyna, Sośnica, Będolino, Otrzep) zostały opisane w rozdziale VII.2.

VI.2. Lokalny Program Rewitalizacji

Pierwszy Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wierzchowo został przyjęty uchwałą Rady Gminy Wierzchowo nr XXXIV/193/2017 z dnia 31 sierpnia 2017 r. W 2018 roku Program był aktualizowany dwukrotnie w związku z potrzebą wpisania do niego nowych zadań. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wierzchowo powstał na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w ramach realizacji projektu pn. „Partycypacyjne opracowanie Programu Rewitalizacji dla Gminy Wierzchowo”. Gmina na ten cel pozyskała dofinansowanie ze środków pomocy technicznej Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach konkursu ogłoszonego przez Zachodniopomorską Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych – Urząd Marszałkowski w Szczecinie. Przeprowadzono badanie ankietowe, które nadało kierunek dalszym działaniom rewitalizacyjnym. W ramach projektu:

- zorganizowano warsztaty grupowe z przedstawicielami jednostek organizacyjnych w celu pozyskania informacji niezbędnych do zdiagnozowania potrzeb naszej;
- przeprowadzono 2 warsztaty dla Zespołu ds. rewitalizacji Gminy Wierzchowo, który został powołany Zarządzeniem Wójta nr 177/2017 Wójta Gminy Wierzchowo;
- odbyło się spotkanie z przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy. Udział w spotkaniu wzięli przedstawiciele takich firm i organizacji jak: Agri Plus Sp. z o.o., ZUTTO, POM BUDMET, ZPH Beńko, Drewstal, Zakład Stolarski Edward Szczerbala ze Świerczyny, Stowarzyszenie Centrum Aktywności Lokalnej z Wierzchowa, Stowarzyszenie „Nasza Świerczyna” ze Świerczyny oraz Koło PZERiI z Wierzchowa;
- zorganizowano warsztaty strategiczne w których udział wzięli: Zespół Ekspertki ds. rewitalizacji, przedstawiciele przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz reprezentanci Sołectw z Gminy Wierzchowo. Miały one na celu wyznaczenie kierunków odnowy wskazanych do objęcia procesem rewitalizacji obszarów tj. ul. Szkolna w Wierzchowie, miejscowości Żeńsko i Żabin, poprzez przygotowanie fiszek projektowych. Obszary zdegradowane zostały wskazane na podstawie wskaźników (m. in. poziom bezrobocia, czy ilość osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej) oraz dodatkowych prac eksperckich. Wypracowane fiszki projektowe uwzględniały trzy funkcje danego obszaru tj. infrastruktura, funkcja gospodarcza i społeczna.
- odbyły się 3 spotkania konsultacyjne z mieszkańcami Żabina, Żeńska i Wierzchowa.

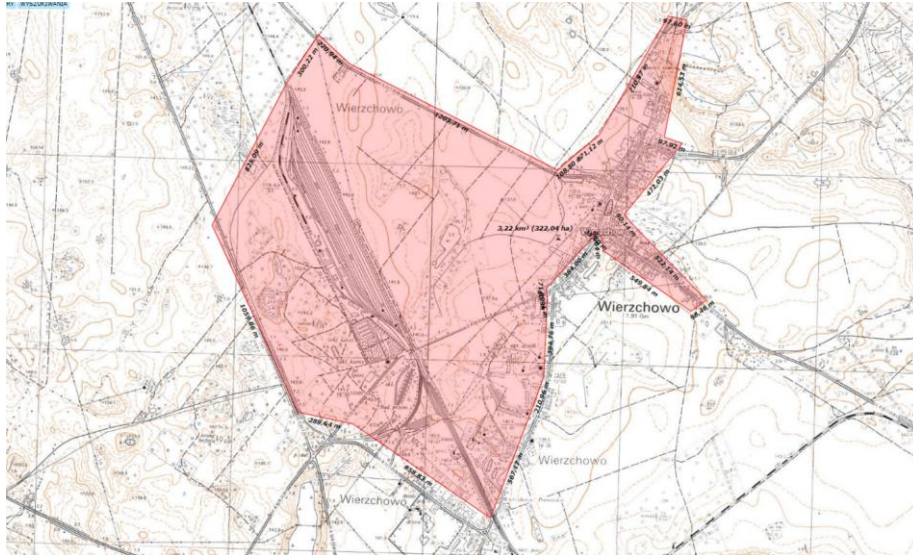
Aktualny program rewitalizacji, przyjęty Uchwałą Nr XLVIII/273/2018 Rady Gminy Wierzchowo w dniu 30 sierpnia 2018 r., powstał w odpowiedzi na oczekiwania mieszkańców oraz przy udziale partycypacji społecznej. W dniu 18.09.2018 roku uchwałą nr 1692/18 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego LPR Gminy Wierzchowo na lata 2018-2023 został pozytywnie zaopiniowany i wpisany do Wykazu Programów Rewitalizacji Województwa Zachodniopomorskiego.

Rewitalizację należy rozumieć jako proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wierzchowo pełni rolę narzędzia planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

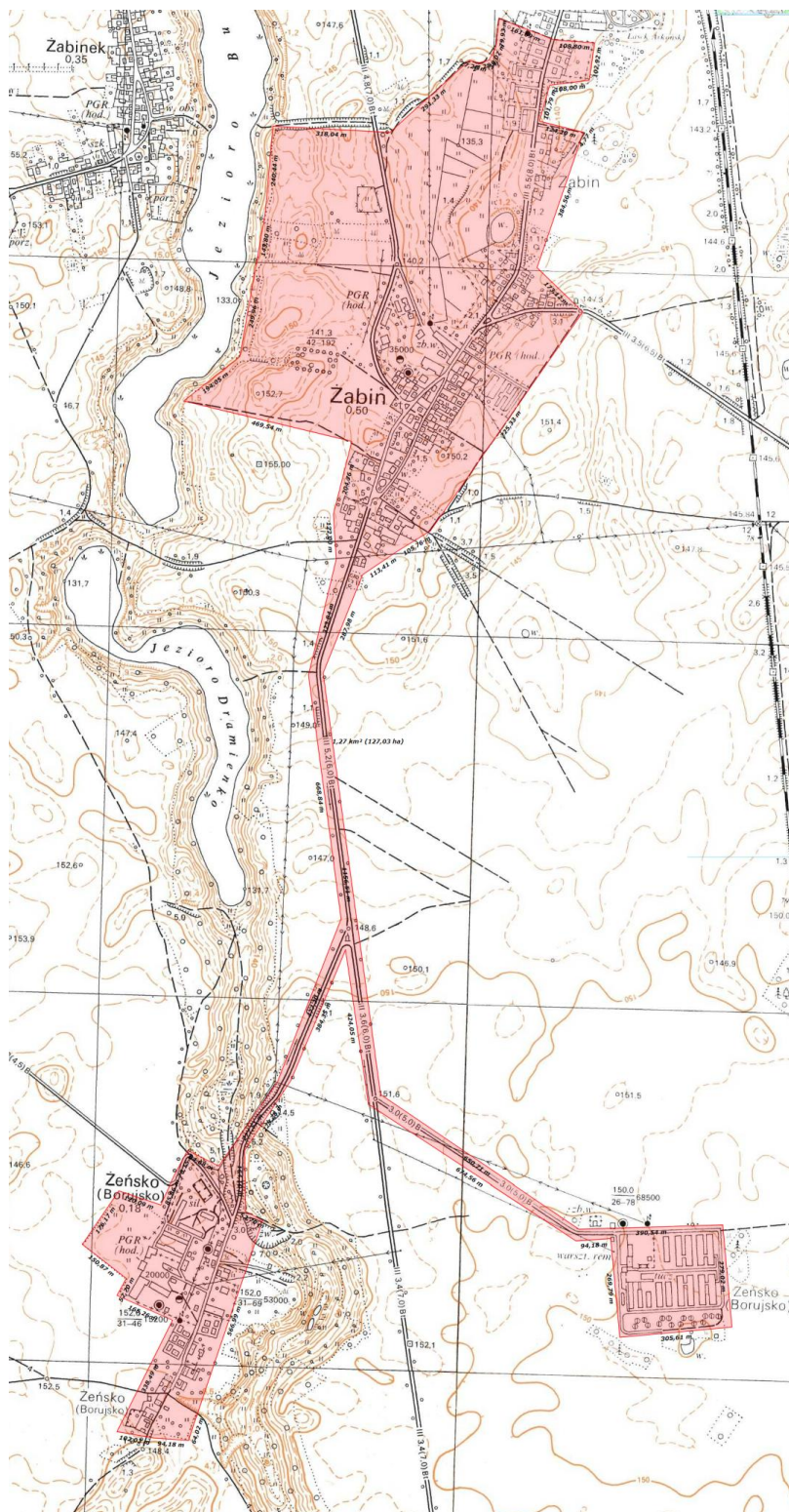
Co ważne, posiadanie programu rewitalizacji, zgodnego z aktualnymi wytycznymi jest warunkiem ubiegania się o wsparcie projektów rewitalizacyjnych we wszystkich działaniach w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy wykazano w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Wierzchowo obszary najbardziej zdegradowane, wyznaczając obszar rewitalizacji z wyróżnieniem dwóch podobszarów rewitalizacji:

1. I podobszar – Wierzchowo centrum obrzeże (Plac Orła Białego, ul. 3 Marca, ul. Lipowa, ul. Ogrodowa, ul. Polna, ul. Szkolna, ul. Wojska Polskiego);
2. II podobszar – Żabin – Żeńsko.

Rysunek 1. I obszar rewitalizacji, Wierzchowo- obrzeże centrum (1:5000, mapa skalowana do 65%)

Rysunek 1. II obszar rewitalizacji Zabin – Zeńsko (1:5000, skalowanie do 30% w pionie i poziomie).

W Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Wierchowo na lata 2018-2023 wyróżniono projekty główne oraz projekty uzupełniające. Listę głównych projektów rewitalizacyjnych tworzą działania, bez których realizacja celów programu nie będzie możliwa, a obszary

rewitalizacji nie będą w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji. Zostały one powiązane z celami rewitalizacji i kierunkami działań.

W każdym projekcie infrastrukturalnym znajdują się działania społeczne, skierowane do mieszkańców obszaru rewitalizacji – stanowiące podstawowy trzon działania. Natomiast listę uzupełniających projektów rewitalizacyjnych tworzą działania, którym przypisano mniejszą skalę oddziaływania bądź brak jest szczegółów ich realizacji, a są oczekiwane ze względu na realizację celów programu rewitalizacji.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie **głównych projektów rewitalizacyjnych** w podziale na podobszary rewitalizacji z informacją o stanie ich realizacji.

Lp.	Symbol projektu	Tytuł projektu	Okres realizacji	Podmiot realizujący projekt
1.	P1	Budowa przedszkola w Wierzchowie – projekt infrastrukturalny	2018-2020	Gmina Wierzchowo
2.	P2	Wojsko to twoja przyszłość – projekt społeczny	2018-2023	Szkoła Podstawowa Wierzchowo, 12 Baza Bezzałogowych Statków Powietrznych w Mirosławcu, Gmina Wierzchowo
3.	P3	Podniesienie jakości usług społecznych i wykreowanie atrakcyjnych wydarzeń w Gminie Wierzchowo – projekt społeczny	2018-2020	Gmina Wierzchowo, Stowarzyszenie Czas Przestrzeń Tożsamość ze Szczecina
4.	P4	Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Żeńsko – projekt infrastrukturalny	2018 - 2022	Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzchowie
5.	P5	Adaptacja obiektów popegeerowskich w Żabinie na miejsca hotelowe – projekt inwestycyjny	2018-2020	Gospodarstwo Rolne Żabin
6.	P6	Rozbudowa działalności hotelowo – gastronomicznej – projekt inwestycyjny	2019-2021	Rafał Tokarczyk „Color System” Koszalin
7.	P7	Aktywizacja społeczności lokalnej poprzez działania miękkie – projekt społeczny	2020-2023	Rafał Tokarczyk „Color System” Koszalin, Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzchowie

Poniższa tabela przedstawia zestawienie uzupełniających projektów rewitalizacyjnych:

Lp.	Symbol projektu	Tytuł projektu	Okres realizacji	Podmiot realizujący projekt
1.	U1	Program aktywizacji zawodowej mieszkańców pod kątem zatrudnienia u potencjalnych pracodawców – projekt społeczny	2018-2020	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzchowie
2.	U2	Utworzenie amatorskiej ligi kobiet i mężczyzn w unihokeju 50+ - projekt społeczny	2018-2023	Centrum Aktywności Lokalnej w Wierzchowie
3.	U3	Świetlica wiejska w Żabinie wraz z infrastrukturą sportowo – rekreacyjną i wyposażeniem	2018-2020	Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzchowie
4.	U4	Aktywnie społeczny Żabin – projekt społeczny	2020-2023	Sołectwo Żabin
5.	U5	Inwestycja w przystanek Żeńsko wraz z przejęciem nieruchomości - projekt inwestycyjny	2019-2020	Gmina Wierzchowo
6.	U6	Budowa dwutorowej bieżni lekkoatletycznej o długości 80 m zakończonej zeskokiem do skoku w dal – projekt inwestycyjny	2018-2022	Szkoła Podstawowa w Wierzchowie
7.	U7	Rozbudowa remizy z funkcjami społecznymi wraz z doposażeniem – projekt inwestycyjny	2020-2022	Gmina Wierzchowo
8.	U8	Budowa i modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjno-kulturalnej – projekt inwestycyjny	2019-2023	Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzchowie
9.	U9	Remont drogi i budowa chodnika oraz modernizacja oświetlenia na ul. Wojska Polskiego z uwzględnieniem zagospodarowania placu gminnego integrującego społeczność miejscowości – projekt inwestycyjny	2018-2022	Gmina Wierzchowo
10.	U10	Przebudowa infrastruktury drogowej dla sołectwa Żabin – projekt inwestycyjny	2017-2023	Zarząd Dróg Powiatowych w Drawsku Pomorskim
11.	U11	Budowa farm fotowoltaicznych – projekt inwestycyjny	2018-2023	Inwestorzy prywatni
12.	U12	Remont drogi tzw. „Kasztanowej” w Żabinie – projekt inwestycyjny	2023	Gmina Wierzchowo
13.	U13	Remont drogi Żabin – Żeńsko wraz z budową chodników w miejscowości Żeńsko i ścieżki rowerowej, drogi dojazdowej do lotniska i drogi publicznej do Agri Plus – projekt inwestycyjny	2018-2023	Zarząd Dróg Powiatowych w Drawsku Pomorskim

14.	U14	Zagospodarowanie plaży nad jeziorem Dramienko – projekt inwestycyjny	2017-2020	Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzchowie
-----	-----	--	-----------	---

Spośród wymienionych do realizacji projektów na lata 2018-2023 są przygotowywane do realizacji lub są w trakcie realizacji następujące projekty:

1. Budowa przedszkola w Wierzchowie – projekt infrastrukturalny, na które gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości ok. 2,5 mln zł z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014 – 2020, Oś Priorytetowa 9. Infrastruktura publiczna. Działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich. Inwestycja jest w trakcie realizacji. Realizację inwestycji rozpoczęto w 2019 roku, planowany termin zakończenia 31.08.2020 r.

2. Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Żeńsko – projekt infrastrukturalny. Inwestycja jest przygotowywana do realizacji – wykonano dokumentację. GOKSiT złożył w 2018 roku wniosek o dofinansowanie zadania ze środków Unii Europejskiej do RPO WZ. Niestety inwestycja nie została rekomendowana do dofinansowania.
3. Adaptacja obiektów popegeerowskich w Żabinie na miejsca hotelowe – projekt inwestycyjny. Realizacja inwestycji wstrzymana.
4. Zagospodarowanie plaży nad jeziorem Dramienko – projekt inwestycyjny. Inwestycja została zrealizowana w 2019 roku. GOKSiT uzyskał dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach PO Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 w wysokości 95 428,00 zł. W ramach projektu powstała plaża, wybudowano dojazd do plaży, 2 pomosty oraz miejsce na grilla, zamontowano 6 ławeczek.

5. Rozbudowa działalności hotelowo – gastronomicznej – projekt inwestycyjny. Zadanie jest przygotowywane do realizacji. Przedsiębiorca złożył wniosek o dofinansowanie do RPO WZ i uzyskał dofinansowanie.
6. Budowa dwutorowej bieżni lekkoatletycznej o długości 80 m zakończonej zeskokiem do skoku w dal – projekt inwestycyjny. Projekt został częściowo zrealizowany. Wykonano skoczną do skoku w dal. Inwestycja dofinansowana z budżetu Województwa zachodniopomorskiego.

VI.3. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

Gmina ma za zadanie realizować politykę rozwoju mieszkalnictwa komunalnego za pomocą różnych instrumentów, m.in. poprzez tworzenie zasobu mieszkaniowego, uchwalanie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład tego zasobu, zawierania umów najmu lokalu. Zarządzanie lokalami i budynkami stanowiącymi mieszkaniowy zasób gminy wykonuje Wójt Gminy.

Zadania z zakresu zarządu mieszkaniowym zasobem gminy obejmują w szczególności:

- zapewnienie bezpieczeństwa użytkowania i zabezpieczenia nieruchomości przed uszkodzeniami lub zniszczeniami, a także zapewnienie ich właściwej eksploatacji;
- wykonywanie czynności związanych z najmem lokali w tym. zawieranie umów najmu, naliczanie, pobieranie i rozliczanie należności od najemców, windykacja należności;
- prowadzenie ewidencji mieszkaniowego zasobu gminy;
- planowanie i realizację remontów i modernizacji budynków.

Zasób mieszkaniowy Gminy Wierzchowo stanowi 7 budynków mieszkalnych z 11 lokalami mieszkalnymi. Owe budynki położone są w Będlinie (1 lokal mieszkalny), Osieku Drawskim (1 lokal mieszkalny), Świerczynie (1 lokal mieszkalny) oraz w Wierzchowie (8 lokali mieszkalnych). Łączna powierzchnia użytkowa lokali mieszkalnych wynajmowanych na koniec grudnia wynosiła 622,23 m².

Część lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Wierzchowo zaplanowana jest do sprzedaży dla obecnych najemców, którzy mają zawarte umowy na czas nieoznaczony z pierwszeństwem nabycia jakie gwarantuje im prawo.

Gmina nie przewiduje budowy nowych mieszkań z przeznaczeniem na lokale mieszkalne komunalne i socjalne w celu powiększenia mieszkaniowego zasobu gminy.

W budynkach komunalnych w 2019 r. wykonywane były bieżące remonty oraz remont przeciekającego dachu na jednym z budynków komunalnych.

Na koniec grudnia 2019 roku Gmina nie posiadała żadnych lokali socjalnych, niemniej jednak ciągle poszukujemy odpowiedniego lokalu oraz planujemy jeden z lokali, które posiadamy przeznaczyć na lokal socjalny.

Czynsz za lokale mieszalne opłacają najemcy lokali stanowiących mieszkaniowy zasób Gminy Wierzchowo. Stawka bazowa czynszu za 1m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego zgodnie z zarządzeniem Nr 182/2013 Wójta Gminy Wierzchowo z dnia 06 maja 2013 r. w sprawie ustalenia miesięcznych stawek czynszu za najem w lokalach mieszkalnych i użytkowych wynosił w 2019 r. 2,40 zł za 1m². Stawka podlega zmniejszeniu odpowiednio o 10 % za zły stan techniczny budynku, za brak c.o. w lokalu oraz za brak kanalizacji. Niski standard wyposażenia lokali ma bezpośrednie przełożenie na wysokość stawki czynszowej. W 2019 roku czynsz za lokale mieszkalne nie został podwyższony.

Źródłem finansowania gospodarki mieszkaniowej w zakresie eksploatacji, konserwacji i remontów są wpływy z czynszu najmu lokali mieszkalnych oraz środki wydzielone z budżetu gminy.

VI.4. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

Do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które są własnością gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy których właścicielem jest Skarb Państwa. Gminne zasoby nieruchomości wykorzystywane są na cele rozwojowe gminy i zorganizowaną działalność inwestycyjną a także na inne cele publiczne. Podstawą tworzenia gminnych zasobów nieruchomości jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje Wójt Gminy Wierzchowo.

Czynnościami jakie są wykonywane podczas wykonywania gminnego zasobu nieruchomości to przede wszystkim:

- ewidencjonowanie nieruchomości zgodnie z katastrem nieruchomości;
- zapewnienie wyceny nieruchomości;
- zabezpieczanie nieruchomości przed uszkodzeniem lub zniszczeniem;
- naliczanie należności za nieruchomości udostępnione z zasobu oraz prowadzenie windykacji tych należności;
- zbywanie, nabywanie nieruchomości wchodzących w skład zasobu;
- wydzierżawianie, wynajmowanie i użyczenie nieruchomości wchodzących w skład zasobu, przy czym umowa zawierana na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony wymaga zgody rady gminy;
- podejmowanie czynności w postępowaniu sądowym, dotyczącym własności lub innych praw rzeczowych na nieruchomości;

- planowanie realizacji polityki gospodarowania nieruchomościami;
- składanie wniosków o założenie księgi wieczystej dla nieruchomości.

Gmina Wierzchowo jest właścicielem nieruchomości gruntowych oraz nieruchomości będących przedmiotem użytkowania wieczystego o łącznej powierzchni 283,8369 ha.

Część gminnego zasobu nieruchomości przekazane jest umową użyczenia jednostką organizacyjnym oraz instytucją kultury do zarządzania, są to m.in. sale wiejskie, szkoły, hydrofornie, place zabaw oraz przekazane są w trwałą zarząd.

Nieruchomości gminne zbywane są zgodnie z ich przeznaczeniem. Wyłączeniu ze sprzedaży podlegają nieruchomości gminne niezbędne dla realizacji zadań własnych gminy takie jak nieruchomości niezbędne dla realizacji inwestycji gminnych, grunty i obiekty użyteczności publicznej. Dochody z gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości na koniec 2019 r. wynosiły 107 851,90 zł.

VI.5. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wierzchowo

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wierzchowo przyjęty został uchwałą nr XI/60/2015 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 30 września 2015r. w sprawie uchwalenia i przyjęcia do realizacji „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wierzchowo na lata 2015 – 2020”. Jest to dokument strategiczny sporządzony na potrzeby określenia strategii postępowania, funkcjonowania, realizacji i finansowania inwestycji, których głównym celem jest poprawa jakości powietrza w skali gminy.

Dzięki uchwaleniu Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gmina Wierzchowo oraz przedsiębiorcy w roku 2019 mieli możliwość wykonania inwestycji w zakresie montażu paneli fotowoltaicznych. Instalacje wytwarzają prąd, który wykorzystywany jest na potrzeby własne. Zadanie pn. „Budowa elektrowni fotowoltaicznej SUW Wierzchowo” wykonano w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014 – 2020, działanie 2.10 Zwiększenie wykorzystania źródeł odnawialnych. Instalacja wyposażona jest w panele fotowoltaiczne, falowniki, instalację uziemiającą, elektryczną DC i AC wraz z aparaturą zabezpieczającą, linię teletechniczną, monitoring, a konstrukcja montażowa stalowa pokryta jest powłoką Magnelis. Moc zainstalowanych urządzeń wynosi 39,950 kWp.

Poniższa tabela przedstawia analizę stanu realizacji zaplanowanych przedsięwzięć ujętych w obowiązującym Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wierzchowo

Lp.	Działanie	Realizator	Okres realizacji		Poniesiony koszt w zł.	Zrealizowane działania
			od	do		
1.	Wykonanie termomodernizacji budynków użyteczności publicznej: Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Wierzchowie, Zespół Szkół w Świerczynie oraz Urząd Gminy Wierzchowo	Gmina Wierzchowo	12.2004	04.2016	2 493 000,18	Działanie zrealizowano przy udziale środków pochodzących z Programu Operacyjnego PL 04 pn. „Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii” Mechanizm Finansowy EOG 2009-2014, Pożyczka WFOŚiGW w Szczecinie, środki własne gminy
2.	Modernizacja oczyszczalni ścieków oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej w celu redukcji zużycia energii i paliw płynnych związanych	Gmina Wierzchowo	2014	W trakcie realizacji	436 205,01	W ramach działania wybudowano przesyły sieci kanalizacji sanitarnej tłocznej w ramach

	z odbiorem nieczystości płynnych					środków własnych. Otrzymano dofinansowanie na budowę sieci kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Będolino, Sośnica i Świerczyna w ramach RPO WZ.
3.	Budowa instalacji fotowoltaicznych	Drewstał Transport Przemysław Beńko Wierzchowo	2017	2019	151 649,32	Montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 39,78 kW na dachu budynku, dofinansowanie RPO WZ
4.	Budowa instalacji fotowoltaicznej	Gmina Wierzchowo	2017	2019	251 806,71	Montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 39,950 kW _p na gruncie SUW Wierzchowo. Dofinansowanie z RPO WZ

VI.6. Program Ochrony Środowiska

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Wierzchowo na lata 2017 – 2020 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2021 – 2024 został przyjęty uchwałą Nr XXV/141/2016 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 29 listopada 2016r.

Program Ochrony Środowiska określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Według założeń, przedstawionych w Programie, dojdzie do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewnienia skutecznych mechanizmów chroniących środowisko przed degradacją, a także zostaną zapewnione warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Ochrona i utrzymanie obowiązujących standardów powietrza na terenie Gminy Wierzchowo.

Rozwój gospodarczy gminy prowadzony jest w sposób nieuciążliwy dla środowiska naturalnego, z reguły oparty jest na zasobach lokalnych oraz w oparciu o zasoby ludzkie. Rozwój Gminy Wierzchowo prowadzony jest zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz ideą gospodarki niskoemisyjnej. Oceniając jakość powietrza można stwierdzić, że Gmina Wierzchowo należy do jednych z najczystszych gmin w Polsce.

Zagrożenie hałasem.

Na terenie Gminy Wierzchowo wyróżnić można następujące źródła hałasu:

- drogowy,
- kolejowy,
- przemysłowy.

W roku 2019 nie odnotowano skarg związanych z przekroczeniem dopuszczalnych norm hałasu.

Promieniowanie elektromagnetyczne.

Na terenie Gminy Wierzchowo źródłem promieniowania elektromagnetycznego są:

- linie i stacje elektromagnetyczne wysokich napięć,
- urządzenia radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne.

W roku 2019 nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych wartości pól elektromagnetycznych.

Gospodarowanie wodami.

W zakresie wód powierzchniowych należy stwierdzić, iż sieć hydrograficzna Gminy Wierzchowo jest bardzo uboga. Gmina położona jest w dorzeczu Odry, w zlewniach dwóch I-rzędowych dopływów Noteci: Drawy i Gwdy. Na terenie gminy znajduje się 10 jezior o powierzchni większej od 1 ha.

Wody podziemne są podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę do celów bytowych i gospodarczych na terenie gminy. Poziom wodonośny ujęć występuje na głębokości od 15 do 50 metrów pod powierzchnią terenu.

W celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych podjęto działania mające na celu budowę sieci kanalizacji sanitarnej oraz wspiera się budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.

Gospodarka wodno – ściekowa.

Na terenie gminy wszystkie miejscowości o zwartej zabudowie wyposażone są w sieci wodociągowe. W zabudowie rozproszonej mieszkańcy posiadają indywidualne ujęcia. W chwili obecnej uzbrojenie terenu dotyczące sieci wodociągowej jest wystarczające, a dostarczana woda spełnia parametry sanitarne w zakresie zbiorowego zaopatrzenia dla celów bytowych i gospodarczych. W celu polepszenia parametrów wody, tj. obniżenia zawartości związków żelaza i manganu podjęto decyzję dot. modernizacji ujęcia wody w miejscowości Świerczyna. Ujęcie zaopatruje w wodę miejscowości Świerczyna, Otrzep i Wielboki. W miesiącu listopadzie 2019r. podpisano umowę na wykonanie przedmiotowego zadania.

Pod koniec roku 2019r. podpisano umowy na wybudowanie sieci kanalizacji sanitarnych w miejscowościach Będłino, Sośnica, a także umowę na wybudowanie przepompowni pneumatycznej w miejscowości Otrzep. Zadaniem przepompowni będzie przepchnięcie nieczystości płynnych z miejscowości Otrzep, Sośnica i Będłino do przepompowni w miejscowości Wierzchowo.

W miesiącu grudniu 2019r. złożono wnioski o dofinansowanie zadania, pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Świerczyna w aglomeracji Wierzchowo – Wodnik II” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014 – 2020.

W roku 2019 Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Wierzchowie dokonał modernizacji dwóch komór przepompowni ścieków w Wierzchowie. W ramach zadania przeprowadzono renowację powłok żelbetowych zbiorników, wymieniono króćce oraz przejścia ścian zbiornika. Również wymieniono włązy szczelne, a także rozebrano ceglany grzebień. Dodatkowo wymieniono kolektor ścieków dopływających do przepompowni oraz wymieniono zasuwę odcinającą.

Gleby.

Na terenie Gminy Wierzchowo wyróżniamy gleby bielcowe i gleby brunatne. Wśród gruntów ornych przeważają gleby należące do V oraz VI klasy bonitacyjnej. Użytki rolne stanowią około 27% całego obszaru gminy. W omawianym okresie czasu na gruntach ornych wprowadzano w sposób ciągły zasady dobrych praktyk rolniczych. W ramach prowadzonych szkoleń przez pracowników Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach zwiększana jest świadomość ekologiczna rolników, między innymi w zakresie ograniczania stosowania środków chemicznych.

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

Według Planu Gospodarki Odpadami Województwa Zachodniopomorskiego Gmina Wierzchowo należy do 2. regionu gospodarki odpadami komunalnymi w Województwie Zachodniopomorskim, regionu CZG R – XXI. Zgodnie z założeniami ww. planu niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania z terenu Gminy Wierzchowo mogą być kierowane jedynie do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych tj. Regionalnego Zakładu Gospodarowania Odpadami w Słajsinie, zarządzanego przez Celowy Związek Gmin R – XXI, którego Gmina Wierzchowo jest członkiem.

Zmieszane odpady komunalne odebrane z terenu Gminy Wierzchowo w pierwszej kolejności kierowane są do Stacji Przetłaskowej Odpadów w Mielenku Drawskim. Następnie

kierowane są do Regionalnej Instalacji, gdzie w całości poddawane są procesowi mechaniczno-biologicznego przetwarzania.

Podstawę ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach stanowi założenie, iż koszty odbierania, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych, koszty utworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania tych odpadów, a także koszty obsługi administracyjnej systemu i edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi pokrywa się z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. System gospodarowania odpadami komunalnymi jest systemem zamkniętym co oznacza, że nie można go ani dotować ani wykorzystywać środków z opłaty na inne cele.

Zestawienie finansowe na dzień 31.12.2019

	<i>Wartość w zł</i>
liczba podatników zobowiązanych do ponoszenia opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi (osoby fizyczne i prawne z niezerowym przypisem opłaty w roku 2019)	1092
wymiar opłaty na rok 2019	673.244,92 zł
wpływy z tytułu gospodarowania odpadami	641.630,58 zł
łącznie kwota zaległości (rok 2019 i pozostałe)	186.835,94 zł
liczba zalegających podatników	179
wystawione upomnienia	269
wystawione i przesłane do komornika tytuły wykonawcze	210

W roku 2019 zgodnie z podjętymi przez Radę Gminy Wierzchowo uchwałami nastąpiła zmiana wysokości stawki opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Od 01 sierpnia stawki wynoszą odpowiednio: 20 zł od osoby w przypadku prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów i 40 zł od osoby, gdy odpady nie są segregowane (wcześniej obowiązywały stawki 12 zł i 19 zł od osoby).

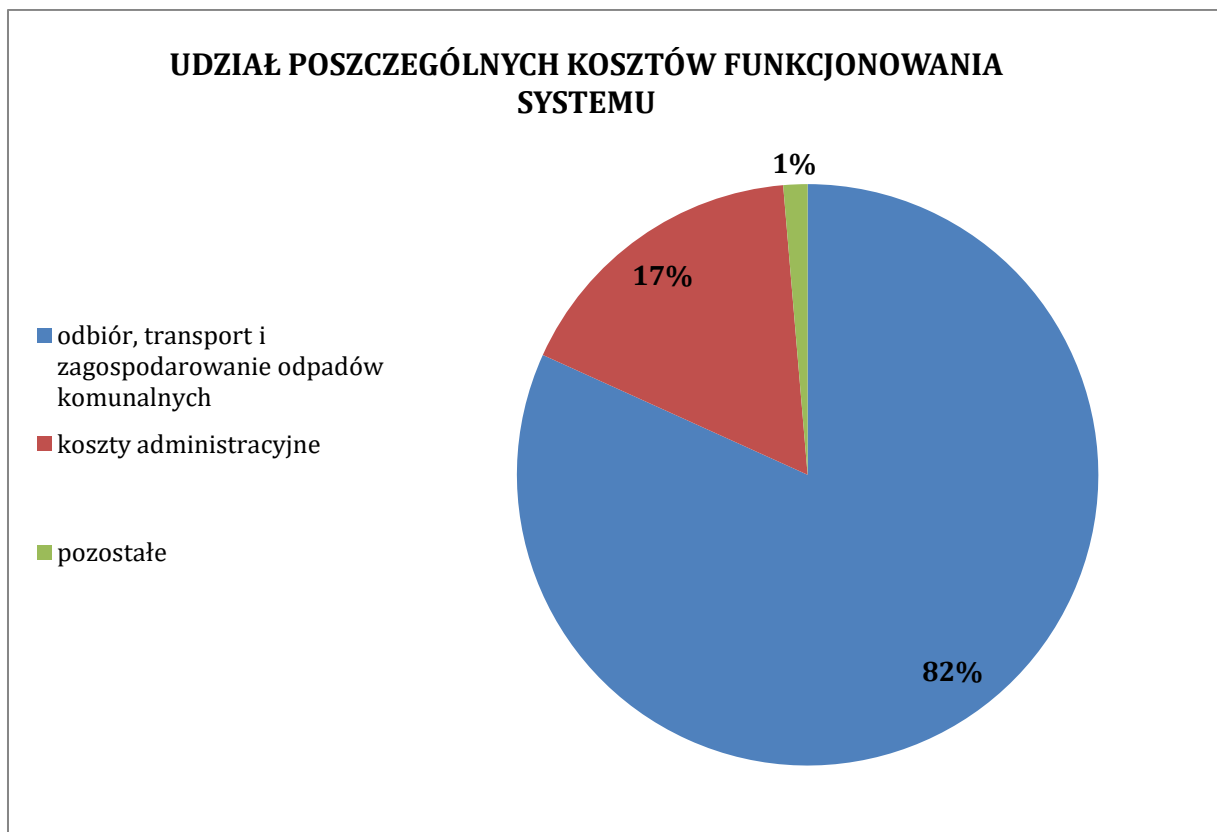
Łącznie w 2019 roku na system gospodarowania odpadami komunalnymi poniesiono koszty w wysokości 646.739,85 zł.

Na kwotę tę złożyły się:

- koszt odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych – miesięczne wynagrodzenie wykonawcy
- koszt zagospodarowania odpadów – opłata do CZG R-XXI
- koszt odbioru i zagospodarowania odpadów innych niż odpady odebrane w ramach realizowanej umowy (np. odbiór odpadów GPSZOK, kruszenie gruzu)
- koszt doręczania korespondencji
- stałe opłaty serwisowe programów do obsługi systemu

- koszty postępowań egzekucyjnych
- płace
- zakup materiałów biurowych i wyposażenia
- koszt edukacji ekologicznej i prowadzonych akcji ekologicznych w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami.

wydatki	kwota
Usługa odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Wierzchowo – wynagrodzenie wykonawcy	419.273,31 zł
Zagospodarowanie odpadów – opłata do CZG R – XXI	109.521,94 zł
Pozostałe wydatki związane z obsługą systemu	117.944,60 zł
RAZEM	646.739,85 zł

Do 30.06.2019 r. usługa odbioru odpadów świadczona była w ramach umowy „Odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Wierzchowo oraz dostawę pojemników” przez firmę ATF Sp. z o.o. Sp. k. Miesięczne wynagrodzenie Wykonawcy było wynagrodzeniem ryczałtowym tj. rozliczenie za wykonanie przedmiotu umowy następowało miesięcznie w równych ratach w wysokości 31.583,33 zł.

Od 01.07.2019 r. Wykonawcą wybranym w drodze przetargu na „Odbiór i transport odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Wierzchowo oraz dostawę pojemników” została ponownie firma ATF Sp. z o.o. Sp. k., której miesięczne ryczałtowe wynagrodzenie wynosi 39.638,00 zł.

Koszt zagospodarowania odpadów komunalnych ponoszony jest od 01 lipca przez Gminę Wierzchowo, zgodnie z umową z Celowym Związkiem Gmin R – XXI na podstawie faktury wystawionej za faktyczne ilości zagospodarowanych odpadów.

Na dzień 31.12.2019 r. według danych ewidencji ludności na terenie gminy Wierzchowo zamieszkiwało 4343 mieszkańców. Zgodnie ze złożonymi deklaracjami liczba osób objętych systemem gospodarowania odpadami to 3.237 osoby co stanowi 74,5% w stosunku do liczby osób zameldowanych. Liczba osób ujętych w złożonych deklaracjach dotyczy liczby faktycznie zamieszkałych na danej nieruchomości, osób zgłoszonych przez właścicieli nieruchomości, stąd liczba zameldowanych osób różni się od liczby mieszkańców zgłoszonych w deklaracjach. Przyczyny różnic wynikają z naturalnej migracji ludności m.in. podejmowanie nauki poza miejscem stałego zameldowania przez wielu uczniów i studentów oraz analogicznie wśród osób czynnych zawodowo przebywanie na co dzień poza terenem gminy w celach zarobkowych.

Stan ludności w rozbiciu na rodzaj gospodarstwa domowego

Rodzaj gospodarstwa domowego	Ilość gospodarstw domowych
1 osobowe	256
2 osobowe	353
3 osobowe	212
4 osobowe	109
5 osobowe	67
6 osobowe	23
7 osobowe	9
8 osobowe	6
9 osobowe	3
10 i więcej osobowe	1
wspólnoty mieszkaniowe	20

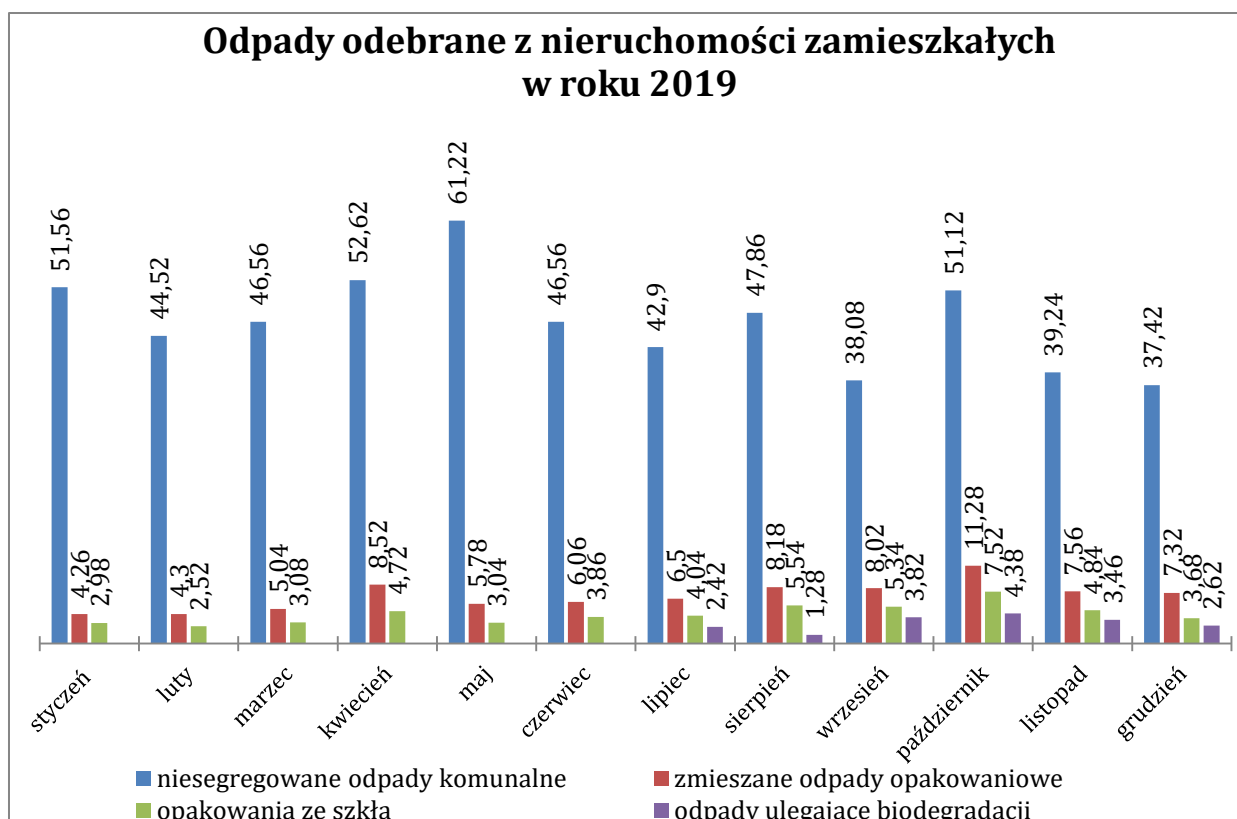
	Stan na 31.12.2019 r.	Gromadzenie odpadów bez podziału a frakcje (zmieszane)	Prowadzenie selektywnej zbiórki	Procent prowadzących segregację odpadów
Liczba nieruchomości objętych systemem	1059	102	957	90,4
Liczba zadeklarowanych mieszkańców	3237	182	3055	94,4

Odpady komunalne odebrane z terenu Gminy Wierzchowo

Wg. danych sporządzonych w oparciu o miesięczne raporty przedsiębiorcy odbierającego odpady komunalne z terenu Gminy Wierzchowo w ramach realizowanej umowy odebrano z terenów zamieszkałych następujące ilości odpadów:

Lp.	Rodzaj odpadu	Kod odpadu	Masa odebranych odpadów [Mg]
1	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	200301	723,24
2	Odpady ulegające biodegradacji	200201	17,98
3	Inne odpady nie ulegające biodegradacji	200203	5,02
4	Odpady wielkogabarytowe	200307	91,46
5	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	200136	0,78
6	Opakowania z papieru i tektury	150101	10,06
7	Opakowania z tworzyw sztucznych	150102	39,62
8	Zmieszane odpady opakowaniowe	150106	33,96
9	Opakowania ze szkła	150107	51,16
10	Zużyte opony	160103	2,04

Wszystkie odpady komunalne zebrane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych przekazane zostały do Regionalnego Zakładu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi w Słajsinie prowadzonego przez Celowy Związek Gmin R – XXI, poprzez Stację Przeładunkową w Mielenku Drawskim.

W 2019 roku przeprowadzono na terenie gminy dwie zbiórki odpadów wielkogabarytowych. W ramach realizowanych zbiórek zebrano w kwietniu 38,48 Mg odpadów i we wrześniu 43,44 Mg odpadów.

Od marca 2015 r. w wyznaczonych punktach na terenie gminy prowadzona jest zbiórka zużytych baterii. 9 pojemników przeznaczonych specjalnie na ten cel usytuowano w budynkach użyteczności publicznej i punktach przebywania zwiększonej liczby ludności w Wierzchowie i Świerczynie.

W roku 2019 na terenie gminy funkcjonował Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (GPSZOK) przyjmujący odpady na zasadach określonych w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wierzchowo oraz warunkach określonych w umowie z wykonawcą. Mieszkańcy przekazywali do punktu, w wyznaczone dni każdego miesiąca, posegregowane odpady z podziałem na następujące frakcje: odpady wielkogabarytowe, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne, zużyte opony, zmieszane odpady opakowaniowe, opakowania z papieru i tektury, opakowania ze szkła, opakowania z tworzy sztucznych. Ponadto, realizując obowiązki gminy dot. zagospodarowania budowlanych i rozbiórkowych odpadów komunalnych zorganizowano miejsce przyjęcia w/w odpadów. Gruz przyjmowany jest na działce gminnej vis-a-vis Zakładu Karnego w Wierzchowie.

Miesiąc	Rodzaj przyjętych odpadów	Masa odpadu odebrana z GPSZOK i przekazana na składowisko [Mg]	Przyjęta ilość odpadu (określona w przybliżeniu przez przekazującego odpad)
styczeń	odpady wielkogabarytowe	2,2	-
luty	odpady wielkogabarytowe	0,74	-
marzec	gruz	-	0,3 Mg
kwiecień	odpady wielkogabarytowe	3,82	-
	gruz	-	1,5 Mg
maj	odpady wielkogabarytowe	1,44	-
	gruz	-	3,5 Mg
czerwiec	odpady wielkogabarytowe	1,34	-
	gruz	-	3 m ³
lipiec	gruz	-	0,8 m ³ , 4 Mg
sierpień	gruz	-	13,8 Mg
wrzesień	gruz	-	3 Mg
październik	gruz	-	15,4 Mg
listopad	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	0,78	-
	gruz	-	3 Mg
grudzień	-	-	-

Zasoby przyrodnicze

Na terenie Gminy Wierzchowo występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Natura 2000 „Ostoja Drawska”,
- Rezerwat Sośnica,
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Drawskie”,
- pomniki przyrody.

Gmina Wierzchowo charakteryzuje się dużą lesistością, tj. na poziomie 63%. Lasy zarządzane są przez Nadleśnictwo Świerczyna, Nadleśnictwo Borne Sulinowo oraz Nadleśnictwo Złocieniec.

Nawiązując do wyżej wymienionych form ochrony przyrody należy stwierdzić, iż podczas planowania działań mających na celu rozwój gminy uwzględnia się wymogi ochrony przyrody, które mają bezpośredni wpływ na kształtowanie się struktury przestrzenno – gospodarczej gminy.

Zagrożenie poważnymi awariami

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018r. poz. 799 ze zm.) mówiąc o poważnej awarii rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Nawiązując do powyższego należy stwierdzić, iż w roku 2018 na terenie Gminy Wierzchowo nie miały miejsca przedmiotowe awarie.

VI.7. Strategia rozwiązywania problemów społecznych

Na podstawie Uchwały Nr XVI/86/2016 Rada Gminy Wierzchowie przyjęła Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016- 2025 , która stanowi podstawę do prowadzenia lokalnej polityki społecznej wskazując obszary, które powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz lokalnych.

Strategia składa się z czterech zasadniczych części , w których zostały opisane cele strategiczne.

CEL STRATEGICZNY I – indywidualne wsparcie dla osób poszukujących pracy

Prowadzono ścisłą współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Drawsku Pom. w celu pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu zatrudnienia poprzez pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, informację zawodową oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy organizację prac społecznie użytecznych dla osób długotrwale bezrobotnych klientów pomocy społecznej.

CEL STRATEGICZNY II – wzmocnienie współdziałania na rzecz rynku pracy, gospodarki i edukacji

Podjęmowano działania mające na celu poprawę sytuacji materialno-bytowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej przy współpracy Powiatowego Urzędu Pracy w Drawsku Pom., placówek oświatowych oraz organizacji pozarządowych poprzez propagowanie informacji o zawodach oraz o możliwościach szkolenia, kształcenia poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych w celu odpowiedniego doboru ofert pracy.

Prowadzane były również działania skierowane dla osób starszych w celu poprawy jakości życia poprzez organizowanie usług opiekuńczych w środowisku lokalnym, realizowano świadczenia pieniężne (zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna,

zasiłki stałe i celowe). Osoby wymagające całodobowej opieki umieszczano w domach pomocy społecznej.

W ramach podpisanego Porozumienia Partnerskiego pomiędzy Gminą Wierzchowo, a Województwem Zachodniopomorskim wydawane były bezpłatnie Zachodniopomorskie Karty Seniora.

CEL STRATEGICZNY III.: Integracja i reintegracja społeczna oraz zawodowa osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym

Podjęmowano działania w celu rozwiązywania sytuacji kryzysowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie i jej skutkom tj;

- realizowano Program Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach którego zostały podjęte działania na rzecz dziecka i rodziny,
- organizowane były posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, które mają na celu szybki i pełny przepływ informacji między służbami społecznymi i możliwość podjęcia działań zaplanowanych i skoordynowanych,
- prowadzono poradnictwo psychologiczne oraz istniała możliwość skorzystania z usług terapeuty uzależnień w celu uzyskania pomocy w zakresie pokonywania trudności życiowych dotyczących w szczególności problemu alkoholowego, przejawów przemocy w rodzinie, braku umiejętności budowania poprawnych relacji w rodzinie, niskiego poziomu umiejętności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- prowadzono monitoring punktów sprzedaży alkoholu,
- realizowano świadczenia pieniężne (zasiłki celowe, zasiłki celowe specjalne) celem wsparcia rodzin dążących do usamodzielnienia,
- realizowano zadania na rzecz rodzin wielodzietnych (Karta Dużej Rodziny),
- realizowano pomoc materialną dla uczniów w ramach stypendium szkolnego, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

CEL STRATEGICZNY IV - Wsparcie rodziny

Podjęmowano działania zapewniające bezpieczeństwo socjalne poprzez udzielania różnych form pomocy finansowej i rzeczowej, realizowano program rządowy, którego celem jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

Prowadzona była praca socjalna w środowiskach m. in. w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych organów, instytucji i organizacji (pomoc w wypełnianiu wniosków, informowanie

o różnych uprawnieniach, pomoc w ustaleniu niepełnosprawności, kontakt telefoniczny), poradnictwa wychowawczego, rodzinnego i zawodowego.

Współdział w realizacji programu Operacyjnego- Pomoc Żywnościowa EFAD Funkcjonowanie świetlic środowiskowych , które organizowały czas wolny dla dzieci i młodzieży.

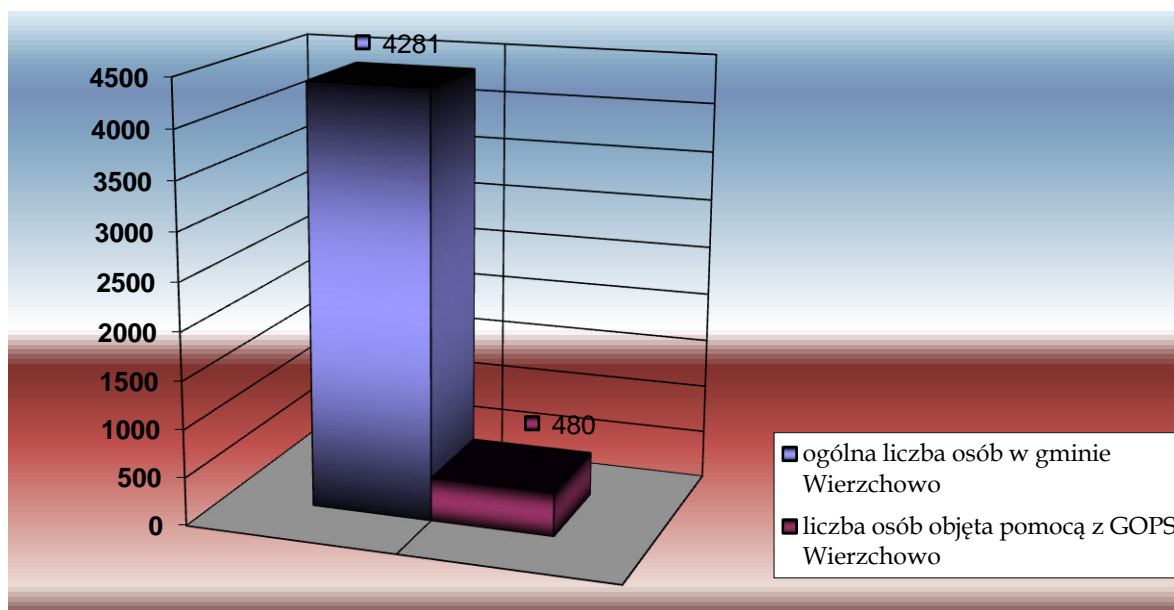
Podjęmowano aktywizacje rodzin poprzez aktywny udział rodziców w życiu szkół podstawowych i gimnazjów oraz przedszkolach.

Ocena realizacji w kontekście ostatnich 2-3 lat ocen zasobów PS

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchowie realizowane są w oparciu o ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507) i obejmują działania osłonowe i aktywizujące, w celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie rozwiązać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Liczba osób objęta pomocą GOPS w Wierzchowie w roku 2019.

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej		
Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2014	183	628
2015	179	597
2016	151	507
2017	148	495
2018	144	458
2019	158	480

Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych						
Rodzaj świadczenia	Liczba osób					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
świadczenia niepieniężne	188	183	149	141	138	133
świadczenia pieniężne	181	178	136	133	126	118

Liczba rodzin korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych						
Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
świadczenia niepieniężne	99	94	72	65	66	71
świadczenia pieniężne	167	158	132	126	124	116

Powody udzielania pomocy za rok 2019 (Dane za okres I-XII 2019r. zgodnie z MPiPS-03 - sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach)		
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	103	319
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	5	5
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym:	31	192
wielodzietność:	29	185
Bezrobocie	74	262
Niepełnosprawność	51	112
Długotrwała lub ciężka choroba	125	357
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym:	121	359
rodziny niepełne:	7	27
rodziny wielodzietne:	3	18
Przemoc w rodzinie	0	0

Alkoholizm	13	21
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	9
Zdarzenie losowe	0	0
Sytuacja kryzysowa	0	0
Kłęsa żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Wskaźnik pracy socjalnej (wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%)						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Wskaźnik pracy socjalnej	84,53%	81,92%	88,97%	67,13%	47,55%	91,72%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	181	177	145	143	143	145
Praca socjalna ogółem	153	145	129	96	68	133

VI.8. Gminny program wspierania rodziny

Gminny Program Wspierania Rodziny na podstawie art. 176 pkt 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej został przyjęty uchwałą Nr XXXVII/217/2017 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie uchwalenia 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020. Realizatorem jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzchowie

Głównym celem programu jest wspieranie rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej.

Wzmacnianie ekonomicznej funkcji rodziny:

- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- wsparcie finansowe w postaci zasiłków okresowych, celowych, specjalnego zasiłku celowego;
- prowadzono pracę socjalną w zakresie wspierania rodziny w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych organów, instytucji i organizacji.

Wsparcie dla dzieci i młodzieży uczących się:

- wsparcie z systemu świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego oraz w ramach rządowego programu „Dobry Start”;
- przyznawanie i wypłatę stypendiów socjalnych, dodatków mieszkaniowych, ulgi dla rodzin wielodzietnych (karta dużej rodziny).

Działania i efekty pracy z rodziną objętą wsparciem asystenta rodziny:

- 1) Podjęcie działań odwykowych oraz profilaktycznych w zakresie uzależnień – 1 osoba podjęła stacjonarne leczenie odwykowe, 4 osoby podjęły leczenie w postaci przyjęcia zastrzyku awersyjnego, w 11 rodzinach osoby posiadające skłonność do nadmiernej konsumpcji alkoholu od dłuższego czasu zachowują trzeźwy tryb życia oraz korzystają z umówionych wizyt do terapeuty ds. uzależnień potwierdzonych zaświadczeniami od psychologa oraz terapeuty ds. uzależnień.
- 2) Korzystanie z usług psychologa oraz terapeuty uzależnień dyżurujących w siedzibie GOPS w Wierzchowie w celu uzyskania pomocy w zakresie pokonywania trudności życiowych dotyczących w szczególności problemu alkoholowego, przejawów przemocy w rodzinie, braku umiejętności budowania poprawnych relacji w rodzinie i otoczeniu, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz ustalenia stopnia niepełnosprawności, rozmów wspierających osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Z w/w porad Psychologa na skierowanie asystenta rodziny skorzystało około 16 osób w tym 6-ro dzieci podczas 23 spotkań oraz z porad terapeuty do spraw uzależnień skorzystało 11 skierowanych osób podczas 12 spotkań.
- 3) Poprawa sytuacji lokalowej tj. przeprowadzenie remontu mieszkania, dbałość o własne otoczenie – 9 rodzin.
- 4) Poprawa umiejętności opiekuńczo – wychowawczych – 6 rodzin.
- 5) Poprawa funkcjonowania osób z dysfunkcjami rozwojowymi lub niepełnosprawnością - 4 osoby.
- 6) Profilaktyka zdrowotna, poprawa sytuacji zdrowotnej rodziny, dbałość o higienę – 9 rodzin.
- 7) Poprawa funkcjonowania rodziny, w której występuje przemoc – 4 rodziny.
- 8) Częściowe spłacenie zadłużeń, zaległości w opłatach – 3 rodziny.

Asystent Rodziny podejmował przy współpracy ze Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Oświatowo – Wychowawczych w Lublinie oraz z Kuratorium Oświaty w Szczecinie działania związane z organizacją wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży w sezonie letnim 2019.

W ramach wzajemnej współpracy z wypoczynku letniego skorzystało 15-ro dzieci i młodzieży z terenu gm. Wierzchowo (wypoczynek w miejscowości Szczebreszyn w terminie od 22.07.2019 r. do 31.07.2019 r.).

Uczestnicy kolonii to m.in. pochodzący z rodzin wielodzietnych, niepełnych z trudną sytuacją materialną, bezrobociem, niepełnosprawnością oraz problemem alkoholowym w rodzinie, oraz objęci pieczą zastępczą.

Ponadto Asystent rodziny utrzymywał stały kontakt i współpracę z psychologiem dyżurującym w obiekcie GOPS pod kątem udzielania wsparcia dziecku i rodzinie.

Przez tutejszy Ośrodek prowadzona jest bardzo ścisła współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Drawsku Pomorskim - zarówno w dążeniu do utworzenia kompleksowego systemu wczesnej interwencji pomocy socjalnej, psychologicznej pedagogicznej i prawnej.

Nawiązanie współpracy między służbami pomocowymi w gminie i powiecie ma na celu jak najszybszy powrót dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo - wychowawczych – do rodziców biologicznych, do rodzin naturalnych.

W rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny – asystent rodziny doradzał rodzinom, w jaki sposób mają prawidłowo wydatkować otrzymane fundusze z programu Rodzina 500+, fundusz alimentacyjny, świadczenie rodzinne – zgodnie z ich przeznaczeniem.

Dostęp do poradnictwa specjalistycznego:

- prowadzono poradnictwo psychologiczne celem udzielania różnych form pomocy i wsparcia. Łącznie z porad psychologa skorzystało 42 osoby;
- prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy i przygotowywaniu opinii dla celów PCPR;
- dostarczenie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
- umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny;
- motywowanie rodzin, w których występuje problem alkoholowy do podjęcia leczenia odwykowego oraz uświadomienie konieczności podjęcia terapii odwykowej;
- współpraca z Sądem Rejonowym w Drawsku w szczególności z III Wydziałem Rodzinny i Nieletnich w Drawsku Pomorskim;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.

Interdyscyplinarność współpracy i koordynacji działań instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny:

- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną. W ramach podejmowanej pracy z rodziną Zespół wystosował również odpowiednio:
 - 2 wnioski do Prokuratury Rejonowej w Drawsku Pomorskim i wniosek do Sądu Rejonowego, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Drawsku Pomorskim o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe z nałogu alkoholowego,
 - 4 wnioski do Sądu Rejonowego, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Drawsku Pomorskim, z prośbą o wgląd w sytuację opiekuńczo – wychowawczą w rodzinie,

- 9 opinii do Sądu Rejonowego, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Drawsku Pomorskim,
- 1 wniosek do Sądu Rejonowego, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Drawsku Pomorskim, z prośbą o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji nieletnich.

Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchowie w ramach pracy socjalnej z rodzinami z problemami alkoholowymi motywowali do podjęcia leczenia odwykowego, zobowiązywali do zachowania abstynencji. W 2019 roku pracownicy socjalni zawarli 33 kontrakty socjalne. Sporządzili 5 wniosków o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wierzchowie u osób z tendencją do nadużywania alkoholu oraz przesłali 4 wnioski do Sądu Rejonowego, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Drawsku Pomorskim, z prośbą o wgląd w sytuację opiekuńczo – wychowawczą w rodzinie. W związku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie pracownicy socjalni w roku 2019 w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego wzięli udział w 49 posiedzeniach grup roboczych, podczas których dokonywali Analiz i stosowanych działań, celem możliwości wyeliminowania przemocy w rodzinach, gdzie zostały założone Niebieskie Karty.

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników współpracujących z rodziną dysfunkcyjną

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości i prawidłowego realizowania zadań, pracownicy GOPS w Wierzchowie byli objęci systemem szkoleń. Pracownicy GOPS w Wierzchowie mieli sposobność wzięcia udziału w 17 szkoleniach o różnej tematyce.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 z późn. zm.) Asystent rodziny pracuje z rodzinami dotkniętymi m.in. problemami:

- bezrobocia,
- zagrożone ubóstwem,
- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- bezradności w sprawach prowadzenia gospodarstwa domowego,
- wielodzietności,
- długotrwałe lub ciężkie choroby i niepełnosprawności,
- uzależnienia i współuzależnienia (alkoholizm, skłonność do nadużywania alkoholu, narkotyków itp),
- konfliktami rodzinnymi,
- dotkniętymi przemocą fizyczną i psychiczną,
- bezradności w poszukiwaniu pracy oraz załatwianiu spraw urzędowych.

Rodziny objęte wsparciem w ramach współpracy z asystentem w latach 2015- 2019			
Rok	Liczba rodzin korzystających z usług asystentów rodziny	liczba małoletnich dzieci w rodzinach	liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej
2015	17	50	1
2016	16	44	9
2017	16	48	10
2018	14	41	14
2019	17	47	8

VI.9. Polityka społeczna

Gmina Wierzchowo za pośrednictwem jednostki organizacyjnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchowie realizuje cele i zadania określone w przepisach ustawy o pomocy społecznej oraz przepisach wydanych na jej podstawie, w szczególności podejmuje działania zmierzające do zaspakajania niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, oraz w miarę możliwości do życiowego ich usamodzielnienia, a także integracji tych osób i rodzin ze środowiskiem.

Jednym z najważniejszych, ale zarazem najtrudniejszych zadań jest pomoc dzieciom w rodzinach dysfunkcyjnych. Dzieci wychowywane w takich rodzinach nie tylko pozbawione są godnego dzieciństwa, ale także bardzo często tracą szansę na normalne życie w przyszłości, a w konsekwencji, tak jak ich rodzice (opiekunowie), stają się klientami OPS-ów.

Program „Rodzina 500 plus” daje rodzinom nowe perspektywy i szansę na rozwój dzieci. Świadczenie służy częściowemu pokryciu kosztów związanych z zaspokojeniem potrzeb życiowych oraz wychowaniem dziecka. Dzięki programowi 500 plus ze świadczeń rodzinnych i systemu opieki społecznej przestają korzystać rodziny z dziećmi. Potwierdza się, że mocno zmalał poziom ubóstwa rodzin z dziećmi zarówno skrajnego, jak i relatywnego.

Średnia liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego		
Rok	Liczba rodzin	Łączna kwota świadczenia
2017	282	2 955 481,37 zł
2018	276	2 729 059,91 zł
2019	247	3 193 671,00 zł

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.						
	Lata					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami	172	158	173	167	170	153

Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach.						
	Lata					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	45	49	47	44	37	35

Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach.						
	Lata					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	33	34	32	30	25	22

Kwota świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego	
Rok 2018	2019
166 830,00 zł	155 140,00 zł

Realizacja świadczeń rodzinnych w latach 2015-2019 (ilość świadczeń)					
	Liczba świadczeń w roku				
	2015	2016	2017	2018	2019
Zasiłki rodzinne	3799	4063	3887	4011	2976
Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:					
- urodzenie dziecka	23	20	26	24	11
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	43	76	57	40	80
- samotnego wychowywania dziecka	192	115	104	92	102
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	918	900	914	930	878
- Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	264	233	243	204	136
- rozpoczęcia roku szkolnego	220	232	207	209	193
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	428	476	393	316	342
- zasiłki pielęgnacyjne	992	986	998	1029	985
- świadczenia pielęgnacyjne	169	152	143	151	129
- specjalny zasiłek opiekuńczy	10	14	25	36	46
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	36	34	43	37	24
- składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	172	101	97	114	99
- składki na ubezpieczenie zdrowotne	116	58	59	76	82

Realizacja świadczeń rodzinnych w latach 2015-2019 (kwota świadczeń)					
	Kwota świadczeń (w zł) w roku				
	2015	2016	2017	2018	2019
Zasiłki rodzinne	382257	453479	454657	466519	415755
Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:					
- urodzenie dziecka	23000	20000	26000	24000	11000
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	16680	28920	21693	14401	30650
- samotnego wychowywania dziecka	36640	23699	22067	18991	20796
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	74880	81690	86820	88302	83410
- Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	20940	22780	26160	22260	14960
- rozpoczęcia roku szkolnego	22000	23200	20687	20900	19292
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	29756	40018	35389	27490	31650
- zasiłki pielęgnacyjne	151776	150858	152694	162716	186775
- świadczenia pielęgnacyjne	202800	197600	201058	221885	204207
- specjalny zasiłek opiekuńczy	5200	7280	13000	19320	28520
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	36000	34000	43000	37000	24000
- składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	37031	33068	31437	36284	31670
- składki na ubezpieczenie zdrowotne	8150	6646	6509	8065	8736

Realizacja dodatków mieszkaniowych w 2019r			
Wyszczególnienie	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w złotych	
Ogółem	77	24006,00	
z tego w zasobie	gminnym	22	7562,00
	spółdzielczym	0	0,00
	wspólnot mieszkaniowych	7	572,00
	prywatnym	33	8635,00
	prywatne czynszowe	9	4542,00
	innym	6	2695,00

Dodatek energetyczny

Od 1 stycznia 2014 r. ustawą z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 775 z późn. zm), wprowadzono prawo do zryczałtowanego dodatku energetycznego. Dodatek energetyczny przyznaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej.

Wysokość dodatku energetycznego dla gospodarstwa domowego:

- 1) prowadzonego przez osobę samotną – wynosi 11,35zł/miesiąc;
- 2) składającego się z 2 do 4 osób – wynosi 15,77 zł/miesiąc;
- 3) składającego się z co najmniej 5 osób – wynosi 18,92zł/miesiąc.

Realizacja dodatków energetycznych w 2019r.			
L.p.	Wyszczególnienie	2019 r.	
1.	Kwota dotacji otrzymana przez gminę od początku roku do zakończenia 2019 roku ogółem (zł)	57,90 zł	
2.	Kwota dotacji faktycznie wykorzystana przez gminę w 2018 roku (zł)	ogółem (zł)	19,30 zł
		kwota faktycznie wypłacona na dodatki (zł)	18,92 zł
		koszty wypłacania dodatku - 2% (zł)	0,38 zł
3.	Kwota dotacji zwrócona przez gminę (zł)	ogółem (zł)	38,60 zł
4.	Gospodarstwa domowe prowadzone przez osoby samotne	a) Ilość świadczeń faktycznie wypłaconych (szt.)	0
		b) Kwota wypłaconych dodatków (zł)	0,00
5.	Gospodarstwa domowe składające się od 2 do 4 osób	a) Ilość świadczeń faktycznie wypłaconych (szt.)	0
		b) Kwota wypłaconych dodatków (zł)	0,00
6.	Gospodarstwa domowe składające się co najmniej 5 osób	a) Ilość świadczeń faktycznie wypłaconych (szt.)	1
		b) Kwota wypłaconych dodatków (zł)	18,92 zł

Świadczenia „Dobry start”

Świadczenie Dobry start (300+) jest realizacją rządowego programu „Dobry start”. Jego celem jest wsparcie rodzin z dziećmi w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. Wsparcie to polegać będzie na przyznaniu raz w roku świadczenia w wysokości 300 zł na każde dziecko w wieku szkolnym, niezależnie od wysokości dochodów uzyskiwanych przez rodzinę.

W ramach realizacji programu „Dobry start” w 2019 roku złożonych zostało 155 wniosków. W ramach złożonych wniosków przyznano 477 świadczeń na łączną kwotę 143 100,00 zł.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym – Stypendia socjalne

Gmina Wierzchowo za pośrednictwem swojej jednostki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchowie udziela pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów. Pomoc przyznawana jest w celu umożliwienia pokonywania barier w dostępie do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej rodzin.

Stypendia socjalne przyznane w roku 2019				
	Okres I-VI 2019r.		Okres IX-XI 2019r.	
	Liczba złożonych wniosków o przyznanie stypendium szkolnego (dane za rok szkolny 2018/2019)	Liczba przyznanych stypendiów (dane za rok szkolny 2018/2019)	Liczba złożonych wniosków o przyznanie stypendium szkolnego (dane za rok szkolny 2019/2020)	Liczba przyznanych stypendiów (dane za rok szkolny 2019/2020)
Ogółem:	48	48	49	39
Szkoły Podstawowe	43	43	31	26
Szkoły ponadgimnazjalne	5	5	18	13

Od dnia 01.01.2019 r. do dnia 30.11.2019 r. wypłacono łącznie stypendia socjalne na kwotę: 38.226,19 zł.

Decyzje administracyjne i informacje o przyznaniu wydane przez GOPS Wierzchowo w zakresie realizacji świadczeń pomocy społecznej				
Rodzaj świadczenia	Liczba wydanych decyzji			
	2016	2017	2018	2019
świadczenia z pomocy społecznej	678	680	681	572
świadczenia rodzinne	458	420	498	306
stypendia socjalne	168	123	139	100
świadczenia z funduszu alimentacyjnego	56	36	41	30
świadczenia wychowawcze	389	329	356	454
dodatki mieszkaniowe	19	18	14	12
dodatek energetyczny	2	1	1	0
Dobry Start				326

VI.10. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok przyjęty został uchwałą Nr III/14/2018 z dnia 20 grudnia 2018 roku, natomiast Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok uchwalono uchwałą Nr III/15/2018 z dnia 20 grudnia 2018 r.

W oparciu o założenia i zadania zapisane w programach ich realizatorem jest Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz sposoby ich realizacji:

1. Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej oraz rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, a także osób zagrożonych uzależnieniami:

- 1) Ogólnie dostępna informacja o miejscach udzielania pomocy dla osób uzależnionych i członków rodzin, prowadzona przez jednostki zajmujące się problematyką uzależnień na terenie gminy;
- 2) Współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia osób uzależnionych;
- 3) Kierowanie osób z problemem alkoholowym do poradni, ośrodków terapii uzależnień, oddziałów szpitalnych zamkniętych;
- 4) Podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działań zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby uzależnione, poprzez motywację lub zastosowanie zobowiązania sądowego;
- 5) Finansowanie kosztów związanych z wydawaniem opinii psychologicznych, psychiatrycznych dla osób kierowanych przez GKRPA;
- 6) Udzielanie wsparcia i pomocy psychologicznej osobom po ukończeniu terapii odwykowej oraz ich rodzinom;
- 7) Zapewnienie kompleksowej pomocy terapeutycznej dla osób nadużywających i uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy społecznej, psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) Finansowanie wybranych usług i programów informacyjno-pomocowych, profilaktyczno-terapeutycznych mających na celu zdiagnozowanie i zapobiegania zjawisku uzależnienia od alkoholu oraz przemocy w rodzinie;

- 2) Zapewnianie przez Punkt Konsultacyjny, działający przy Ośrodku Pomocy Społecznej, kompleksowej pomocy psychologicznej, terapeutycznej i prawnej dla rodzin i osób z problemem uzależnień oraz członkom ich rodzin;
- 3) Udzielenia pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową;
- 4) Tworzenie programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie z uwzględnieniem procedury Niebieskiej Karty;
- 5) Podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w działania profilaktyczne na terenie Gminy poprzez dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych;
- 6) Organizowanie szkoleń, kursów, konferencji, debat dotyczących uzależnienia od alkoholu oraz zjawiska przemocy w rodzinie;
- 7) Współpraca z Policją, Strażą Gminną, Sądem, Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, kuratorami, pedagogami i psychologami szkolnymi w celu podnoszenia skuteczności podejmowania działań.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym zajęć sportowo-edukacyjnych, ogólnorozwojowych dzieci uczestniczących w pozaszkolnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- 1) Organizowanie i prowadzenie na terenie szkół i przedszkoli edukacyjnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży;
- 2) Prowadzenie na terenie szkół programów edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień skierowanych do rodziców;
- 3) Wspomaganie działań profilaktycznych w szkołach i przedszkolach;
- 4) Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież;
- 5) Wspieranie rozwoju wolontariatu wśród dzieci i młodzieży;
- 6) Informowanie o dostępności usług terapeutycznych oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie szkodliwości substancji uzależniających;
- 7) Zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych i wyposażenia do szkół i świetlic;
- 8) Podnoszenie kwalifikacji osób realizujących programy profilaktyczne na terenie gminy (kursy i szkolenia);
- 9) Organizowanie wyjazdów oraz kolonii letnich w połączeniu z programem profilaktyczno-wychowawczym;
- 10) Organizowanie wypoczynku w okresie ferii zimowych z uwzględnieniem programów profilaktycznych;
- 11) Dofinansowanie dożywiania dla dzieci z rodzin biednych i z dysfunkcyjnych;
- 12) Prowadzenie świetlic z realizacją programów opiekuńczo wychowawczych;

13) Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych problemami alkoholowymi i zjawiskiem przemocy;

14) Organizowanie festynów, imprez sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych promujących zdrowy tryb życia.

4. Wspomaganie w działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

1) Współpraca z organizacjami pozarządowymi, w tym przekazanie do realizacji zadań z zakresu profilaktyki, zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;

2) Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

3) Wspieranie w funkcjonowaniu klubów abstynenckich;

4) Organizowanie imprez integracyjnych.

Budowa domku na drzewie

Praca powstała na zajęciach rękodzielniczych pt: „Harley – motor z kapsli”

5. Inicjowanie działań zmierzających do kształtowania polityki lokalnej dotyczącej obrotu napojami alkoholowymi:

- 1) Stanowienie przez Radę Gminy w formie uchwał, przepisów wewnętrznych w zakresie liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu(z wyjątkiem piwa) oraz zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
- 2) Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o udzielenie zezwolenia z uwzględnieniem warunków zawartych w uchwale Rady Gminy;
- 3) Szkolenie sprzedawców w zakresie obowiązujących przepisów i zasad sprzedaży napojów alkoholowych;
- 4) Prowadzenie działań kontrolno-interwencyjnych w zakresie postrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;

6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W ramach w/w zadań w roku sprawozdawczym organizowano szereg działań mających na celu skuteczne przeciwdziałanie i zapobieganie nadmiernego spożywania alkoholu przez mieszkańców Gminy Wierzchowo. W tym celu prowadzony jest Punkt Konsultacyjny, w którym przyjmuje terapeuta i specjalista ds. uzależnień. Punkt czynny jest jeden raz w miesiącu. W wymienionym punkcie można skorzystać z fachowej pomocy specjalisty, porad ze sposobem radzenia sobie w okresie abstynencji. Z pomocy mają możliwość skorzystania osoby współuzależnione jak też członkowie rodzin osób borykających się z problemem uzależnień. Przy Punkcie Konsultacyjnym istnieje możliwość skorzystania z pomocy psychologicznej, która

jest niezbędnym elementem w pokonywaniu przeszkód, w radzeniu sobie z nową rzeczywistością, w podstawowym obcowaniu w życiu codziennym osoby uzależnionej jak i osób pozostających w relacjach: rodzinnych, przyjacielskich, koleżeńskich. Wszystkie porady, pomoc specjalistów jest nieodpłatna dla korzystających. W omawianym okresie czasu Punkt Konsultacyjny zarejestrował 16 osób w tym 5 kobiet i 11 mężczyzn borykających się różnymi problemami z zakresu uzależnień. Terapeuta udzielił 41 konsultacji dotyczących w/w osób. Problemy rozpoznane u klientów Punktu to:

- przemoc w rodzinie 4 osoby;
- problem alkoholowy 12 osób;
- problem alkoholowy + współuzależnienie 3 osoby;
- politoksykomania 1 osoba.

W omawianym okresie sprawozdawczym w ramach obu programów profilaktycznych realizowano szereg działań skierowanych do dzieci i młodzieży. Mając na uwadze to, iż te grupy wiekowe są najbardziej narażone i potencjalnie podatne na wszelkiego rodzaju uzależnienia. Podejmowane działania mają na celu przekazanie wiedzy na temat uzależnień, sposobów radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, alternatywy w ramach spędzania wolnego czasu, zachęcenie dzieci i młodzieży do własnych poszukiwań w obrębie zainteresowań, ukierunkowania własnej osoby na przyszłość, pokazanie młodym ludziom właściwych wzorców, norm i zasad, których często nie doświadczają w domach rodzinnych i grupach rówieśniczych. W tym obszarze prowadzimy szeroką współpracę ze Szkołami, Stowarzyszeniem „Nasza Świerczyna” z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Ośrodkiem Kultury Sportu i Turystyki, Biblioteką Publiczną, Radami Sołeckimi, Ochotniczą Strażą Pożarną. Wspólnie organizujemy wyjazdy dzieci do kina, na basen, wycieczki w nowe ciekawe miejsca, spotkania teatralne, wyjazdy do centrów sportowych, pikniki. Współuczestniczymy w organizacji Dnia Dziecka, Święta Mikołajkowego, Biegu przełajowego, wyjazdów na Europejski Festiwal Ludzi, imprezy sportowej „Smocze łodzie”, wyjazd do zaprzyjaźnionego miasta- Prenzlau. W ramach profilaktycznych spotkań teatralnych nasze dzieci i młodzież uczestniczą w przedstawieniach Teatru „Kurtyna” i „Moralitet” z Krakowa. Tematami przewodnimi w okresie sprawozdawczym były: szacunek, uzależnienia, empatia.

Na terenie naszej gminy prowadzone są dwie świetlice dla dzieci i młodzieży. W programach świetlic uwzględnione są przede wszystkim zadania związane z ciekawym i interesującym spędzeniem wolnego czasu. W obu świetlicach pracują osoby w wykształceniu pedagogicznym. W świetlicach w ramach realizowanego programu zapewniamy dzieciom wyjazdy edukacyjne do kina, spotkania kulinarne, pomoc w przyswajaniu zadań edukacyjnych, prowadzone są zajęcia z zakresu rękodzielnictwa, zajęcia przyrodnicze, zajęcia psychoruchowe i sportowe.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych liczy sześć osób. Członkowie GKRPA spotykają się cyklicznie jeden raz w miesiącu na posiedzeniach stacjonarnych zajmując się głównie weryfikacją wniosków osób skierowanych na przymusowe leczenie odwykowe. Ponadto zajmują się kontrolowaniem punktów sprzedaży alkoholu na terenie naszej gminy, opiniowaniem wniosków sprzedawców alkoholu. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zarejestrowała 6 wniosków dotyczących osób ze skierowaniem na leczenie odwykowe. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła 9 posiedzeń, zaopiniowała 7 wniosków dotyczących wydania pozwoleń na sprzedaż alkoholu na terenie gminy.

Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii odpowiedzialny jest za właściwą realizację gminnych programów profilaktycznych, ponadto w ramach swoich działań prowadzi dyżury dla osób borykających się problemami uzależnień jak i osób współuzależnionych w zakresie uzyskania pomocy terapeutycznej i leczniczej.

VI.11. Roczny Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

Program współpracy Gminy Wierzchowo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2019 rok został przyjęty przez Radę Gminy Wierzchowo uchwałą Nr IV/25/2019 z dnia 31 stycznia 2019 roku, zgodnie z art. 5a pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Projekt Programu opracowany w oparciu o wcześniejsze doświadczenia ze współpracy był konsultowany z organizacjami pozarządowymi zgodnie z przyjętymi procedurami. Program szczegółowo określa finansowe i pozafinansowe formy możliwej współpracy Gminy Wierzchowo z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Współpraca administracji publicznej z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego odbywa się w dwóch równoważnych płaszczyznach: w formie finansowej i pozafinansowej. Współpraca Gminy Wierzchowo z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na płaszczyźnie finansowej odbywała się w 2019 roku przede wszystkim poprzez wspieranie realizacji zadań publicznych przez uprawnione podmioty w trybie otwartego konkursu ofert.

Za priorytetowe zadania publiczne Gminy Wierzchowo w 2019 roku określono następujące zadania o charakterze gminnym z zakresu:

- 1) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- 2) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- 3) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 4) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży.

Na realizację zadań publicznych przeznaczono odpowiednio:

- 1) wspieranie i upowszechniania kultury fizycznej - 18 000 zł,
- 2) działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym - 7 000 zł,
- 3) działalność na rzecz osób niepełnosprawnych – 2 000 zł,
- 4) działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży - 3 000 zł.

Gmina Wierzchowo dodatkowo w trybie otwartego konkursu ofert dokonała wyboru operatora regrantingu na zadania publiczne w zakresie „Promocji i organizacji wolontariatu”. Na ten cel przeznaczono kwotę 4 000 zł.

Ogółem na realizację zadań publicznych zleczanych podmiotom biorącym udział w otwartych konkursach ofert przeznaczono w 2019 roku kwotę 34 000 zł.

Bieg Wilczym Tropem 2019 r. realizowany w ramach zadania publicznego w ramach działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży.

Turniej unihokeja w ramach realizacji zadania publicznego pn. „W unihokeja granie – wspiera dziecka wychowanie”.

VI.12. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wierzchowo, Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego

Zasadniczym dokumentem określającym politykę przestrzenną Gminy Wierzchowo jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wierzchowo. Studium zostało uchwalone przez Radę Gminy Wierzchowo uchwałą Nr XXXII/175/2001 w dniu 23 sierpnia 2001 r. Dokument ten z uwagi na datę jego przyjęcia, nie jest dostosowany do przepisów obowiązującej ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ponadto obszar studium zawiera teren, który obecnie stanowi część gminy Mirosławiec.

Rada Gminy Wierzchowo w dniu 29 czerwca 2017 r. uchwałą Nr XXXIII/186/2017 w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wierzchowo uznała studium w całości za nieaktualne. W związku z tym za zasadne uznaje się opracowanie nowego studium dla całego obszaru gminy Wierzchowo.

Gmina Wierzchowo nie posiada miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ostatnim aktem prawa miejscowego był Miejscowy Plan Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wierzchowo uchwalony przez Radę Gminy Wierzchowo uchwałą

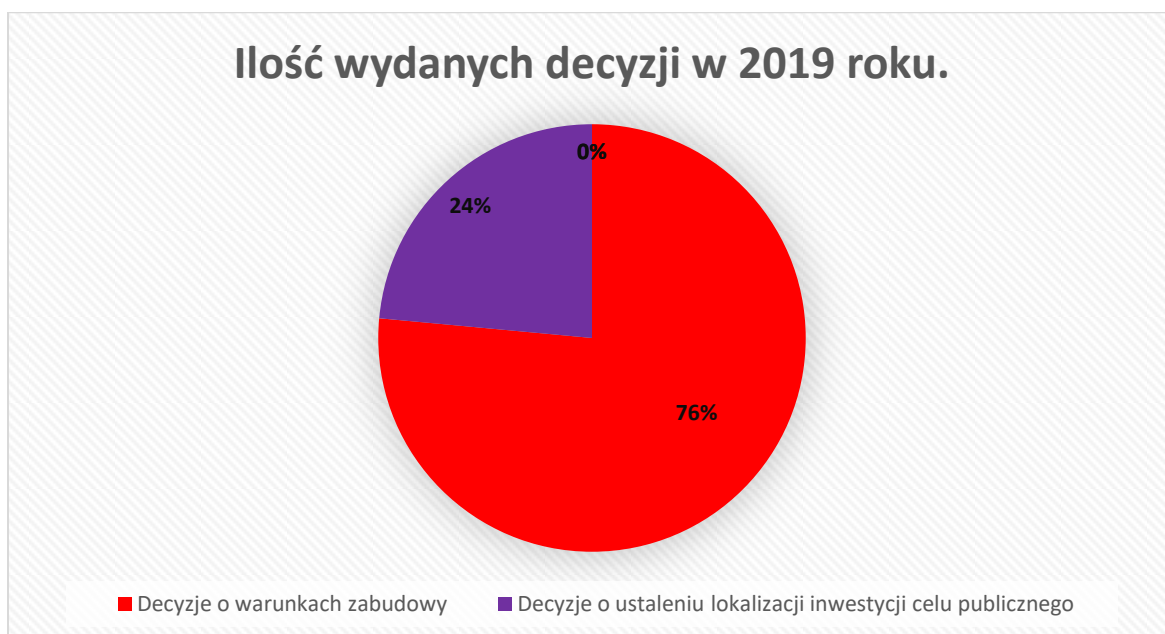
Nr XLV/181/94 z dnia 8 kwietnia 1994 r. ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Koszalińskiego Nr 12 z dnia 4 lipca 1994 r., który obowiązywał do dnia 31.12.2003 r.

W związku z powyższym określenie sposobu zagospodarowania terenu następuje poprzez wydawanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu na podstawie obowiązujących przepisów ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

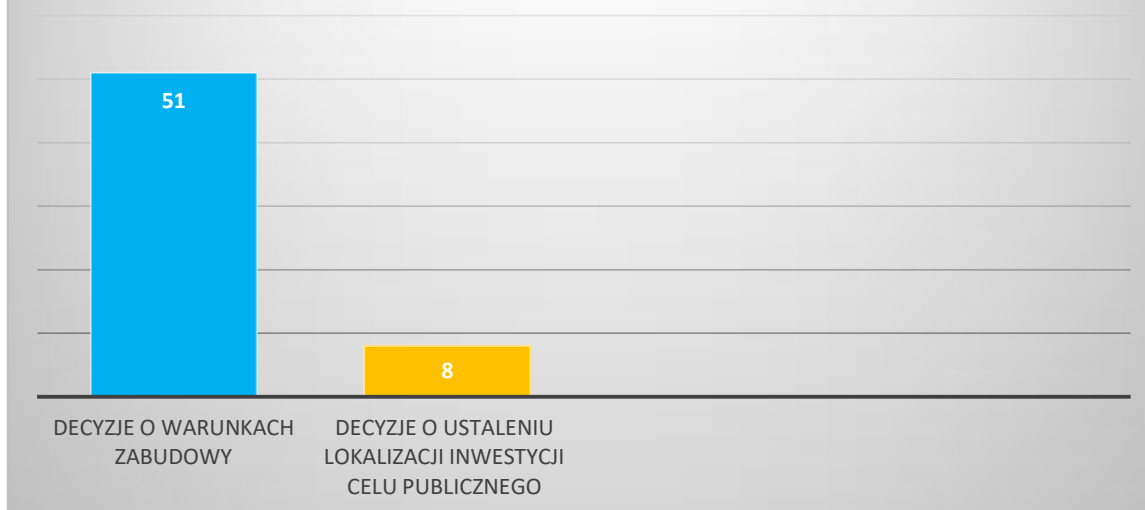
Decyzje te stanowią akt administracyjny występujący w dwóch formach, w zależności od rodzaju planowanej inwestycji:

- decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- oraz decyzji o warunkach zabudowy.

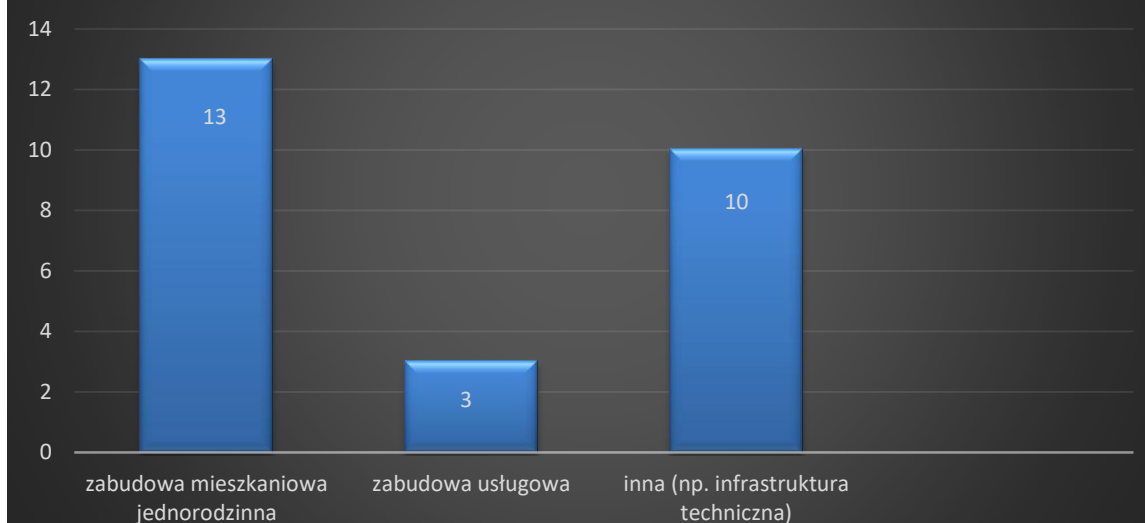
W okresie podlegającym analizie wydano łącznie 26 decyzje o warunkach zabudowy, **natomiast wszczęto 51 postępowań w zakresie ustalenia warunków zabudowy**. W większości wydawane decyzje dotyczyły budowy infrastruktury technicznej (gazowej), która niekoniecznie wiąże się ze wzrostem powierzchni zabudowy oraz zabudowy mieszkaniowej (budowa nowych obiektów mieszkalnych oraz zmiana form architektonicznych istniejącej zabudowy).

ilość wszczętych postępowań z zakresu zagospodarowania terenu w 2019 r.

Funkcja zabudowy wydanych decyzji o warunkach zabudowy

W zakresie inwestycji celu publicznego wydano 8 decyzji ustalających ich lokalizację. Decyzje dotyczyły budowy infrastruktury technicznej gazowej i elektroenergetycznej, jedna decyzja dotyczyła budowy ścieżki rowerowej na dawnym szlaku kolejowym.

VII. Realizacja uchwał Rady Gminy Wierzchowo

W okresie od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku Rada Gminy Wierzchowo odbyła 13 posiedzeń sesji. Zgodnie z przyjętym planem pracy Rady Gminy Wierzchowo na rok 2019 12 sesji odbyło w oparciu o powyższy plan. Natomiast jedną sesję zwołano na wniosek organu wykonawczego. Zgodnie z zapisami ustawy o samorządzie gminnym wykonawcą uchwał rady gminy jest organ wykonawczy – Wójt.

W trakcie odbytych w 2019 roku sesji Rada Gminy Wierzchowo podjęła łącznie 72 uchwały. Spośród podjętych uchwał 21 stanowiło akty prawa miejscowego. Uchwały podejmowane przez Radę Gminy Wierzchowo w terminie ustawowym 7 dni przekazywane były do organu nadzoru celem ich weryfikacji pod względem zgodności z obowiązującym prawem. Wszystkie podejmowane uchwały publikowane były w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Wierzchowo, a uchwały stanowiące akty prawa miejscowego, w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Poniżej przedstawiono szczegółowe zestawienie uchwał podjętych w 2019 roku wraz z informacją o stanie ich realizacji.

Lp	Numer	Data	Tytuł	Stan realizacji
1	IV/20/2019	31-01-2019	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2019	Uchwała została zrealizowana.
2	IV/21/2019	31-01-2019	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2019-2030	Uchwała została uchylona uchwałą nr XVI/84/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r.
3	IV/22/2019	31-01-2019	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych w drodze przetargu	Uchwała została zrealizowana. Nieruchomości wydzierżawiono na okres 10 lat.
4	IV/23/2019	31-01-2019	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych w drodze przetargu	Uchwała została zrealizowana. Nieruchomości wydzierżawiono na okres 5 lat.

5	IV/24/2019	31-01-2019	w sprawie przyjęcia rocznego planu potrzeb w zakresie prac społecznie użytecznych na rok 2019	W ramach prac społecznie-użytecznych do końca czerwca zatrudnionych było 6 osób z terenu gminy, w tym: - w ramach programu specjalnego 4 osoby do 30 czerwca. Po 30 czerwca zatrudniono 3 osoby w ramach robót publicznych na ½ etatu do 30 września a następnie osoby te do 31 grudnia zostały zatrudnione przez Urząd Gminy w ramach zobowiązania; - w ramach programu zwykłego 2 osoby do 30 listopada. Uchwała została zrealizowana.
6	IV/25/2019	31-01-2019	w sprawie przyjęcia Programu współpracy Gminy Wierzchowo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2019.	W ramach realizacji uchwały w 2019 roku udzielono na mocy uchwały dotacji dla 5 organizacji pozarządowych na kwotę 34.000,00 zł. Uchwała została zrealizowana.
7	IV/26/2019	31-01-2019	w sprawie wyznaczenia przedstawiciela Gminy Wierzchowo do Zgromadzenia Celowego Związku Gmin R-XXI z siedzibą w Nowogardzie	Uchwałą wyznaczono drugiego przedstawiciela Gminy Wierzchowo w Zgromadzeniu Celowego Związku Gmin R-XXI. Uchwała jest w trakcie realizacji.
8	IV/27/2019	31-01-2019	w sprawie wyznaczenia delegata reprezentującego Gminę Wierzchowo w Stowarzyszeniu Gmin Polskich Euroregionu Pomierania	Uchwała została uchylona rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 20 lutego 2019 r.
9	IV/28/2019	31-01-2019	w sprawie określenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz warunków i sposobu ich przyznawania	Uchwałą określono rodzaje świadczeń oraz warunki i sposób ich przyznawania w ramach pomocy zdrowotnej nauczycielom korzystającym z opieki zdrowotnej. Na mocy uchwały w 2019 roku udzielono świadczeń zdrowotnych 6 osobom w kwotach wynikających ze złożonych wniosków. Łączny koszt udzielonej pomocy wyniósł 5.700,00 zł. Uchwała jest w trakcie realizacji.
10	IV/29/2019	31-01-2019	w sprawie wyrażenia zgody na udzielanie bonifikaty osobom fizycznym będącym właścicielami lokali mieszkalnych od jednorazowej opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości	Uchwałą ustalono bonifikatę dla osób fizycznych od jednorazowej opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości. Z bonifikaty w 2019 roku skorzystały 4 osoby. Uchwała jest w trakcie realizacji.
11	V/30/2019	28-02-2019	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2019	Uchwała została zrealizowana.
12	V/31/2019	28-02-2019	w sprawie zmiany uchwały Nr IV/25/2019 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie przyjęcia Programu współpracy Gminy Wierzchowo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2019.	Uchwałą doprecyzowano zapisy w zakresie wysokości środków przeznaczonych w 2019 roku na realizację programu. Uchwała została zrealizowana.

13	V/32/2019	28-02-2019	w sprawie poboru niektórych podatków i opłat w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso	Uchwałą określono inkasentów podatków i opłat lokalnych oraz ustalono wysokość wynagrodzenia za inkaso. Uchwałą została uchylona uchwałą Nr VIII/45/2019 z dnia 30 maja 2019 r.
14	V/33/2019	28-02-2019	w sprawie udzielenia z budżetu Gminy Wierzchowo pomocy finansowej Powiatowi Drawskiemu.	Uchwałą postanowiono o udzieleniu pomocy finansowej z budżetu Gminy Wierzchowo na 2019 rok Powiatowi Drawskiemu w wysokości 480.00,00 zł na realizację zadania Przebudowy drogi powiatowej nr 1994Z Osiek Drawski - Wierzchowo - Będolino - Sośnica (etap I). Z uwagi na nie wykonanie tego zadania w 2019 roku i przesunięcie jego realizacji na rok 2020 uchwała nie została zrealizowana.
15	VI/34/2019	28-03-2019	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2019	Uchwała została zrealizowana.
16	VI/35/2019	28-03-2019	w sprawie niewyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy funduszu sołeckiego na rok 2020	Uchwałą nie wyrażono zgody na wyodrębnienie w budżecie Gminy Wierzchowo funduszu sołeckiego w roku 2020. Uchwała została zrealizowana.
17	VI/36/2019	28-03-2019	w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Wierzchowo, a także określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych mających siedzibę na obszarze Gminy Wierzchowo	Uchwałą ustalono plan sieci szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Wierzchowo oraz określono granice obwodów szkolnych. Uchwała jest w trakcie realizacji.
18	VI/37/2019	28-03-2019	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych w drodze przetargu	Uchwała została zrealizowana. Nieruchomości wydzierżawiono na okres 10 lat.
19	VII/38/2019	23-04-2019	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2019	Uchwała została zrealizowana.
20	VII/39/2019	23-04-2019	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2019-2030	Uchwała została uchylona uchwałą nr XVI/84/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r.
21	VII/40/2019	23-04-2019	w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wierzchowo	Uchwałą określono Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi na rok 2019. W ramach realizacji programu poniesiono koszty utrzymania kojca w schronisku w wysokości 10,00,00 zł. Ponadto odłowiono 3 bezpańskie psy za łączną kwotę 3600,00 zł oraz dofinansowano zabiegi sterylizacji i kastracji na kwotę 531,00 zł.
22	VII/41/2019	23-04-2019	w sprawie zmiany uchwały w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania	Uchwałą została uchylona uchwałą VIII/46/2019 z dnia 30 maja 2019 r.
23	VII/42/2019	23-04-2019	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych w drodze przetargu	Uchwała została zrealizowana. Nieruchomości wydzierżawiono na okres 10 lat.

24	VIII/43/2019	30-05-2019	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych w drodze przetargu	Uchwała została zrealizowana. Nieruchomości wydzierżawiono na okres 10 lat.
25	VIII/44/2019	30-05-2019	w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla bezdomnych oraz ośrodkach wsparcia będącymi schroniskami dla osób bezdomnych	Na mocy uchwały poniesiono odpłatność za pobyt dwóch osób w 2019 roku w schroniskach dla bezdomnych na łączną kwotę 8940,00 zł. Uchwała jest w trakcie realizacji.
26	VIII/45/2019	30-05-2019	w sprawie poboru niektórych podatków i opłat w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso	Uchwałą ustalono inkasentów podatków i opłat lokalnych w Gminie Wierzchowo oraz określono wysokość wynagrodzenia za inkaso. W ramach wynagrodzenia za inkaso w 2019 roku wypłacono inkasentom łącznie 11.604,00 zł. Uchwała jest w trakcie realizacji.
27	VIII/46/2019	30-05-2019	w sprawie zmiany uchwały w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania	Uchwałą dokonano zmiany zasad powoływania członków zespołu interdyscyplinarnego poprzez wykreślenia zapisów mówiących o kadencyjności Zespołu. Uchwała jest w trakcie realizacji.
28	VIII/47/2019	30-05-2019	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2019	Uchwała została zrealizowana.
29	IX/48/2019	27-06-2019	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Wierzchowo wotum zaufania	Uchwała została zrealizowana. Wotum zaufania zostało udzielone.
30	IX/49/2019	27-06-2019	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2018 rok oraz sprawozdania z wykonania budżetu za 2018 rok	Sprawozdania zostały zatwierdzone.
31	IX/50/2019	27-06-2019	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Wierzchowo absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2018 rok	Absolutorium zostało udzielone.
32	IX/51/2019	27-06-2019	w sprawie określenia zasad udzielania i rozmiaru obniżek, o których mowa w art. 42 ust. 6 ustawy Karta Nauczyciela oraz tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć: pedagogów, psychologów, logopedów, doradców zawodowych oraz nauczycieli przedszkola pracujących z grupami obejmującymi dzieci sześciolatnie i dzieci młodsze zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez gminę Wierzchowo	Uchwała jest w trakcie realizacji.
33	IX/52/2019	27-06-2019	w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz stawki za pojemnik o określonej pojemności	Uchwałą dokonano wyboru metody ustalania stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalono jej wysokość. Uchwała jest w trakcie realizacji.
34	IX/53/2019	27-06-2019	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2019	Uchwała została zrealizowana.

35	IX/54/2019	27-06-2019	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2019-2030	Uchwała została uchylona uchwałą nr XVI/84/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r.
36	IX/55/2019	27-06-2019	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych w drodze przetargu	Uchwała została zrealizowana. Nieruchomość została wydzierżawiona na 5 lat.
37	IX/56/2019	27-06-2019	w sprawie uchwalenia planu pracy Komisji stałych Rady Gminy Wierzchowo.	Uchwałą została zrealizowana.
38	IX/57/2019	27-06-2019	w sprawie przekazania nieruchomości sołectwu Żabin	Uchwała została zrealizowana.
39	IX/58/2019	27-06-2019	w sprawie udzielenia z budżetu Gminy Wierzchowo pomocy finansowej Powiatowi Drawskiemu	Uchwałą udzielono Powiatowi Drawskiemu dotacji celowej w wysokości 17.500,00 na realizację zadania świadczenia usług w zakresie transportu publicznego w okresie wakacji. Uchwała została zrealizowana. Kwota wykorzystana w ramach udzielonej dotacji to 17.463,60 zł.
40	X/59/2019	18-07-2019	w sprawie regulaminu korzystania z kompleksu boisk sportowych „Moje Boisko – Orlik 2012” w Wierzchowie	Uchwała jest w trakcie realizacji.
41	X/60/2019	18-07-2019	w sprawie regulaminu korzystania z boiska wielofunkcyjnego w Świerczynie	Uchwała jest w trakcie realizacji
42	X/61/2019	18-07-2019	w sprawie wzoru wniosku o wypłatę dodatku energetycznego	Uchwałą ustalono wzór wniosku o wypłatę dodatku energetycznego. Uchwała jest w trakcie realizacji.
43	X/62/2019	18-07-2019	w sprawie zmiany uchwały Nr XV/99/2011 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania i przyznawania dodatku mieszkaniowego nauczycielom zatrudnionym w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Wierzchowo	Uchwałą dokonano zmiany zakresu możliwej wysokości dodatku motywacyjnego do 30 % wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela. Uchwała została uchylona uchwałą Nr XI/68/2019 z dnia 6 sierpnia 2019 r.
44	X/63/2019	18-07-2019	w sprawie regulaminu korzystania z placów zabaw oraz siłowni zewnętrznych będących własnością Gminy Wierzchowo	Uchwała jest w trakcie realizacji.
45	X/64/2019	18-07-2019	w sprawie wyrażenia zgody na obciążenie służebnością przesyłu nieruchomości stanowiących własność Gminy Wierzchowo	Uchwałą wyrażono zgodę na obciążenie nieruchomości gminnych tj. działek nr 556/41 i 556/15 w Wierzchowie w związku z umieszczeniem w tych gruntach urządzeń służących do przesyłu gazu. Uchwała jest w trakcie realizacji.
46	X/65/2019	18-07-2019	w sprawie przekazania według własności petycji o skuteczne działanie w sprawie remontu drogi powiatowej nr 1996 Z na odcinku Żabin – Nowe Łaski.	Uchwałą przekazano petycję złożoną do Rady Gminy Wierzchowo do organu właściwego do jej rozpatrzenia. Uchwała została zrealizowana.

47	XI/66/2019	06-08-2019	w sprawie udzielenia Powiatowi Drawskiemu pomocy finansowej na realizację zadania inwestycyjnego pn. "Przebudowa drogi powiatowej nr 1996Z na odcinku Żabin - Nowe Laski"	Uchwałą postanowiono o udzieleniu pomocy finansowej Powiatowi Drawskiemu w wysokości 840.000,00 zł na realizację zadania inwestycyjnego w 2020 roku pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1996Z na odcinku Żabin – Nowe Laski. Uchwała jest w trakcie realizacji.
48	XI/67/2019	06-08-2019	w sprawie zniesienia pomnika przyrody	Uchwałą zniesiono pomnik przyrody – drzewo z gatunku buk pospolity z uwagi na utratę wartości przyrodniczych. Uchwała została zrealizowana.
49	XI/68/2019	06-08-2019	w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Wierzchowo.	Uchwałą ustalono regulamin wynagradzania nauczycieli. Uchwała została zmieniona uchwałą Nr XV/81/2019 z dnia 28 listopada 2019 r. Uchwała jest w trakcie realizacji.
50	XII/69/2019	29-08-2019	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2019	Uchwała została zrealizowana.
51	XIII/70/2019	26-09-2019	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2019	Uchwała została zrealizowana.
52	XIII/71/2019	26-09-2019	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2019-2030	Uchwała została uchylona uchwałą nr XVI/84/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r.
53	XIV/72/2019	30-10-2019	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2020 r.	Uchwała jest w trakcie realizacji.
54	XIV/73/2019	30-10-2019	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2020 rok	Uchwała jest w trakcie realizacji.
55	XIV/74/2019	30-10-2019	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2019	Uchwała została zrealizowana.
56	XV/75/2019	28-11-2019	w sprawie przyjęcia Programu współpracy Gminy Wierzchowo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2020	Uchwała jest w trakcie realizacji.

57	XV/76/2019	28-11-2019	w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustalenia zasad wypłacania radnym i sołtysom diet oraz zwrotu kosztów podróży służbowych	Uchwała jest w trakcie realizacji.
58	XV/77/2019	28-11-2019	w sprawie zmiany uchwały w sprawie likwidacji w celu przekształcenia samorządowego zakładu budżetowego - Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Wierzchowie w jednostkę budżetową - Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Wierzchowie oraz nadania jej statutu	Uchwałą rozszerzono zakres działania Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Wierzchowie o zadania utrzymania czystości i porządku. Uchwała jest w trakcie realizacji.
59	XV/78/2019	28-11-2019	w sprawie zamiaru połączenia samorządowych instytucji kultury - Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Turystyki w Wierzchowie oraz Biblioteki Publicznej im. Ignacego Solarza w Wierzchowie	Uchwała jest w trakcie realizacji. Na chwilę obecną wystąpiono zgodnie z obowiązującymi przepisami o opinie do Biblioteki Wojewódzkiej w Szczecinie oraz Krajowej Rady Bibliotecznej.
60	XV/79/2019	28-11-2019	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych w drodze przetargu	Uchwała została zrealizowana. Nieruchomości zostały wydzierżawione na okres 10 lat.
61	XV/80/2019	28-11-2019	w sprawie zmiany uchwały Nr IV/28/2019 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie określenia rodzajów świadczeń przyznawanych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli oraz warunków i sposobów ich przyznawania	Uchwała jest w trakcie realizacji.
62	XV/81/2019	28-11-2019	w sprawie zmiany uchwały Nr XI/68/2019 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 6 sierpnia 2019 r. w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Wierzchowo.	Uchwała jest w trakcie realizacji.
63	XV/82/2019	28-11-2019	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2019	Uchwała została zrealizowana.
64	XV/83/2019	28-11-2019	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2019-2030	Uchwała została uchylona uchwałą nr XVI/84/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r.
65	XVI/84/2019	19-12-2019	w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2020-2030	Uchwała jest w trakcie realizacji.
66	XVI/85/2019	19-12-2019	w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Wierzchowo na rok 2020	Uchwała jest w trakcie realizacji.
67	XVI/86/2019	19-12-2019	w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Wierzchowo na rok 2020	Uchwała jest w trakcie realizacji.
68	XVI/87/2019	19-12-2019	w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wierzchowo na rok 2020	Uchwała jest w trakcie realizacji.
69	XVI/88/2019	19-12-2019	w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Wierzchowo oraz warunków i zasad korzystania z nich	Uchwałą określono przystanki komunikacyjne, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Wierzchowo. Uchwała jest w trakcie realizacji.
70	XVI/89/2019	19-12-2019	w sprawie uchwalenia planu pracy Komisji stałych Rady Gminy Wierzchowo	Uchwała jest w trakcie realizacji.

71	XVI/90/2019	19-12-2019	w sprawie zatwierdzenia planu pracy i kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Wierzchowo	Uchwała jest w trakcie realizacji.
72	XVI/91/2019	19-12-2019	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2019	Uchwała jest w trakcie realizacji.

VIII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

VIII.1. Stowarzyszenia gmin i powiatów

Gmina Wierzchowo jest członkiem Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania, Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo Drawy z Liderem Wałęckim”.

Związek Gmin Wiejskich RP to największa ogólnopolska organizacja skupiająca gminy wiejskie i miejsko-wiejskie. Związek jest bezpośrednim kontynuatorem tradycji przedwojennej organizacji o tej samej nazwie. Podstawowym celem Związku jest integracja samorządów wiejskich i rozwiązywanie typowych problemów tego środowiska. Wspólne działania za pośrednictwem Związku pomagają w sposób zorganizowany walczyć o interesy członków. Działania ZGW RP są prowadzone na wielu płaszczyznach. Dotyczą zarówno negocjacji z Rządem, konsultacji w Parlamencie, wymiany doświadczeń pomiędzy członkami, jak i działań w celu gospodarczego i kulturalnego rozwoju gmin wiejskich. Związek od lat działa skutecznie w wielu sferach broniąc spraw gmin wiejskich. Dzięki naszemu zaangażowaniu i lobbingsowi wiele złych z punktu widzenia samorządów wiejskich rozwiązań proponowanych przez Rząd lub Parlament zostało oprotestowanych i tym samym skutecznie zablokowanych. Związek tworzy szeroką platformę współpracy i wymiany doświadczeń pomiędzy gminami (kongresy, konferencje, grupy wymiany doświadczeń, baza dobrych praktyk, różnorodne formy współdziałania z wykorzystaniem technologii informatycznych). Na przestrzeni ostatnich lat ZGW RP intensywnie wspierał gminy w dostosowaniu się do standardów unijnych, realizował różnorakie programy badawczo-analityczne, organizował liczne szkolenia, warsztaty i konferencje wspierające realizację gminnych zadań i doskonalące umiejętności przedstawicieli samorządów.

Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania podejmuje wspólne działania dla równomiernego i zrównoważonego rozwoju Euroregionu oraz zbliżenia jego mieszkańców po obu stronach granicy. Działalność stowarzyszenia mieści się w następujących obszarach: współpraca gospodarcza, transfer technologii, szkolenia zawodowe, wymiana młodzieży i grup zawodowych, współpraca kulturalna, ochrona środowiska naturalnego, poprawa gospodarki leśnej i rolnej, infrastruktury granicznej i transgranicznej, budowa kompleksowego systemu informacji, koordynacja transgranicznego planowania przestrzennego, współpraca podczas pożarów i klęsk żywiołowych.

Głównym celem działalności Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo Drawy z Liderem Wałęckim” jest wspólne działanie na rzecz szeroko pojętego rozwoju obszarów wiejskich i miejskich swojego regionu, a w szczególności m.in.:

- 1) rozwijanie zdolności podmiotów lokalnych do opracowywania i wdrażania operacji, w tym rozwijania ich zdolności zarządzania projektami;
- 2) opracowanie i publikowanie naborów wniosków lub ciągłej procedury składania projektów, w tym określanie kryteriów wyboru;
- 3) przyjmowanie i dokonywanie oceny wniosków o dofinansowanie;
- 4) wybór operacji i ustalanie kwoty wsparcia oraz, w stosownych przypadkach, przedkładanie wniosków do podmiotu odpowiedzialnego za ostateczną weryfikację kwalifikowalności przed ich zatwierdzeniem;
- 5) opracowanie i wdrożenie lokalnej strategii rozwoju w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Programu Rybactwo i Morze na lata 2014-2020;
- 6) aktywizowanie i mobilizowanie ludności wiejskiej i ludności obszarów zależnych od rybactwa oraz stymulowanie lokalnych inicjatyw;
- 7) upowszechnianie i wymiana informacji o inicjatywach związanych z aktywizacją ludności na obszarach wiejskich i obszarach zależnych od rybactwa;
- 8) działalność edukacyjna i informacyjna w zakresie możliwości korzystania i wdrażania programów rozwoju, restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa;
- 9) wspieranie działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnej.

VIII.2. Związki Komunalne

Celowy Związek Gmin R – XXI.

Dnia 26 lutego 2004r. uchwałą Rady Gminy Wierzchowo nr XIX/101/2004 Gmina Wierzchowo przystąpiła do Celowego Związku Gmin R – XXI. Uczestnikami związku jest 26 gmin województwa zachodniopomorskiego. Siedzibą Związku jest miasto Nowogard.

Do celów i zadań Związku należy wspólne planowanie i wykonywanie zadań założonych w polityce ekologicznej na terytorium gmin będących uczestnikami Związku w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty, mieszkańców tych gmin dotyczących zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, obejmujących w szczególności zadania utrzymania czystości i porządku, urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych poprzez świadczenie usług publicznych w wykonaniu obowiązku służby publicznej z zakresu rozwiązywania problemu dotyczącego środowiska naturalnego.

Uczestnicy - Założyciele Związku wnoszą do związku wpisowe w wysokości 3 000,00 zł. Stałe roczne składki członkowskie uzależnione są od ilości mieszkańców danej gminy - uczestnika Związku, w dniu 31 grudnia roku poprzedzającego rok obrachunkowy. Wysokość

składek jest ustalana przez Walne Zgromadzenie Związku. W roku 2019 składka wynosiła 2 zł od mieszkańca.

Celowy Związek Gmin R-XXI prowadzi regionalną instalację przetwarzania odpadów komunalnych dla Regionu CZG R-XXI. Moc przerobowa instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów wynosi 120 000 mg/rok, co zapewnia zagospodarowanie strumienia odpadów kierowanego z regionu do instalacji. Instalacja znajduje się w Regionalnym Zakładzie Gospodarowania Odpadami w miejscowości Słajsino, gm. Nowogard. Powierzchnia całego terenu Zakładu wynosi 18,6 ha. Zadaniem Regionalnego Zakładu Gospodarowania Odpadami jest odbiór, przetworzenie/odzysk i unieszkodliwienie dowożonych odpadów komunalnych z terenów gmin należących do Celowego Związku Gmin R-XXI, w tym przede wszystkim mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych, przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów, składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów.

W sortowni prowadzi się mechaniczne przetwarzanie odpadów na liniach sortowania zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów opakowaniowych pochodzących z selektywnej zbiórki o wydajności ok. 99 600 Mg/a dla odpadów komunalnych zmieszanych, o wydajności ok. 5 000 Mg/a dla odpadów opakowaniowych.

Zagospodarowanie odpadów ulegających biodegradacji wydzielonych w sortowaniu odbywa się w instalacji do biologicznego przetwarzania odpadów, która umożliwi ich biostabilizację w systemie NOVAKOMP o zdolności przetwarzania ponad 50 ton na dobę i ok. 50 000 Mg/a. Na terenie RZGO w Słajsinie wybudowano dwie kwatery składowania odpadów o łącznej powierzchni 4,5 ha i pojemności 345 700 m³.

Celowy Związek Gmin R-XXI z siedzibą w Nowogardzie od początku swojej działalności prowadzi politykę proekologiczną oraz promuje inwestowanie w odnawialne źródła energii (OZE) i zwiększanie poziomu wiedzy w zakresie znaczenia i możliwości OZE.

Związek Miast i Gmin Pojezierza Drawskiego w Złocińcu.

Gmina Wierzchowo uchwałą nr XIII/83/2011 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 27 października 2011r. przystąpiła do związku międzygminnego zorganizowanego pod nazwą „Związek Miast i Gmin Pojezierza Drawskiego”. Do zadań Związku należy wspólna z uczestnikami Związku realizacja działań mających na celu ograniczenie ilości zanieczyszczeń przedostających się do powietrza, wód i gleb, zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, a także poprawę zarządzania środowiskiem w celu ochrony istniejącego stanu środowiska naturalnego oraz warunków życia mieszkańców. Realizację wszystkich działań obejmować będą obszary zaopatrzenia w wodę, pobór wody i oczyszczanie ścieków, gospodarkę odpadami, poprawę jakości powietrza, turystykę wodną oraz lądową, ograniczenie

zużycia energii, infrastrukturę drogową, transport publiczny, promocję, edukację, działania na rzecz integracji lokalnej i europejskiej oraz innowacje, na które Związek otrzyma dotacje udzielane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej lub z innych źródeł zewnętrznych. Przekazanie zadań następuje tylko w zakresie objętym dofinansowaniem, w okresie realizacji danego projektu i dotyczy tylko tych gmin, które będą uczestniczyły w danym projekcie.

Projekty, które zrealizował oraz które realizuje Związek Miast i Gmin Pojezierza Drawskiego związane są z uporządkowaniem gospodarki wodno – ściekowej na terenie gmin będących członkami Związku. Inwestycje dotyczyły budowy sieci wodociągowych oraz sieci kanalizacji sanitarnych grawitacyjno – tłocznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Zmodernizowano oczyszczalnie ścieków oraz wybudowano przydomowe oczyszczalnie ścieków, na terenach wyłączonych z aglomeracji.

Gmina Wierzchowo, poprzez obecność w Związku, uzyskała dofinansowanie, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014 – 2020, działanie 3.6. Wsparcie rozwoju systemów oczyszczania ścieków, na zadanie dotyczące budowy sieci kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Będolino, Sońnica i Otrzep jak również na modernizację hydroforni w miejscowości Świerczyna, która realizowana będzie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014 – 2020 oś „Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu”, działanie 3.5 „Wsparcie rozwoju sieci wodociągowych”.

W roku 2019 uczestnikami Związku zostały powiaty: drawski i łobeski. Również w tym samym czasie Związek Miast i Gmin Pojezierza Drawskiego w Drawsku Pomorskim zmienił nazwę na Związek Zachodniopomorskiej Strefy Centralnej z siedzibą w Drawsku Pomorskim.

VIII.3. Współpraca zagraniczna

Współpraca zagraniczna Gminy Wierzchowo opiera się na partnerstwie z gminą Henstedt-Ulzburg. Wzajemne kontakty naszych Gminy trwają od 1992 r., wówczas to określono kierunki wspólnych działań w sferze oświatowo-wychowawczej, kulturalnej, opieki społecznej, ochrony środowiska, turystyki i gospodarki. Przedstawiciele z Henstedt-Ulzburg systematycznie odwiedzają naszą gminę, biorąc udział m.in. w Gminnym Świątku Plonów, spotkaniach integracyjnych Koła Emerytów, czy Gminnych Zawodach Sportowo-Pożarniczych. Szkoła Podstawowa w Wierzchowie kontynuuje wymianę uczniów zapoczątkowaną wiele lat temu przez Gimnazjum w Wierzchowie.

W dniach 2-4 marca 2019r. Gminę Wierzchowo odwiedziła delegacja z zaprzyjaźnionej, niemieckiej gminy Henstedt – Ulzburg. Podczas spotkania omówiono najważniejsze punkty

corocznej współpracy między gminami m.in. wymiana uczniów, nawiązanie współpracy jednostek OSP, współpraca GOKSiT, Koła Emerytów. Podczas spotkania zaprezentował się zespół taneczny Step Up, który działa przy GOKSiT w Wierzchowie pod opieką instruktora Pani Romany Kowalewicz. Przedstawiciele z Henstedt-Ulzburg zwiedzali również gminę m.in. Zakład Karny, Szkołę Podstawową, Kościół Parafialny, Zakład Produkcyjno-Handlowy Pana Romana Beńko.

W dniach 6-11 maja 2019 r. po raz kolejny uczniowie z zaprzyjaźnionych szkół: Szkoły Podstawowej w Wierzchowie i Olzeborchschule Grund und Gems z Henstedt – Ulzburg uczestniczyli w tygodniowej wymianie młodzieży. Tym razem goszczono w Wierzchowie, a gospodarze zapewнили uczestnikom wiele atrakcji, wycieczek, spotkań i innych aktywnych form spędzenia wspólnego czasu. Tradycyjnie młodzież gościła u Wójta Gminy Wierzchowo pana Jana Szewczyka. W kolejnych dniach oglądano atrakcje gminy i regionu, takie jak Kołobrzeg, źródłiska rzeki Drawy, pokazową zagrodę Żubrów w Jabłonowie. Uczniowie mieli możliwość doskonalenia umiejętności językowych podczas rywalizacji sportowych w „Sławogrodzie” w Czaplunku, gry w kręgle w Pile lub ogniska i meczu piłki nożnej w Lasku Arkońskim w Wierzchowie. Walory przyrodnicze okolicy poznano dzięki spotkaniom z przedstawicielami Nadleśnictwa Świerczyna – panem Kamilem Wyborskim i pracownikami Szkołki Leśnej. Nieocenioną rolę w wymienionym wydarzeniu odegrali rodzice uczniów goszczących w swoich domach młodzież z Niemiec, zapewniając noclegi, śniadania, kolacje, dodatkowe atrakcje, ale przede wszystkim bezpieczeństwo i wspianą polską gościnność.

Spotkanie stworzyło możliwość wzajemnego poznania, nawiązania przyjaźni oraz promocji dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego Małej Ojczyzny wśród rówieśników

z Niemiec. Obie strony zadeklarowały chęć dalszej współpracy i spotkania w Gminie Henstedt – Ulzburg w czerwcu 2020 roku. Ze strony gospodarzy wizytę zorganizowali pani Renata Borowczyk, Katarzyna Samulewska i pan Mariusz Moga. Działanie sfinansowano ze Środków Polsko – Niemieckiej Współpracy Młodzieży.

W dniach 13-15 września 2019r. Gminę Wierzchowo odwiedziła 15-osobowa delegacja z zaprzyjaźnionej gminy Henstedt – Ulzburg z Przewodniczącym Koła Przyjaciół Wierzchowa - panem Waldemarem Biangą oraz Przewodniczącym Rady Gminy Henstedt-Ulzburg - Panem Henrym Danielskim. W Caritasie Parafii pw. św. Wojciecha w Wierzchowie odbyło się spotkanie, podczas którego omówiono najważniejsze punkty współpracy między gminami. Przedstawiciele z Henstedt-Ulzburg wzięli udział w Powiatowym Świącie Plonów w Lasku Arkońskim w Wierzchowie.

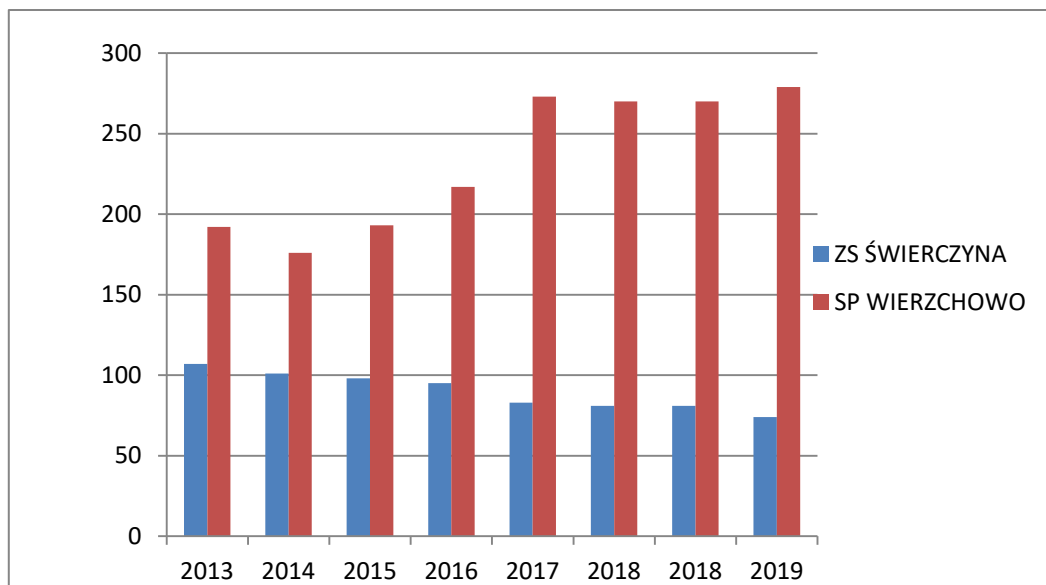
IX. Część analityczna

IX.1. Oświata

Tabela Nr 1. Stan organizacji szkół podstawowych i gimnazjów w roku szkolnym 2018/2019.

	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów*	w tym:							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Szkoła Podstawowa Wierzchowo	15	254	32	28	8	48	41	23	32	42
2.	Szkoła Podstawowa Świerczyna (Zespół Szkół)	7	68	5	9	0	11	13	8	9	13
	Razem	22	322	37	37	8	59	54	31	41	55
1.	Oddziały gimnazjalne w Wierzchowie	1	25	0	0	25					
2.	Oddziały gimnazjalne w Świerczynie (Zespół Szkół)	1	18	0	0	6					
	Razem	2	43	0	0	31					
	Ogółem	24	365								

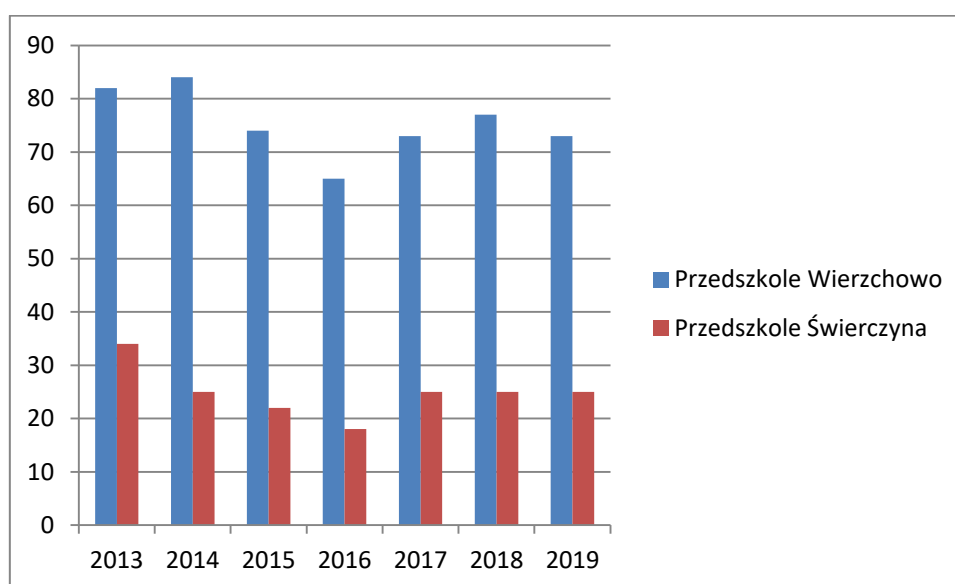
Liczba uczniów szkół podstawowych w stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się o 37 uczniów co spowodowane jest przywróceniem ośmioklasowych szkół podstawowych, a uczniów gimnazjum zmniejszyła się o 23 osób, w związku z likwidacją gimnazjów i stopniowym wygaszaniem klas.

Wykres nr 1. Liczba uczniów w poszczególnych szkołach w roku szkolnym 2018/2019 w latach 2013 - 2019.

Tabela Nr 2. Stan organizacji przedszkoli publicznych.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów*
1.	Przedszkole w Wierzchowie	4	73
2.	Przedszkole w Świerczynie (Zespół Szkół)	1	25
Ogółem:		5	98

Wykres nr 2. Liczba dzieci w poszczególnych przedszkolach w roku szkolnym 2018/2019.

Liczba dzieci w przedszkolach w badanym roku zmniejszyła się o 4 w stosunku do poprzedniego roku szkolnego.

Tabela Nr 3. Zatrudnienie w szkołach w roku szkolnym 2018/2019

Wyszczególnienie		Zatrudnienie		w tym:			
				nauczyciele		pozostali	
		etaty	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby
1.	Przedszkole w Wierzchowie	12,48	15	6,23	8	6,25	7
2.	Szkoła Podstawowa w Wierzchowie	40,42	41	26,67	27	13,75	14
3.	Zespół Szkół w Świerczynie	22,96	22+3*	16,71	15+2*	6,25	7+1*
Ogółem		75,86	78+3*	49,61	50+2*	26,25	28+1*

*pracownik nieobecny – 3 osoby (urlop macierzyński, rodzicielski, długotrwałe zwolnienie)

Zatrudnienie w szkołach w porównaniu do roku ubiegłego pod względem etatowym jest na porównywalnym poziomie. Zwiększyło się zatrudnienie na zastępstwo za osoby nieobecne – 3 w trakcie roku szkolnego.

Poziom zatrudnienia nauczycieli wynika przede wszystkim z liczby oddziałów i godzin zajęć obowiązkowych oraz dodatkowych w szkołach, a pracowników administracji i obsługi ze specyfiki działalności, w tym z obowiązku prowadzenia w przedszkolach i szkołach bloku żywieniowego.

Dla zabezpieczenia odpowiedniego poziomu nauczania w roku szkolnym 2018/2019, zgodnie z wymogami prawa i potrzebami poczyniono nakłady w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli. Nakłady na doskazywanie i doskonalenie zawodowe w latach 2018-2019 przedstawia tabela nr 4.

Tabela Nr 4. Nakłady na doskonalenie zawodowe nauczycieli w roku 2018-2019.

Wyszczególnienie		2018	Plan 2019
		<i>(w zł)</i>	
1.	Przedszkole W-wo	1217,00	1440,00
2.	Szkoła Podstawowa W-wo	7460,00	7460,00
3.	Zespół Szkół Świerczyna	3500,00	4050,00
Razem- nakłady		12177,00	12950,00

Tabela Nr 5. Obiekty rekreacyjno - sportowe

Wyszczególnienie		Rodzaj urządzenia	Liczba obiektów
1.	Przedszkole w Wierzchowie	Plac zabaw*	1
2.	Szkoła Podstawowa w Wierzchowie	Sala sportowa	1
		Plac zabaw	1
		Boisko wielofunkcyjne „Orlik”	1
		Hala widowiskowo-sportowa	1
		Skocznia do skoku w dal	1
3.	Zespół Szkół w Świerczynie	Plac zabaw	1
		Sala sportowa*	1
		Boisko wielofunkcyjne	1

* wymaga modernizacji

Stan techniczny i funkcjonalność budynków oświatowych z wyłączeniem tzw. „małej szkoły” oraz Przedszkola w Wierzchowie jest bardzo dobry.

Stan obiektów sportowo-rekreacyjnych należy uznać również za bardzo dobry lub zadowalający ale wymagający modernizacji (sala gimnastyczna w Świerczynie).

IX.2. Kultura

Zadania Gminy w zakresie kultury i dziedzictwa narodowego realizowane były w 2019 roku przez jednostki organizacyjne Gminy: Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Wierzchowie oraz Bibliotekę Publiczną im. Ignacego Solarza w Wierzchowie.

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Wierzchowie na realizację zadań w tym obszarze w 2019 roku dysponował kwotą: 358 560,00 zł. Środki te były przeznaczone na realizację zadań statutowych Ośrodka Kultury.

Zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Wierzchowie w 2019 roku:

Edukacja kulturalna:

Całoroczne warsztaty:

- a) zajęcia plastyczne dla dzieci i młodzieży,
- b) zajęcia taneczne dla dzieci i młodzieży.

- c) Zajęcia nauki gry na instrumentach
- d) Zajęcia nauki śpiewania

Konkursy:

- a) konkursy recytatorskie w tym: Gminne eliminacje „Małego Konkursu Recytatorskiego”, którego laureaci reprezentowali naszą gminę w kolejnych szczeblach eliminacyjnych;
- b) konkursy piosenki dziecięcej – etap gminny;
- c) konkursy tańca – eliminacje gminne;
- d) konkursy zespołów śpiewaczych w konkursach pieśni ludowych, spotkaniach seniorów.

Zespoły działające przy Gminnym Ośrodku Kultury:

- a) Zespół taneczny STEP UP;
- b) Zespół śpiewaczy Sami Swoi;
- c) Zespół koła Emerytów Małolaty;
- d) Zespół Kropelki;
- e) Sekcja teatru czarnego Świerszcze;
- f) Kuglarze.

Imprezy plenerowe

- a) Noc Świętojańska nad jeziorem w Świerzynie, w trakcie której kultywowana jest tradycja ludowa, mają miejsce konkursy szukania kwiatu paproci jak również konkurs na najładniejszy wianek świętojański. Wieczorem po zachodzie słońca puszczane są wianki na wodę;
- b) Święto Wody – Inwazja Smoków. To cykliczna impreza organizowana w pierwszy weekend lipca. Z lokalnej małej imprezy przerodziła się w dużą - międzynarodowe wyścigi na smoczycy łodziach. W ubiegłym roku gościliśmy 42 osad z Polski i Niemiec. Impreza rozgrywana jest w kategoriach: MIX, OPEN, LADIES oraz FUN. Impreza jest pod honorowym patronatem Wicemistrza Olimpijskiego – Pana Marka Łbika – obecnego mistrza Świata w wyścigach na smoczycy łodziach. W trakcie zawodów gościmy kluczowe osady polskie w tym Spójnia Warszawa – mistrz Europy, Zawisza Bydgoszcz – aktualny mistrz Polski. Osady ścigają się na dystansie 200 metrów. To niesamowite widowisko sportowe. W trakcie zawodów rozstrzygany jest konkurs na najładniejszego smoka chińskiego. Wykonane przez dzieci i młodzież smoki rozpoczynają całe przedsięwzięcie paradą. Z roku na rok nasze zawody zyskują coraz większy rozgłos. Udało nam się wypromować imprezę do tego stopnia, iż stała się ona największymi zawodami na otwartym akwenie w Polsce.

Wyścigi smoczych łodzi w ramach przedsięwzięcia Święta Wody – Inwazja Smoków w 2019r.

c) Powiatowe Święto Plonów. To kolejne przedsięwzięcie kulturalne kultywujące sztukę i tradycję ludową. W trakcie wydarzenia poszczególne sołectwa gminy Wierzchowo oraz

powiatu drawskiego prezentują kulturę ludową na swoich stoiskach. Można skosztować przeróżne wyroby lokalne jak również podziwiać sztukę ludową. Święto plonów to święto Polskiej wsi, święto rolników, w trakcie którego dziękujemy za zebrane plony. Nie może oczywiście zabraknąć pieśni ludowych wykonanych przez lokalne zespoły śpiewacze. W trakcie wydarzenia rozstrzygane są konkursy na najładniejsze stoisko oraz na najładniejszy wieniec. W tym roku gościliśmy również teatr muzyczny Hals z Gdyni, który w swoim autorskim przedstawieniu pokazał nam tematykę biesiadną na przestrzeni lat.

Powiatowe Święto Plonów 2019 r.

Powiatowe Święto Plonów 2019 r.

- d) Bieg Wilczym tropem. To impreza o charakterze sportowym. W ubiegłym roku miała miejsce II edycja tego biegu. Zawody wspólnie organizowane są ze Stowarzyszeniem Nasza Świerczyna. W zawodach udział wzięło ponad 200 zawodników. Biegi przełajowe na odcinkach 5km, 10 km oraz Nordic Walking.

Wystawy:

W ubiegłym roku zorganizowaliśmy 2 wystawy autorskie Makro fotograficzne autorstwa lokalnego fotografa oraz wystawę członków sekcji plastycznej działającej przy GOKSiT w Wierzchowie. W kwietniu ubiegłego roku zorganizowaliśmy wystawę malarską lokalnego artysty. Ponad sto prac artysty można było oglądać przez tydzień w Gminnym Ośrodku Kultury.

Projekty kulturalne:

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Wierzchowie w roku ubiegłym był partnerem projektu pt. „Muzyczna Metamorfoza”. Wspólnie z Kaliskim Ośrodkiem Kultury oraz Drawieńskim Ośrodkiem Kultury pozyskaliśmy środki finansowe z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na warsztaty taneczne dla dzieci, młodzieży i emerytów. Projekt zakładał przygotowanie wydarzenia artystycznego. Uczestnicy zgłębiali warsztat taneczny pod czujnym okiem wykwalifikowanych instruktorów. Warsztaty odbywały się przez okres 6 miesięcy. Wzięło w nich udział 50 uczestników z Gmin: Kalisz Pomorski, Wierzchowo oraz Drawno. W grudniu nastąpił finał projektu. W Kaliskim Ośrodku Kultury odbyła się premiera spektaklu pt. „Cztery pory roku”.

Wydarzenia kulturalne organizowane w Ośrodku:

Rokrocznie Ośrodek Kultury organizuje rozmaite wydarzenia kulturalne w tym organizacja warsztatów artystycznych w trakcie trwających ferii zimowych. Organizujemy warsztaty rękodzielnicze, malarskie i taneczne. Nie brak również spektakli teatralnych dla naszych najmłodszych widzów.

W roku 2019 w Ośrodku Kultury gościliśmy aktorkę Laurę Łącz, znaną z serialu M jak Miłość. Aktorka przeniosła widzów do lat 20 – tych minionej epoki. Koncert był nieodpłatny.

W kwietniu 2019 roku z autorskim programem pt. „I nie tylko Okudźawa” w Ośrodku Kultury wystąpił zespół Music Trio.

26 maja 2019 roku wspólnie z amatorskim ruchem artystycznym działającym przy Ośrodku Kultury zorganizowaliśmy koncert na Dzień Mamy. Nasi artyści wyrazili swoją miłość w rozmaity sposób: w piosence, tańcu, rysunku.

1 czerwca to dzień, w którym wszystkie dzieci świętują swój dzień. Ośrodek Kultury zorganizował Gminny Dzień Dziecka. Wspólnie z OSP Wierzchowo, Radą Sołecką z Żabina przygotowaliśmy wiele atrakcji dla dzieci z terenu gminy. Dzieci mogły bezpłatnie korzystać z dmuchanych zamków. Sołectwo Żabin za darmo serwowało watę cukrową i popcorn. W ofercie znalazły się również pokazy strażackie. Dzięki uprzejmości Straży Pożarnej z Mirosławca zorganizowaliśmy Pianę Party, która cieszyła się ogromnym zainteresowaniem. Pani Barbara Ślusarczyk sprawiła, że wszystkie dzieci miały pięknie pomalowane twarze.

Projekty inwestycyjne:

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Wierzchowie w 2018 roku pozyskał środki na realizację projektu pn. „Zmiana sposobu użytkowania wiatrołapu na cele sanitarne w Sali wiejskiej w Sośnicy”. Środki pozyskane pochodzą z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 -2020. Projekt został zrealizowany w 2019 roku w kwietniu. Inwestycja zakładała budowę sanitariatów w Sali wiejskiej w miejscowości Sośnica, budowę pomieszczenia

gospodarczego oraz budowę wjazdu. Obecnie sala wiejska jest w pełni przystosowana dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Wartość dofinansowania 75934,00 zł.

W dniu 1 marca 2019 roku podpisano umowę z Marszałkiem Województwa Zachodniopomorskiego na realizację projektu pn. „Zagospodarowanie miejsca wyznaczonego do kąpielii nad jeziorem Dramienko. W ramach inwestycji powstało nowe miejsce rekreacji. Wybudowano 2 pomosty, postawiono grill oraz ławeczki. Oprócz tego wybudowano drogę dojazdową do kąpieliska Dofinansowanie w ramach PO Ryby w wysokości 95428,00 zł.

W ubiegłym roku rozpoczęto prace nad przygotowaniem dokumentacji technicznej na remont już ostatniej Sali wiejskiej w Żabinku.

Biblioteka Publiczna im. Ignacego Solarza w Wierzchowie posiada jedną zamiejscową Filię Nr1 w Świerczynie. Placówka posiada w pełni uporządkowany status organizacyjny zgodny z obowiązującymi regulacjami ustawowymi.

W roku 2019 dokonano zakupów książek z budżetu biblioteki:

- 352 jednostek inwentarzowych na kwotę 8975 zł;
- z Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” Priorytet 1- Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych zakupiono 173 jednostek inwentarzowych na kwotę 3590 zł.

Biblioteka posiada 22511 jednostek inwentarzowych księgozbioru co daje 526 jednostki inwentarzowe na 100 mieszkańców przy stanie ludności 4282.

W roku sprawozdawczym 2019 przybyło 352 woluminów.

Biblioteka zarejestrowała 399 czytelników co daje 9 czytelników na 100 mieszkańców, którzy wypożyczyli 8450 woluminów, co daje 197 książek na 100 mieszkańców. Na miejscu udostępniono książki, zbiory specjalne i dokumenty elektroniczne w ilości 484 szt.

W Bibliotece oprócz zajęć merytorycznych i statutowych jakimi są: zakup książek, opracowanie i udostępnianie, prowadzone są inne działania kulturalno-oświatowe.

- 1) „Spotkajmy się w bibliotece”- jest to forma klubowa gdzie przy kawie i herbacie spotykają się cyklicznie co dwa tygodnie osoby starsze. Podczas tych spotkań prowadzimy zajęcia pozwalające na odreagowanie stresu, miłego spędzenia wolnego czasu w gronie

czytelników. W czasie takich spotkań rozmawiamy o problemach dnia codziennego, zajmujemy się wytwarzaniem różnego rodzaju wyrobów rękodzielniczych. Osoby spotykające się wymieniają się swoimi spostrzeżeniami, doświadczeniami w zakresie własnych zainteresowań, umiejętności, chętnie dzieląc się nabytą wiedzą. Podczas takich spotkań powstaje wiele ciekawych pomysłów na wypełnienie nadmiaru czasu. Takie spotkania pozwalają na aktywizowanie seniorów w sferze kultury, sztuki, czytelnictwa, samorealizacji.

- 2) Spotkania autorskie - w 2019 roku odbyło się spotkanie autorskie z pisarzem Wiesławem Drabikiem , który pisze książki dla dzieci. Spotkanie zostało zasponsorowane przez Starostwo Powiatowe w Drawsku Pomorskim z okazji „Tygodnia Bibliotek”.
- 3) Lekcje biblioteczne –przeprowadzono cztery lekcje biblioteczne w naszej placówce dla dzieci z przedszkola. Łączna ilość uczestników lekcji to 90 przedszkolaków i 8 opiekunów. Tematem przewodnim na zajęciach lekcyjnych była: „Biblioteka Publiczna”. Omawiano zakres działalności, charakter tego miejsca i jej przeznaczenie. Odbyła się prezentacja miejsca, księgozbioru, zasobów bibliotecznych. W czasie trwania lekcji pani bibliotekarka pracująca w dziale dziecięcym czytała dzieciom książkę odpowiednio dobraną do grupy wiekowej i charakteru spotkania by w ten sposób zachęcić młodych ludzi w tym przypadku dzieci do chętnego korzystania z biblioteki jej oferty a w konsekwencji do czytania.
- 4) Wizyty przedszkolaków –przynajmniej raz w roku bibliotekę odwiedzają przedszkolaki. Jest to cykliczny punkt zapisany w każdym roku szkolnym przedszkola. Podczas tych wizyt przedszkolaki poznają podstawowe zasady działania biblioteki, biorą czynny udział w zajęciach plastycznych dostosowanych do poziomu wiekowego dzieci. Po zakończeniu zajęć plastycznych najgrzeczniejsze dziecko wskazane przez bibliotekarkę może wybrać dowolną książeczkę z półki dla najmłodszych. Książeczkę przeczyta pani bibliotekarka zachęcając dzieci do ponownego odwiedzenia biblioteki wraz z rodzicami.

Placówka corocznie uczestniczy we współorganizacji imprez kulturalnych organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzchowie, Szkoły, Radę Sołecką, WOŚP.

X. Podsumowanie

Rok 2019 był rokiem, w którym gmina przystąpiła do realizacji dużych inwestycji infrastrukturalnych, w szczególności inwestycji wodno-kanalizacyjnych, drogowych i oświatowych. W roku tym podpisane zostały umowy na realizację inwestycji kanalizacyjnych w Będlinie, Sośnicy oraz Otrzepie na łączną wartość 5.125.252,87 zł, umowa na realizację inwestycji budowy Przedszkola w Wierzchowie o wartości 3.220.000,00 zł, umowa na realizację inwestycji modernizacji ujęcia wody w Świerczynie o wartości 1.095.930,00 zł oraz umowa na remont drogi gminnej w miejscowości Otrzep o wartości 299.321,44 zł. Wszystkie w/w inwestycje zostały dofinansowane pozyskanymi środkami zewnętrznymi.

Niewątpliwie realizacja tak kosztownych, a jednocześnie tak niezbędnych dla społeczności lokalnej naszej gminy inwestycji wymagała będzie prowadzenia przez najbliższe lata bardzo oszczędnej i racjonalnej polityki finansowej oraz wiązać się będzie z koniecznością zaciągnięcia znacznych zobowiązań finansowych na pokrycie wkładu własnego. Niemniej po zakończeniu rozpoczętych procesów inwestycyjnych będzie można z całą odpowiedzialnością stwierdzić, że gospodarka wodno-kanalizacyjna w gminie została uporządkowana.

W roku 2019 Gmina również realizowała szereg mniejszych przedsięwzięć, ważnych z punktu widzenia społecznego. Wyremontowano parkiet sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Wierzchowie, wybudowano plażę gminną nad jeziorem Dramienko, ponadto przeprowadzono remonty w strażnicach OSP w Wierzchowie i w Świerczynie, dobudowano nowe punkty oświetleniowe oraz dokonano remontu komór przepompowni zbiorczej w Wierzchowie.

Realizacja wszystkich zaplanowanych przedsięwzięć możliwa była dzięki bardzo dobrej współpracy organów gminy, opartej na wzajemnym zrozumieniu i dostrzeganiu wspólnych potrzeb mieszkańców naszej lokalnej społeczności.

Wójt
Jan Szewczyk